

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

CUPRINSUL

Chemare adresată lucrătorilor pe țărîm cultural cu prilejul consfăturii bibliotecarilor din R.P.R.	1
Din proiectele bibliotecilor pe anul 1958	3
GEORGE BAICULESCU — Biblioteca Academiei R.P.R. la nouă decenii de activitate 1867—1957.	10
Expoziția cărții.	14

BIBLIOTECI REGIONALE

GHEORGHE POPESCU — Din experiența muncii noastre	16
--	----

BIBLIOTECI RAIONALE ȘI DE LA SATE

ANATOLIE CRUHER — Mai multă atenție desfurării concursului între bibliotecile din mediul rural	19
--	----

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE

P. DOMULINA — Concursul instituțiilor culturale	21
---	----

DIMITRIE MEȘTER — Unele probleme în legătură cu activitatea bibliotecilor sindicale	23
Sfatul bibliotecarilor sindicalii din București	26

DISCUȚII

V. MOLDOVEANU Cîteva aspecte ale muncii de documentare	28
DR. VACZY LEONA. — În legătură cu problema bibliografiilor locale.	31
ING. C. V. ROSKE — Considerațiuni asupra diviziunii 63 — Agricultura din clasificarea zecimală	34

CONCURS LITERAR

Cu maestrul Mihail Sadoveanu pe plaiurile patriei noastre	36
---	----

BIBLIOTECI DIN ALTE ȚĂRI

JAN IRMLER — Din activitatea bibliotecilor din Cehoslovacia	39
STOIAN SICLER — Popularizarea literaturii romîne prin bibliotecile căminelor culturale din Bulgaria	43

Vitrina cu cărți	44
În atenția bibliotecarilor	46
Materiale de specialitate din străinătate	46
Știați că?	48
Știri din lumea cărților și a bibliotecilor	

1

1958

Calendarul nostru

20

februarie. S-a născut în anul 1898 la Augsburg, marele scriitor german *Bertolt Brecht*. Scriitorul se dedică încă din tinerețe literaturii, publicând imediat după primul război mondial versuri și proză. În anul 1933, după instaurarea fascismului, Brecht părăsește Germania din pricina vederilor sale politice ostile regimului hitlerist. În anul 1934 apare *Romanul de cinci parale* carte de răsunet internațional, una din cele mai remarcabile realizări ale prozei mondiale contemporane. Tot în exil Brecht scrie o virulentă satiră împotriva fascismului intitulată *Capete rotunde și capete lunguețe* și termină celebra sa dramă *Mutter Courage*. Scriitorul se întoarce din exil în anul 1948 și continuă activitatea sa creatoare pusă în slujba omului, a păcii și a progresului. Moare în ziua de 14 august 1956.

De consultat: Bakonski, Leon: La moartea lui Bertolt Brecht. Steaua, 1956, nr. 9, p. 74—76; Bertolt Brecht [Necrolog] Gazeta literară, 16.VIII.56, p. 2; Ciornaia, L. și Melnikov, D.: Dramaturgia lui Bertolt Brecht. Probleme de literatură. Traduceri și referate din literatura sovietică de specialitate. 1957, nr. 2, p. 98—129. (Academia R.P.R. Institutul de Studii Romîno-Sovietic în colaborare cu Consiliul General A.R.L.U.S. și Uniunea Scriitorilor din R.P.R.); Langfelder, Paul: Ce e neobișnuit în dramaturgia lui Bertolt Brecht, Teatrul, 1957, nr. 10, p. 8—14; Meliusz, Josef: Bertolt Brecht. Viața romînească, 1956, nr. 10, p. 209—211; Sperber, Alfred Margul: Bertolt Brecht și teatrul. Teatrul, 1956, nr. 5, p. 15—18; Stancu, Zaharia: *Abecedar de război* [Despre cartea lui Bertolt Brecht *Kriegsfibel*] România liberă, 26.II.56, p. 4; Un an de la moartea lui Bertolt Brecht. Gazeta literară, 15.VIII.57, p. 6; Winge, Hans: Brecht în viața particulară. Contemporanul, 16.VIII.57, p. 4—5;

26

februarie: 120 de ani de la nașterea scriitorului B. P. Hașdeu. (vezi „Călăuza bibliotecarului” 1957, nr. 7, coperta III).

De consultat: (În afara materialelor recomandate în numărul indicat) Botez, V. și Gr.: B. P. Hașdeu bibliotecar la Iași. La 50 de ani de la moartea lui B. P. Hașdeu. Călăuza bibliotecarului, 1957, nr. 8, p. 10—13 și în continuare în nr. 9, p. 26—29 și 31; Breazu, Ion: Hașdeu și patrimoniul popular. Tribuna, 18.VIII.57, p. 1 și 3; Byck, J.: 50 de ani de la moartea lui B. P. Hașdeu. Contemporanul, 29.VIII.57, p. 1 și 4; Byck, J.: Formația spirituală a lui B. P. Hașdeu. Veac nou, 30.VIII.57, p. 2; Dumitrescu, S. și Teodoru, D.: Concepțiile economice ale lui B. P. Hașdeu. Probleme economice 1957, nr. 1, p. 115—127; Gafița, Mihai: Bogdan Petriceicu Hașdeu. Albina, 28.VIII.57, p. 2; Lăzăreanu, Barbu: Hașdeu bibliograf. Studii și cercetări de bibliologie, I 1955, p. 10; Luca, Eugen: B. P. Hașdeu. Contemporanul, 30.VIII.57, p. 2; Perpessiciu: Bogdan Petriceicu Hașdeu. În vol.: *Mențiuni de istoriografie literară și folclor* (1948—1956) București, E.S.P.L.A. 1957, p. 525—553; Constantinescu, Pompiliu: Salonul lui Hașdeu. În vol.: *Scrieri alese*. Ediție îngrijită și prefață de L. Voita. București, E.S.P.L.A., 1957, p. 376—382; Pop, Augustin Z. N.: Istoricul literar rus Alexandr Veselovski și B. P. Hașdeu. Tînărul scriitor, 1957, nr. 5, p. 94—98; Rîmniceanu, St.: B. P. Hașdeu. Steaua, 1957, nr. 8, p. 53—57.

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI CULTURII DIN R. P. R.

ANUL XI

Nr. 1

IANUARIE 1958

Redacția: București, Calea Rahovei Nr. 2—4 — tel. 3.94.04

C H E M A R E

ADRESATĂ LUCRĂTORILOR PE TĂRIM CULTURAL CU PRILEJUL CONSFĂTURII
BIBLIOTECARILOR DIN R.P.R. 18 — 20 XII 1957

AUG 1973

P. 4971

Delegații tuturor rețelelor de biblioteci, întruniți în prima consfătuire pe țară în preajma celei de a 10-a aniversări a R.P.R. dezbătând pe larg activitatea bibliotecilor din R.P.R. au constatat însemnate succese în munca cu cartea.

Datorită condițiilor create de regimul democrat popular și îndrumării permanente a Partidului Muncitoresc Român, a fost creată o largă rețea de biblioteci de toate categoriile, înzestrate cu un bogat și variat fond de publicații, s-a înregistrat o frecvență nemaîntilnită a cititorilor, indeosebi din rindul muncitorilor și țăranilor și s-a creat un corp de bibliotecari pregătiți din punct de vedere politic și profesional, buni îndrumători ai cititorilor.

Biblioteci centrale în fiecare reședință de regiune și raion, peste 1.000 biblioteci sătești cu personal salariat, mii de biblioteci sindicale de întreprinderi și instituții, biblioteci ale căminelor culturale în fiecare sat, biblioteci în G.A.C., G.A.S. și S.M.T., biblioteci pe lângă fiecare școală medie și elementară, realizările obținute în organizarea bibliotecilor, sint o parte integrantă a revoluției culturale ce se desfășoară în patria noastră.

În cuprinderea populației în munca cu cartea, țara noastră a ajuns din urmă multe țări capitaliste cu vechi tradiții în organizarea lecturii publice.

Apreciind succesele obținute, consfătuirea constată, că, față de necesitățile dezvoltării construcției socialiste în țara noastră, precum și față de nevoile culturale ale oamenilor muncii, se impune înăușirea corespunzătoare a activității bibliotecilor. De aceea, consfătuirea cheamă bibliotecarii de toate categoriile să depună eforturi sporite în vederea atragerii în biblioteci a tuturor oamenilor muncii și pentru o cit mai largă circulație a fondurilor de publicații pe care le au în biblioteci.

— Să intensifice propagarea ideologiei marxist-leniniste în rindul maselor, prin răspîndirea largă a cărții ideologice și politice.

— Să-și ridice neconținut nivelul politic, ideologic și profesional, căci numai astfel vor putea deveni îndrumători și sfătuitori ai cititorilor.

— Să muncească cu perseverență pentru îmbunătățirea continuă a metodelor de muncă, însușindu-și experiențele valoroase și aplicindu-le în mod creator.

Bibliotecarii de la sate sint chemați să intensifice propagarea cărții agrotehnice, contribuind astfel la transformarea socialistă a agriculturii.

— Să lupte împotriva propagării misticismului și superstițiilor printr-o cit mai largă răspîndire a publicațiilor de popularizare a științei.

Să activeze cu entuziasm și pricepere pentru înfăptuirea lozincii „Nici o casă de țăran muncitor fără cititori”, în cadrul concursului între biblioteci.

Bibliotecarii bibliotecilor sindicale sint chemați să contribuie cu puteri sporite la educarea comunistă a cititorilor lor, la creșterea economiei noastre naționale, punind la îndemina muncitorilor și tehnicienilor cartea care să-i ajute în munca lor.

Bibliotecarii bibliotecilor școlare sint chemați la o muncă perseverentă pentru organizarea bibliotecilor în școli pe baza noului regulament; să contribuie activ alături de profesori și învățători la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ în școli.

Bibliotecarii din bibliotecile științifice și documentare sînt chemați să sprijine activitatea creatoare a oamenilor de știință și a cercetătorilor, punindu-le la îndemînă o bogată documentație științifică, bibliografii cît mai complete și variate, să ajute activitatea bibliotecilor de la sate și a bibliotecilor sindicale prin intensificarea bibliografiei de recomandare și a îndrumării pe teren a acestor biblioteci.

Bibliotecarul trebuie să se străduiască spre a da bibliotecilor lor un aspect cît mai îngrijit, creînd cititorilor cele mai prielnice condiții pentru studii.

— Să studieze cu atenție cerințele cititorilor, completînd colecțiile bibliotecilor potrivit acestor necesități.

— Să îmbunătățească activitatea bibliotecilor în rîndul naționalităților conlocuitoare, contribuînd prin munca cu cartea la înfrățirea tuturor naționalităților care trăiesc în țara noastră cu poporul român.

— Să îmbunătățească informarea cititorilor și îndrumarea lecturii lor, organizînd în condiții superioare cataloagele bibliotecilor. Să intensifice munca bibliografică de recomandare, punînd la îndemîna cititorilor liste de cărți și planuri de lectură, specifice profesiei și preocupărilor lor.

Bibliotecarii sînt chemați să dea un nou avînt concursului „Iubiți Cartea”, antrenînd un număr cît mai mare de participanți în „întrecerea prietenilor cărții”.

Consfătuirea pretinde lucrătorilor din Ministerul Învățămîntului și Culturii precum și activiștilor sindicali să acorde mai mult sprijin și să îndrumeze într-un mod mai activ munca bibliotecarilor.

Consfătuirea cere organelor de control ale puterii de stat și comitetelor de întreprindere să-și sporească grija pentru îmbunătățirea condițiilor materiale ale activității bibliotecilor; să acorde mai multă atenție îndrumării și controlului în biblioteci; să se preocupe în mai largă măsură de recrutarea și selecționarea cadrelor, urmărind cu grijă dezvoltarea lor și combătînd cu energie manifestările de fluctuație care mai dănuiesc.

Tinerii sînt chemați să devină propagandiști neobosiți ai cărții, participînd în primele rînduri la organizarea activității bibliotecilor din satele și orașele lor.

Consfătuirea face un călduros apel către profesori și învățători pentru ca aceștia să continue cu aceeași dragoste și cu același interes opera culturală începută în școală; să ajute pe foștii lor elevi să păstreze prin biblioteci contactul permanent cu cartea.

Bibliotecarii sînt prietenii devotați ai scriitorilor. Ei popularizează cărțile lor și în numele cititorilor le cer acestora mai multe cărți bune cu teme actuale, mai multe cărți pentru copii și tineret.

Consfătuirea cheamă lucrătorii din edituri la o mai strînsă colaborare cu bibliotecarii. Cere ca bibliotecarii să fie consultați la alcătuirea planurilor editoriale.

Lucrătorii din rețeaua de difuzare a cărții sînt chemați să considere cerințele cititorilor și ale bibliotecilor, criteriul principal în aprovizionarea acestora cu cărți. Să se îmbunătățească colaborarea între colecturi și biblioteci organizînd informarea bibliotecarilor cu regularitate despre apariția cărților noi și acordînd cu precădere bibliotecilor cartea nouă.

Bibliotecari,

Să pornim la muncă entuziasă și competentă pentru ridicarea activității bibliotecilor noastre, pentru îmbunătățirea sistemului bibliotecilor în patria noastră făcînd din aceste instituții focare de cultură înaintată, adevărate ateliere ale muncii intelectuale și sprijinul partidului în munca politică de mase de la orașe și sate.

Din proiectele bibliotecilor pe anul 1958

In pragul noului an, care coincide cu incheierea primei decade a tinerei noastre Republici, bibliotecarii se pregătesc să parcurgă etapa unor noi realizări în lupta pentru răspîndirea cărții. Confruntate cu sarcinile ce le așteaptă în anul care începe, bibliotecile noastre, cele mari ca și cele mici și-au alcătuit din timp planurile de muncă al căror conținut reprezintă condiția esențială a îndeplinirii mărețelor obiective de care se leagă munca cu cartea.

Iată de ce am socotit că un sondaj cu caracter reprezentativ în rîndurile bibliotecilor noastre va interesa în mod deosebit pe cititorii noștri. Răspunsurile pe care le-am primit dau indicații în linii mari asupra problemelor muncii din biblioteci, oglîndind care va fi orientarea acestei munci în perioada care începe.

Dăm cuvîntul tovarășilor care au binevoit să răspundă la ancheta noastră.

DIN PARTEA BIBLIOTECII ACADEMIEI R.P.R.

Răspunde tov. G. Vlădescu-Răcoasa

tru perioada 1907—1920 (continuare a primului volum din *Publicațiunile periodice românești*, 1820—1906, apărut în 1913).

Ce alte lucrări pregătește pentru anul în curs biblioteca dvs.?

Ce ne puteți spune despre BIBLIOGRAFIA RETROSPECTIVA ROMINEASCA?

În cadrul lucrărilor bibliografice ce se efectuează în bibliotecile științifice din țara noastră, bibliografia românească retrospectivă se lucrează la Biblioteca Academiei R. P. Romîne. Această sarcină decurge atît din caracterul de bibliotecă națională al acestei instituții, care posedă cel mai bogat fond de tipărituri românești, cît și din faptul că bibliografia națională pentru perioada 1508—1830 a fost întocmită și publicată tot de Biblioteca Academiei R.P. Romîne — operă în patru tomuri, apărută între 1898—1944.

Pe baza colecțiilor de tipărituri românești, adunate în acest scop, timp de nouă decenii, Biblioteca Academiei continuă întocmirea bibliografiei naționale pentru perioada 1831—1944. În prezent, Secția de Bibliografie a Bibliotecii Academiei R.P. Romîne lucrează, concomitent, la bibliografia națională a cărților pentru perioada 1881—1920 și la aceea a periodicelor, pen-

În activitatea editorială a Bibliotecii Academiei intră mai întîi lucrări științifice de bibliologie și bibliografie. Din această categorie se pregătesc, urmînd a fi date la tipar în 1958:

a) Al 3-lea volum al anuarului *Studii și cercetări de bibliologie*, închinat comemorării a 90 de ani de la înființarea Bibliotecii (1867—1957).

b) Primul volum din *Bibliografia analitică a periodicelor românești 1820—1850*.

c) Trei lucrări din seria de bio-bibliografii ale savanților romîni: G. Munteanu-Murgoci, Gr. Antipa și Emanoil Teodorescu.

4) Două lucrări din seria bibliografiilor retrospective: *Petofi în literatura romînă* și *Schiller în literatura romînă*.

e) O lucrare despre copiiștii manuscriselor românești vechi.

Întrucît în 1958 se împlinesc 450 de ani de la apariția primei cărți din bibliografia românească, biblioteca noastră va retipări *Liturghierul* lui Macarie (1508), cu un amplu studiu introductiv de P. P. Panaitescu.

Pentru informarea și îndrumarea cercetătorilor, Biblioteca Academiei publică și lucrări cu acest caracter de documentare. Astfel, în anul în curs vor apare:

a) *Repertoriul general al periodicelor științifice din bibliotecile din R.P.R.*, vol. III: *Medicină*.

b) *Cartea sovietică în Biblioteca Academiei R.P.R.*, vol. III—VI.

c) *Cartea din țările de democrație populară* intrată în Biblioteca Academiei R.P.R. în anii 1954—1955.

d) *Periodice din țările de democrație populară* intrate în Biblioteca Academiei R.P.R., în anii 1955—1956.

e) *Cartea străină* intrată în Biblioteca Academiei R.P.R. în anii 1956—1957.

f) *Caiet selectiv de informare* asupra publicațiilor intrate recent în Biblioteca Academiei R.P.R.

De asemenea, pentru informarea în domeniul științelor sociale se vor întocmi și publica buletine documentare și altele.

Care sînt proiectele de viitor ale bibliotecii pentru acordarea unui mai larg sprijin cercetătorilor?

Cercetătorii care frecventează Biblioteca Academiei trebuie sprijiniți printr-o informare mereu mai vie asupra posibilităților de documentare existente la noi și în alte biblioteci și prin îmbunătățirea condițiilor de studiu în sălile de lectură. De aceea în 1958 va fi dezvoltată Secția de Informare științifică, în special în domeniul științelor sociale și se vor începe lucrările de construire a unui corp de clădire, care va mări capacitatea depozitelor și numărul sălilor de lectură.

DIN PARTEA BIBLIOTECII CENTRALE DE STAT

Răspunde tov. M. Tomescu

Care sînt problemele principale ale muncii de îndrumare metodică a bibliotecilor de masă asupra cărora se va concentra Biblioteca Centrală de Stat a R.P.R.?

În munca de îndrumare metodică pe care activiștii Bibliotecii Centrale de Stat a R.P.R. vor desfășura-o în noul an, ne vom

conduce de principiul că risipirea forțelor pentru a cuprinde — era să spunem — pentru a vizita — cît mai multe biblioteci, nu poate da roade. În anul 1958 vom urmări să adîncim munca de îndrumare, îndreptîndu-ne atenția spre bibliotecile regionale, din care dorim să creem adevăratele centre metodice de îndrumare a bibliotecilor din regiune. În acest scop, activiștii Bibliotecii Centrale de Stat vor rămîne mai mult timp în unele biblioteci regionale, le vor ajuta practic la întocmirea cataloagelor, a instrumentelor bibliografice de informare, precum și la redactarea unor materiale metodice adecvate specificului regiunii îndrumate. De asemenea, activiștii bibliotecii noastre vor merge în muncă de îndrumare în raioane, împreună cu metodiștii de la regiuni, spre a-i ajuta practic să învețe cum se face îndrumarea în funcție de condițiile locale.

Sîntem convinși că numai ridicînd bibliotecile regionale la nivelul sarcinilor lor de centre metodice regionale, vom putea cuprinde în munca de îndrumare bibliotecile din întreaga țară. Vom urmări de asemenea, ca în parte din regiuni, împreună cu bibliotecarii de la regiune, să ajutăm unele biblioteci raionale să devină biblioteci model.

Avînd în vedere că bibliotecile regionale deși ajutate vor deveni numai cu timpul centre metodice, vom urmări să ajutăm direct și bibliotecile de la sate, alături de organizația tehnică, cît și mai ales în activitatea de răspîndire a cărții.

Activiștii Bibliotecii Centrale de Stat vor ajuta practic la organizarea cîte unei biblioteci satești model în fiecare regiune, din cele ce se vor înființa în acest an. Vom sprijini bibliotecile de la sate în creșterea numărului de cărți citite din domeniile agrozootehnic, ideologic și de știință popularizată. Vom acorda o atenție deosebită popularizării cărții care contribuie la dezvoltarea patriotismului, a iubirii frumuseților și locurilor patriei noastre. În acest scop vom întocmi și difuza scurte liste de recomandare a celor mai bune cărți legate de aceste teme.

Desigur că în munca de îndrumare vom ajuta buna desfășurare a concursului între bibliotecile de la sate și a concursului „Iubiți cartea”.

Ce lucrări pregătiți anul acesta în ajutorul bibliotecarilor?

Dezvoltarea activității bibliotecilor noastre este strîns legată de creșterea profesională a bibliotecarilor noștri. În măsura în care acești activiști vor avea mai multe cunoștințe ideologice și de cultură generală, vor

stăpîni mai bine munca de bibliotecar, în măsura în care ei vor lucra cu mai mult entuziasm, înflăcărare, în aceeași măsură va crește și numărul cititorilor, al cărților citite, al acțiunilor de masă, al participării bibliotecilor noastre în munca de construire a noului în țara noastră.

Cunoștințele profesionale bibliotecarii și le pot însuși prin audierea cursurilor de specialitate, dar — și în mai bună măsură — prin studiul individual. Dacă ultimii ani au fost secetoși în ceea ce privește editarea de materiale practice pentru bibliotecari, noul an va fi mai bogat. Chiar în primele săptămîni ale anului va apare *Manualul bibliotecarului căminului cultural*, un îndreptar practic pentru bibliotecarii noștri de la sate. Sînt în pregătire cîte o nouă ediție din *Minimum de tehnică de bibliotecă* și din *Clasificarea zecimală* (aceasta într-o formă mai prescurtată, adecvată necesităților bibliotecilor de masă). Bibliotecile și secțiile de copii vor avea și ele un manual propriu despre *Organizarea fondurilor și a cataloagelor în bibliotecile de copii*. În acest an apare și forma definitivă a *Regulilor de descriere a publicațiilor*, care se adresează atât bibliotecilor de masă de tip raional și regional, cît și bibliotecilor științifice, universitare. Lucrarea practică *Bibliografia regională* va căuta să îndrume pe bibliotecari în alcătuirea bibliografiilor referitoare la o anumită localitate, regiune sau ținut.

O altă categorie de lucrări au menirea să ajute pe bibliotecari în acțiunile de popularizare a cărții; din acestea amintim: *Calendarul bibliotecarului*, într-o nouă ediție; *Să cunoaștem scriitorii noștri contemporani*, prezentări bio-bibliografice; *Scriitori contemporani universali*, prezentări bio-bibliografice; *Să ne iubim patria*, listă de recomandare etc. Din listele bibliografice de recomandare mai amintim: *Dictatura proletariatului*, *Probleme naționale*, *Internationalismul proletar*.

Majoritatea lucrărilor noastre de biblioteconomie apărute pînă acum, ca și cele amintite mai sus și care vor apărea în anul 1958, sînt de nivel mediu și se referă mai ales la probleme tehnice. Ca bibliotecarii noștri să devină activiști înflăcărați ai culturii socialiste, ei trebuie să aibă cunoștințe profesionale bogate, care să le deschidă un orizont cît mai larg în acest domeniu, care să-i facă să înțeleagă cît mai bine și să iubească nobila meserie de bibliotecar. Pentru aceasta este necesar să

se tipărească și lucrări de nivel superior, lucrări care să le îmbogățească cît mai mult cunoștințele în domeniul cărții. În acest scop, Biblioteca Centrală de Stat, în colaborare cu un colectiv mai larg de bibliotecari din bibliotecile noastre științifice, a trecut la redactarea unui *Manual al bibliotecarului*, de nivel superior.

Pentru cunoașterea bibliotecilor noastre, a activității și istoriei lor, Biblioteca Centrală de Stat editează în colecția *Bibliotecii din R.P.R.* scurte monografii ale unor biblioteci. În anul 1958, în această colecție vor apărea prezentările bibliotecilor documentare Batthyaneum, Bethlen, Bruckenthal, Bolyai, Teleky, precum și ale bibliotecilor din Iași și Sibiu.

În cadrul activității științifice, în afara lucrărilor de mai sus și a periodicelor *Bibliografia R.P.R.* și *Bibliografia periodicelor R.P.R.*, Biblioteca Centrală de Stat va întocmi și edita o serie de lucrări de informare științifică. Amintim: *Anuarul cărții din R.P.R.* pe anii 1955—1956 și 1957; *Lenin în limba română*. *Bibliografie retrospectivă*: colecție de bio-bibliografii (în 1958 apar: Gh. Coșbuc, în colaborare cu Biblioteca Centrală Universitară din Cluj; Delavrancea, Hașdeu, Liviu Rebreanu, Vlahuță etc.); *Catalogul colectiv al cărților străine înțitate în bibliotecile din R.P.R.* (lucrare întocmită în colaborare cu mai multe biblioteci) etc.

Ce perspective deschide acest an schimbului de publicații cu străinătatea ?

Desti schimburile noastre de publicații cu străinătatea s-au încheiat în numai doi ani, cîți s-au scurs de la înființarea bibliotecii, ele au luat un mare avînt. În momentul de față avem legături de schimb cu biblioteci din 85 de țări; în 85 de țări pleacă deci zilnic cărți și publicații care fac cunoscute realizările științei și culturii românești.

În anul trecut, Biblioteca Centrală de Stat a primit un însemnat număr de cărți și periodice valoroase. Ca centru național de schimb, biblioteca noastră a primit și redistribuit 8.400 de colete la peste 80 de biblioteci și instituții din țară. În același timp, a mijlocit relațiile de schimb dintre o serie de biblioteci din țară cu instituții similare din străinătate.

În anul 1958, urmărim să intensificăm și să consolidăm schimburile cu bibliotecile naționale din alte țări, să înlesnim relațiile dintre bibliotecile noastre cu biblioteci similare din străinătate.

Prin schimburile pe care le vom face în acest an, vom putea să strîngem în depo-

zilele noastre, în primul rând, majoritatea publicațiilor străine referitoare la țara noastră, a scrierilor autorilor români apărute în străinătate. Totodată, prin schimb vom putea aduce în țară lucrări valoroase de știință, artă și literatură, periodice de tehnică și știință ajutând astfel studiile de cercetare din țara noastră. În urma legăturilor de schimb încheiate în anul precedent, nu ne-am mai abonat la o serie de periodice, ele venindu-ne prin schimb, ceea ce duce la o serioasă economie valutară.

Intenționăm să trimitem în străinătate cit mai multe publicații românești de literatură, artă, știință și tehnică. Prin aceste schimburi facem cunoscute progresele noastre în domeniul tehnicii, științei și culturii și totodată contribuim la cunoașterea și deci la apropierea între poporul nostru și popoarele altor țări.

avut 87.292 cititori și 229.188 cărți citite. Aceste rezultate însă nu ne pot mulțumi pe deplin și noi tindem să sporim aceste rezultate cu peste 40% cititori și cu 60% cărți citite.

Dat fiind că în regiunea Galați avem și un puternic sector industrial, la Galați și Brăila, vom acorda o atenție deosebită difuzării cărții tehnice și de producție. În acest scop biblioteca va lua măsurile necesare ca să achiziționeze cărți tehnice în măsură suficientă și potrivit specificului întreprinderilor din regiune, de asemenea va procura și cărțile necesare specificului institutelor de învățământ superior din regiune, Politehnic și Agronomic. Vom ține o strânsă legătură cu cabinetele tehnice și ASIT, cu care se va colabora, organizând schimburi de experiență, întâlniri cu inovatorii, expoziții cu realizările inovatorilor.

Ce vă propuneți pentru îmbunătățirea muncii de îndrumare metodică ?

DIN PARTEA BIBLIOTECII REGIONALE GALAȚI

Răspunde tov. A. Panaitescu

Care sînt obiectivele principale pentru planul de muncă al bibliotecii ?

Anul acesta bibliotecii regionale Galați îi revine o sarcină foarte importantă, aceea de a acorda un sprijin activ organelor locale de stat și de partid în opera de colectivizare a agriculturii satelor noastre.

În cadrul activității noastre va sta intensificarea muncii cu cartea și în mod special a celor cu conținut politic din care țărănimia muncitoare să vadă avantajele ce decurg pentru ea prin cultivarea în comun a pământului, cu mijloace tehnice avansate. Totodată vom impulsiona și munca de difuzare a cărții agrotehnice, care să ajute țărănimia muncitoare la însușirea celor mai avansate metode de cultivare a pământului.

Un obiectiv principal al planului nostru de muncă este mărirea numărului de cititori și cărți citite, în special la sate. În anul trecut noi am înregistrat succese importante în această direcție: bibliotecile satești au avut 28.241 cititori și 190.374 cărți citite, iar bibliotecile căminelor culturale, ale caselor de citit și colțurilor roșii au

Paralel cu însemnatele realizări sociale, politice și economice, în regiunea Galați s-au înregistrat în anii regimului democrației populare, sub conducerea și îndrumarea P.M.R., succese și în domeniul revoluției culturale.

Astfel, în ultimii ani numărul bibliotecilor raionale a crescut de la 7 la 11, al bibliotecilor satești de la 14 la 65, al căminelor culturale de la 253 la 543, la care se mai adaugă 65 case de citit și sute de biblioteci ale colțurilor roșii. Această extindere a unităților noastre culturale pune în fața bibliotecii regionale sarcina unei îndrumări metodice mai sistematice pentru a putea fi cuprinse toate problemele în ansamblul lor.

În acest scop, vom lua măsuri ca seminariile regionale să se țină cu regularitate — trimestrial — iar seminariile raionale să se țină lunar, fără nici un fel de amănare.

În cadrul acestor seminarii se vor face aplicări practice, atât în cadrul bibliotecii regionale cât și la cele raionale, pentru a populariza metodele bune de muncă. Însist asupra acestui lucru întrucît s-a constatat că la acele seminarii unde s-a împletit teoria cu practica, rezultatele ulterioare au fost din cele mai bune. Astfel de rezultate s-au obținut atât la biblioteca regională, cât și la bibliotecile raionale Brăila, Focșani, etc.

Secția metodică și bibliografică a bibliotecii regionale va elabora o serie de mate-

riale ce se vor găsi necesare, în urma unui studiu prealabil pe teren, la locul de muncă, pe fiecare categorie de bibliotecă, ca: scrieri metodice, instructaje și liste bibliografice tematice etc. Astfel de materiale se vor întocmi și trimite la toate unitățile din regiune cel puțin odată pe trimestru cu care ocazie se vor populariza și metodele bune de muncă ale altor biblioteci din regiunea Galați.

Care este stadiul bibliografiei privind studiul regiunii?

Încă din anii precedenți la biblioteca noastră s-a început trierea și inventarierea fondului de cărți al fostei biblioteci „V. A. Urechia”, care numără peste 120.000 volume cărți, documente, stampe, incunabule, hărți vechi, numeroase periodice, etc. În acest valoros fond se găsesc multe lucrări despre regiunea Galați pe care treptat le grupăm separat pentru întocmirea unei monografii, privind regiunea Galați.

Lucrarea de triere și depistare la care se mai adaugă confruntarea cărților cu vechile inventare, este anevoioasă și decurge foarte încet, deoarece nu avem personal suficient și calificat pentru această problemă.

În anul acesta Secția bibliografică reorganizându-se și fiind întărită cu un cadru bine pregătit, sperăm să începem întocmirea unui catalog privind istoricul regiunii, ca apoi să se treacă la întocmirea lucrării propriu-zise. De fapt această problemă a constituit și în trecut o preocupare pentru noi, în care scop s-a atras un mic colectiv de profesori specialiști care lucrează din 1955, însă munca a fost sporadică și oarecum neorganizată.

Ce metode veți promova pentru încurajarea concursului între bibliotecile sătești?

Concursul între bibliotecile sătești, cele ale căminelor culturale, ale caselor de citit și colțurilor roșii G.A.C. pune în fața bibliotecii noastre sarcini importante, întrucât de rezultatele lui depinde dezvoltarea activității bibliotecilor din regiunea noastră. De aceea ne străduim să găsim cele mai potrivite metode de muncă și de stimulare a bibliotecilor aflate în concurs.

În prezent, în regiunea Galați din 65 biblioteci sătești au intrat în concurs 57, iar dintre bibliotecile căminelor culturale, ale

caselor de citit și colțurilor roșii 55—60%. Noi vom căuta să antrenăm toate bibliotecile în concurs, în care scop vom întreprinde următoarele acțiuni:

a) În luna ianuarie a.c. vom face la regiune o analiză a primei etape a concursului la care să participe bibliotecile raionale și sătești. Cu această ocazie vom evidenția bibliotecile cu activitate frumoasă pentru a stimula munca bibliotecarilor.

b) În cursul anului, după fiecare etapă vom face o astfel de analiză și vom populariza frunțașii în revista „Călăuza bibliotecarului” și presă.

c) În timpul concursului vom dota bibliotecile cu mobilierul necesar și cu cărți noi, potrivit cerințelor cititorilor.

d) De asemenea, cu ajutorul caravanei bibliotecilor mobile, se vor îmbogăți continuu fondurile de cărți la toate bibliotecile din regiune, în care scop se va întocmi un grafic al caravanei.

Ce preocupări aveți în legătură cu calificarea cadrelor de bibliotecari din regiune?

Întrucât rezultatele muncii cu cartea sînt în funcție de pregătirea cadrelor, de nivelul lor cultural și profesional, vom trimite anul acesta la cursurile de bibliotecari de la București, 4 lucrători de la biblioteca regională și 11 bibliotecari raionali, iar cu bibliotecarii sătești se vor face cursuri practice de 2 luni la biblioteca regională.

Care sînt cerințele Dvs. în privința ajutorului metodic ce ar trebui să-l primiți din partea forurilor competente?

Din punct de vedere al îndrumării metodice biblioteca regională Galați nu se poate plînge, întrucât anul trecut aproape lunar am fost vizitați și ajutați concret în munca noastră de activiștii Ministerului Învățămîntului și Culturii, fapt care a dus la o simțitoare îmbunătățire a muncii și activității bibliotecii noastre. Acest ajutor a fost cu atât mai prețios cu cît colectivul nostru, foarte restrîns, nu reușea să facă față în totul sarcinilor ce-i revenea. Biblioteca noastră ar considera ca un ajutor prețios mai multe materiale scrise în legătură cu organizarea secției bibliografice și metodice și concursul bibliotecilor de la sate, precum și cu concursul „Iubiți cartea”.

DIN PARTEA BIBLIOTECII RAIONALE TURDA

Răspunde tov. Solonaru Daria

**Cum sint oglindite problemele
specifice raionului dvs. în planul de
muncă ?**

Raionul Turda are un specific multilateral; o parte este agricol, o parte pomicol și zootehnic și o parte constituie un puternic centru industrial. Biblioteca noastră s-a străduit să-și axeze întreaga sa activitate pe acest specific variat. În consecință planul de muncă pe anul 1958 este axat pe trei probleme principale.

1) Răspindirea pe scară largă a cărților agrotehnice, în comunele unde principala preocupare a țăranilor muncitori este cultivarea pământului. Pentru a veni în ajutorul bibliotecilor căminelor culturale din aceste comune vom întocmi liste bibliografice destinate cercurilor de citit și vom trimite îndrumări metodice pentru organizarea de acțiuni specifice muncii cu cartea agrotehnică. În deplasările de pe teren vom urmări metodele cele mai bune folosite de bibliotecile de la sate pe care le vom generaliza în întreg raionul.

2) Răspindirea cunoștințelor zootehnice și pomicole în comunele unde locuitorii se ocupă cu creșterea animalelor și pomicultura. Și aici vom trimite materiale de îndrumare și bibliografice corespunzătoare.

3) Intensificarea difuzării cărții tehnice și de producție și colaborarea cu bibliotecile cabinetelor tehnice și bibliotecile sindicale din oraș, în vederea sprijinirii procesului de producție din întreprinderi. În acest scop ne vom folosi de sfatul bibliotecarilor, care s-a constituit anul trecut în luna decembrie cu bibliotecarii din oraș și cu cei din Câmpia Turzii, prin care vom face un schimb de experiență activ și vom iniția în comun o serie de acțiuni cu cartea tehnică.

Anul acesta în munca noastră sintem mult sprijiniți datorită sumelor alocate pentru achiziționarea de cărți, sume care sint aproape de trei ori mai mari față de anul trecut. Această ne va ușura dotarea bibliotecilor din raion cu cărțile necesare, iar pe de altă parte vom avea posibilitatea unor deplasări regulate pe teren.

Ce măsuri prevedei pentru sprijinirea concursului între bibliotecile satești ?

Sarcina principală a bibliotecii raionale este sprijinirea concursului bibliotecilor de

la sate și stimularea celor intrate în concurs.

O primă măsură care va asigura îmbunătățirea muncii cu cartea la sate este hotărîrea Comitetului executiv al sfatului popular al raionului Turda, de a numi pe cale de decizie internă pe bibliotecarii căminelor culturale alegînd pentru acestea cadre didactice, atașate muncii cu cartea. Hotărîrea urmează să fie pusă în aplicare din primele zile ale lunii ianuarie a.c.

O altă măsură este instruirea și pregătirea regulată, în primul rînd, a celor 5 bibliotecari satești, care fiind mai aproape de bibliotecile căminelor culturale, colțurilor roșii din G.A.C. și case de citit, au posibilitatea să acționeze nemijlocit asupra acestora. Pentru aceasta vom organiza ședințe lunare cu bibliotecarii satești, unde se vor prezenta dări de seamă pentru a se cunoaște stadiul fiecărei etape. Astfel de ședințe am avut și pînă acum, ceea ce ne-a dat posibilitatea de a cunoaște toate aspectele activității bibliotecilor în concurs.

De asemenea, ne-am propus ca trimestrial să facem analiza concursului, la care pe lîngă bibliotecarii să participe și directorii de cămine culturale și directorii de școli.

Care sint metodele pentru creșterea indicelui de circulație a cărților și a numărului de cititori ?

Anul trecut, potrivit statisticelor bibliotecii noastre indicele de citire a fost de 13,57, iar indicele de circulație a cărților a fost între 1-2 (1,06). În ceea ce privește numărul de cititori, raportați la populația orașului, el a fost destul de mic. Față de posibilitățile bibliotecii noastre aceste rezultate sint nesatisfăcătoare. De aceea, în anul acesta, în centrul atenției noastre va sta, în primul rînd, creșterea numărului de cititori.

Pentru mărirea numărului de cititori va fi necesar să dezvoltăm rețeaua de biblioteci de casă, pe care le vom organiza în cartierele cele mai îndepărtate ale orașului. În prezent avem 9 biblioteci de casă, număr insuficient; de aceea ne propunem ca în cursul anului viitor, cu sprijinul comisiei de femei, să dublăm numărul acestor biblioteci.

Practica ne-a arătat că manifestările de masă ca: seri literare, prezentări de cărți etc. sint metode bune pentru atragerea cititorilor la bibliotecă. Va trebui deci să ne străduim ca în anul acesta să organizăm mai multe asemenea manifestări și de calitate mai bună. Astfel, de pe acum, în colaborare cu cenaclul literar „Pavel Dan” care funcționează în cadrul bibliotecii noas-

tre, ne-am propus să organizăm un proces literar pe marginea cărții *Invierea* de Lev Tolstoi.

Copiii și tineretul sînt cei mai buni cititori. Noi vom căuta să atragem la bibliotecă un număr mai mare de copii, față de anul trecut, care a fost de 400, din totalul de 2.430 cititori. Sperăm să atingem obiectivul urmărit prin organizarea unui număr mai mare de manifestări de masă pentru copii și tineret și prin activarea concursului „Iubiți cartea” în colaborare cu U.T.M. și școlile din oraș.

DIN PARTEA BIBLIOTECII SINDICALE „ERNST THÄLMANN” DIN ORAȘUL STALIN

Răspunde tov. I. Năpar

Ce metode veți folosi în acest an pentru atragerea și educarea patriotică a unui număr mai mare de muncitori și a familiilor lor cu ajutorul cărții?

Mărirea numărului de cititori din rândul muncitorilor și atragerea spre biblioteca noastră a membrilor familiilor acestora este o preocupare principală pentru noi.

Ne-am gîndit să intensificăm pe scară mai largă agitația vizuală a cărților, nu numai în bibliotecă, dar și în cartierul muncitoresc din apropierea uzinei. Vom face panouri și vitrine în care vom expune cărțile noi, interesante, intrate în bibliotecă; liste de recomandare pentru diferite categorii de cititori și anunțuri care să facă cunoscute condițiile de împrumut a cărților, orele de funcționare a bibliotecii, etc.

În unele blocuri din cartierul muncitoresc locuiesc muncitori necăsătoriți. Pentru aceștia vom trimite biblioteci mobile în dormitoare și vom organiza o serie de manifestări de masă cu cartea, care să stimuleze gustul lor de citit și să contribuie la educarea lor în spirit socialist și al dragostei de patrie. Astfel ne-am propus să organizăm o seară literară pe tema: *Chipul muncitorului înaintat oglindit în literatura noastră* și o consfătuire cu cititorii asupra cărții

In orașul de pe Mureș de Francisc Munteanu.

O metodă pe care o vom folosi anul acesta este concursul ghicitoare, gen „Dru-meții veseli”, care va cuprinde teme legate de educarea patriotică.

In ce va consta colaborarea cu biblioteca tehnică pentru intensificarea muncii cu cartea tehnică și de producție?

În această direcție noi am obținut frumoase rezultate și în anul trecut, datorită colaborării și legăturii permanente ce am avut cu biblioteca cabinetului tehnic al uzinei. Anul acesta vom continua cu mai multă perseverență această colaborare. Ne propunem să organizăm acțiuni comune în diferitele secții ale uzinei, pentru extinderea folosirii tehnicii noi în procesul de producție.

Ne mai gîndim să utilizăm și metoda expunerii bibliografice a cărților tehnice și de producție pe înțelesul muncitorilor, cu care ocazie vom face și expoziții de cărți, legate de tematica respectivă. Pentru reușita acestor acțiuni vom apela la cei mai buni specialiști — ingineri, tehnicieni.

Tot în colaborare cu biblioteca cabinetului tehnic vom organiza schimburi de experiență, cu demonstrații practice, pe profesii, în atelierele unde se pot aplica metodele popularizate în cărțile tehnice și de producție.

Ce îmbunătățiri va aduce noul an în domeniul organizării fondului dvs. de cărți și a cataloagelor?

În momentul de față noi lucrăm la organizarea fondului de cărți după sistemul clasificării zecimale și aproape este terminată grupa 8 (Literatură) unde avem cele mai multe cărți, cu circulația cea mai mare. Față de anul 1948 cînd biblioteca noastră avea un fond de 10.000 volume, acest număr a crescut azi la peste 40.000; de aceea se impune o mai bună organizare a fondului. Cu sprijinul Comitetului de întreprindere am putut obține confecționarea de noi rafturi pentru cărți, ceea ce va permite o mai bună organizare a fondului existent.

Biblioteca noastră are cataloage alfabetice și sistematice pe limbi. Ele însă cuprind cărțile intrate în bibliotecă din anul 1953 pînă în prezent. Anul acesta ne propunem să completăm cataloagele cu fișele tuturor cărților aflate în bibliotecă, astfel ca ele să devină adevărate instrumente de îndrumare a lecturii cititorilor noștri.

Biblioteca Academiei R.P.R. la nouă decenii de activitate 1867-1957

GEORGE BAICULESCU

ORGANIZAREA COLECȚIILOR. CATALOGUE

Colecțiile Bibliotecii Academiei erau împărțite prin regulamentul din 1884 în două mari secțiuni: întâia cuprindea, sub denumirea de „cărțile tipărite“, cărțile propriu zise și periodicele, a doua manuscrisele, stampele, monetele și sigiliile.

Organizarea de la 1903-1905, privind în special colecțiile de imprimate, n-a adus schimbări esențiale în felul de orînduire a celorlalte colecții — a căror bază de organizare rămîne în bună parte cea stabilită în anii 1890-1898 — și deci nu s-a simțit nevoia modificării în regulament a articolului referitor la împărțirea pe fonduri a materialelor.

Aceasta s-a făcut mai tîrziu, tocmai în 1936, cînd regulamentul consfințește o stare de fapt, rezultată în decursul timpului din dezvoltarea tot mai accentuată și mai sistematică a colecțiilor și serviciilor, fixînd gruparea colecțiilor bibliotecii în următoarele secțiuni: A. Secțiunea imprimatelor, cu diviziunile: a) cărți și broșuri și b) publicații periodice; B. Secțiunea manuscriselor și documentelor; C. Secțiunea stampelor; D. Cabinetul numismatic.

A) Secțiunea imprimatelor. Lucrările de organizare începute în 1903 pentru colecțiile de imprimate constituie într-adevăr evenimentul cel mai important din istoria Bibliotecii Academiei. Renunțarea la un sistem — fie el chiar învechit — care fusese aplicat aproape treizeci de ani, nu era deloc ușoară. A triumfat însă convingerea că dezvoltarea la care ajunsese biblioteca cerea ieșirea cît mai repede dintr-o stare de provizorat, impunînd o nouă așezare a colecțiilor și mijloace nouă și sistematice spre a le putea pune cu ușurință la îndemîna cercetătorilor.

Cu calitățile lui de bun organizator, Ioan Bianu a știut să-și asigure mai întîi o echipă de eminenți colaboratori, printre care: Nerva Hodoș, Al. Sadi-Ionescu, Al. T. Dumitrescu, Ștefan Pop, Iuliu Tudulescu și să adopte un sistem de organizare a

colecțiilor pe cît de simplu în execuție, pe atît de practic și bun în rezultate. Se pune astfel pentru prima oară în lucrare principiul modern al separării publicațiilor independente — cărțile și broșurile — de cele cu creștere periodică — reviste, ziare — întocmindu-se inventare (înțelegem registrele — cataloage topografice) speciale și cataloage pentru fiecare categorie în parte, după norme științifice stabilite și experimentate cu succes în alte țări. Colecțiile se împart chiar de la inventariere și catalogare și se așează în depozite după sistemul mobil pe formate, în scopul de a se cîștiga o estetică de așezare, de a se realiza economie de spațiu și de a se înlesni lucrările de folosire și de control. În sfîrșit, prin noua organizare cataloagele — atît cele alfabetice cît și cele sistematice — se fac pe fișe de carton rezistent, după formatul internațional (12,5 x 7,5), păstrate în fișiere.

Punerea în practică a normelor nouă de cataloage a început în 1903 cu separarea cărților de periodice, cînd s-a instituit un serviciu aparte pentru lucrarea acestora din urmă.

a) Catalogul periodicelor a cuprins de la început toate publicațiile cu creștere periodică, romînești sau străine, precum: reviste, ziare, calendare, almanahuri, dări de seamă anuale: rapoarte, statistici, situații, anuare, bugete și altele de acest fel. Cea dintîi operație executată deodată cu începutul acestui catalog a fost scoaterea din vechile biblioteci ale Academiei a tuturor revistelor și ziarelor romînești și inventarierea și recatalogarea lor după noul sistem. În același timp toate periodicele nou intrate, atît romînești cît și străine, sînt înglobate în catalogul special al periodicelor. Sfîrșindu-se recatalogarea vechilor ziare și reviste romînești, s-a continuat, pe cît a fost cu putință, scoaterea tuturor colecțiilor de reviste străine din aceste biblioteci, precum și a publicațiilor anuale —

calendare, almanahuri, bugete, anuare etc. — lucrare care s-a urmat metodic mai ales după primul război mondial și care a luat sfârșit, prin catalogarea sistematică a acestor colecții, de abia în 1936.

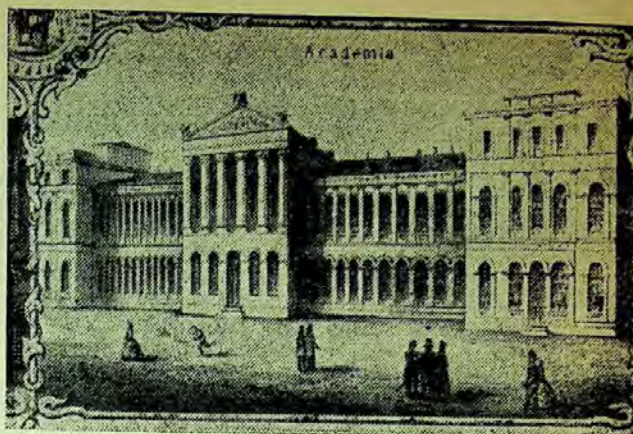
Pentru colecțiile de periodice s-a început în 1903 întocmirea a două cataloage alfabetice și a unui catalog pe materii. Primul din cataloagele alfabetice, catalogul de control, se lucrează pe fișe mobile de formatul 16 × 20 cm., fiecare fișă conținând descrierea bibliografică a unui singur periodic. Acest catalog, ale cărui fișe se păstrează în cutii, este rezervat exclusiv serviciului, ca o bază de organizare pentru toate lucrările în legătură cu colecțiile de periodice. Al doilea catalog alfabetic se lucrează pe fișe de format internațional cu notița bibliografică redusă la strictul necesar. În 1937, odată cu mutarea în actualul local, acest de-al doilea catalog alfabetic a fost în întregime controlat, îmbogățit cu numeroase fișe divizionare și dat în folosire publică la sala de lectură, în încăperea rezervată cataloagelor.

b) Catalogul cărților (denumit și astăzi: Noul catalog), și-a început lucrările de organizare în spiritul noului sistem la 5 noiembrie 1905, cu inventarierea cărților din fosta Bibliotecă Centrală a Statului, paralel, bine înțeles, cu intrările curente. La această dată biblioteca a pornit în 1885 odată cu legea exemplarelor obligatorii, se încheie cu numărul de inventar 29.486, rămânând a fi folosită cu ajutorul catalogului alfabetic, pe fișe de format mare, catalog în care se mai află și fișele vechii bibliotecii Academiei (al căuții în perioada 1867—1884) și ale bibliotecilor Ghenadie și D. C. Sturdza-Scheianu, care-și aveau însă inventarele lor separate.

Noua organizare a avut în vedere — pe lângă înscrierea, după norme bibliografice precise, a fiecărei publicații la un singur număr de inventar — întocmirea a două cataloage generale cu ajutorul cărora să se poată asigura folosirea cât mai ușoară și mai întinsă a publicațiilor: un catalog al autorilor, alfabetic, altul sistematic, după conținutul publicațiilor.

Catalogul alfabetic al cărților, început în 1905, se lucrează pe fișe de carton, de format internațional, fiecare fișă conținând notița bibliografică a unei singure opere. Catalogul sistematic s-a început în 1908. Sistemul luat ca bază pentru clasificare a fost — cu puține modificări cerute de trebuințele noastre locale — acela folosit la bibliotecă Universității din Halle, cu notația în litere, stabilit de Otto Hartwig în 1888.

După câțiva ani, în 1915, acest sistem de clasificare a fost părăsit, înlocuindu-se

Palatul Universității din București în care s-a făcut inaugurarea solemnă de la 1867 și în care a fost adăpostită Academia Română, între anii 1867-1890

cu sistemul de clasificare zecimală al lui Melvil Dewey, însușit, în 1895, și dezvoltat și răspândit de către Institutul Internațional de Bibliografie de la Bruxelles, sistem care s-a găsit mai corespunzător cu dezvoltarea din ce în ce mai mare a Bibliotecii Academiei și cu progresul mereu în creștere a științelor, care cer o clasificare cât mai amănunțită.

Până în 1937 biblioteca n-a avut un catalog public. Folosirea colecțiilor se făcea cu ajutorul catalogului alfabetic aflat în sala de lucru a serviciului de catalogare, ceea ce îngreua consultarea cărților în sala de lectură și contribuia, pe deasupra, la deteriorarea unicului catalog alfabetic al acestora. În vederea organizării sistematice a serviciilor în noul local, s-a început în cursul anului 1936 un al doilea catalog alfabetic al cărților, prin copierea — cu personal auxiliar — catalogului alfabetic destinat serviciului, realizându-se astfel un vechi deziderat al Bibliotecii.

E de menționat că, în această perioadă de nouă organizare, Secțiunea imprimatelor a continuat să-și îmbogățească colecțiile, pe lângă publicațiile cumpărate sau primite în schimb, cu numeroase și prețioase donații. În ordinea cronologică se înregistrează biblioteca marelui bibliofil G. Em. Filipescu, intrată în 1912 cu 2340 opere în 4059 volume, în majoritatea lor ediții de lux din scriitorii francezi și cărți de artă; a doctorului Alfred Bernat — Lendway, — în 1915, cu 1023 opere; a lui Ștefan Hepites, în 1924, cu peste 1.000 volume; a lui Anastasie Stolojan, în 1925, cu 2.000 volume; a lui Al. Vericeanu, în 1928, cu 952 volume; a juristului St. Longinescu, cu 980 volume; cu 1.100 volume din biblioteca lui I. Bianu, în 1935. Parte din publicațiile dăruite,

existind în Biblioteca Academiei, a fost adăugată la colecția de dublete a Bibliotecii, din care s-au dăruit Adunării Deputaților, în 1911, un număr de 12.091 volume și broșuri, iar pentru Biblioteca Universității din Cluj s-au ales și dăruit, în 1921, peste 10.000 volume.

B. Secțiunea manuscriselor și documentelor, cu începuturi de organizare încă din anii 1890—1898 și care trebuia să cuprindă în colecțiile sale manuscrise și documente istorice românești și în alte limbi (originale, fotografii sau copii), s-a bucurat de la început de toată atenția conducătorilor Academiei; Ioan Bianu, cu o pasiune într-adevăr unică, a căutat să adune aci și să salveze de la pieire mare parte din vechile scrieri românești ce n-au putut fi răspândite cu ajutorul tiparului.

De conținut variat, religios, istoric și literar, colecția de manuscrise a Bibliotecii cuprinde, de la cele mai vechi monumente de limbă românească — „Codițele voronețean” și „Psaltirea Scheiană” — și pînă la manuscrisele moderne ale lui N. Bălcescu, V. Alecsandri, M. Eminescu, I. L. Caragiale, G. Coșbuc etc; de la manuscrisele cronicarilor și pînă la corespondența autografă a marilor noștri scriitori, cele mai multe din valorile culturale din trecutul poporului nostru. Momente culturale vechi și nouă, scriitori mai vechi sau mai noi, precum și numeroase pagini din epocile frământate ale trecutului nostru politic și social, se pot studia și pot fi puse în lumină în mare parte numai după manuscrisele, autografele și documentele din prețioasele colecții ale Bibliotecii Academiei, care-și datoresc dezvoltarea lor strădaniei zilnice a lui Ioan Bianu și a deplinei înțelegeri a lungului șir de donatori, dintre care amintim, printre cei mai vechi pe: V. A. Urechia, Al. Odobescu, Ioan Ghica, G. Bariț, mitropolitul Iosif Naniescu și I. Tanoviceanu; dintre cei mai noi pe: C. Erbiceanu, D. Ollănescu-Ascanio, Elena I. Docan, N. Iorga, Gr. M. Manu, Iacob Negruzzi și Ovid Densușianu.

Pe lângă această secțiune mai este atașat și fondul Cărților românești vechi (1508—1830), precum și foile volante imprimate înainte de 1866, păstrate aci atît din cauza deseii lor întrebuițări în legătură cu colecțiile de manuscrise și documente, cît și din cauza condițiilor speciale de supraveghere ce se impun pentru folosirea lor.

C. Secțiunea stampelor a fost instituită după mutarea din 1890 a bibliotecii, pînă atunci puținele materiale dăruite între anii 1877—1888 de către A. Papiu-Ilarian, V. A. Urechia, D. C. Sturdza-Scheianu și

Al. Odobescu, nefiind rînduite în colecții. La colecțiile de stampe sînt atașate colecția de muzică și colecția de hărți și atlase.

Odată cu dezvoltarea studiilor asupra istoriei noastre naționale, cărora colecțiile de stampe și hărți geografice și istorice le erau de prețios ajutor, s-a grăbit și procurarea de asemenea materiale. Prin cumpărare sau donații primite sau rămase între timp de la: D. A. Sturdza, generalul Pencovici, Nicolae Densușianu, Gr. M. Manu, G. Em. Filipescu, Barbu Bellio, Virgil Pleșoianu, G. Balș, ca să amintim pe cele mai importante, Secțiunea stampelor s-a îmbogățit cu prețioase colecții de mare interes pentru studiul vieții naționale românești, precum sînt vechile hărți reprezentînd țările romine, originale sau copii fotografice — a lui Johannes Honterus (1532), a stolnicului Constantin Cantacuzino (1700), a lui Friederich Schwanz (1722), a lui Dimitrie Cantemir, tipărită la 1737; sau acuarelele lui Szathmáry, litografiile și cromolitografiile din albumele lui J. Rey, G. Hering, Louis Duprê, M. Bouquet, Valerio, Raffet, Szathmáry și desenele originale ale lui G. Asachi și Barbu Iscovescu, înfățișînd chipuri sau vederi din ținuturile locuite de poporul romin.

Organizarea acestor colecții, atît de variate ca formă, s-a încercat în mai multe rînduri (1890, 1902, 1911), dar normele de inventariere și catalogare au fost fixate și definiționate deabia în 1938.

D. Cabinetul numismatic al Academiei își are începutul în donația celor 830 monete românești vechi pe care D. A. Sturdza o face Academiei Romine în anul 1877, cărora i se adaugă, peste un an, 188 monete dăruite de M. C. Sutz. Acest prim fond crește an cu an prin cumpărare sau prin donații mai mărunte astfel că, în 1904, după aproape treizeci de ani, colecțiile numărau peste 4.000 de bucăți. Dar monetele nu erau toate determinate și colecțiile nu erau inventariate spre a putea fi puse la îndemina cercetătorilor.

Organizarea științifică a Cabinetului, încercată prin 1890, a început de abia în 1910, deodată cu aducerea în Academie a colecțiilor din Muzeul Național de Antichități și prin numirea ca numismat a lui Const. Moisil, în 1911.

Pe lângă Cabinetul numismatic se mai păstrează și colecția filatelică românească — cuprinzînd aproape 800 mărci rămase de la Ioan Bianu și N. Docan — a cărei inventariere și catalogare a început în 1938.

Folosirea colecțiilor. Pînă la mutarea în localul din Calea Victoriei (în 1890) colecțiile Bibliotecii Academiei au fost fo-

losite mai mult pe cale de împrumut și numai de către membrii instituției. Săli de lectură publice Biblioteca a avut, precum s-a mai amintit, numai din 1898, cu 32 locuri și o bogată bibliotecă de referințe pentru imprimate, cu 8 locuri pentru manuscrise, documente și cărți românești vechi.

În 1927—1928 s-a construit, în fundul grădinii, un așa zis depozit de dublete al Bibliotecii, în care au fost mutate, în 1929, în bune condiții de păstrare, colecțiile de imprimate, așezându-se provizoriu, în etajul al doilea al clădirii, o sală de lectură cu 65 locuri, o sală rezervată cu 20 locuri și birouri pentru catalogarea imprimatelor.

Dar așezarea provizorie din 1929, care împărțise serviciile Bibliotecii în două clădiri, destul de depărtate una de alta, îngreunau din ce în ce serviciul public. Pe lângă aceasta, colecții importante ale Bibliotecii — ca manuscrisele, documentele, cărțile românești vechi și stampele — rămăseseră în localul vechi, rînduite în rafturi de lemn și adăpostite în depozite ce nu ofereau nici o siguranță contra incendiului și umezelii.

Spre îndreptarea acestor grave neajunsuri s-a început, în 1936, construcția unei clădiri lângă depozitul de dublete din fundul grădinii, cu menirea să strîngă la un loc toate serviciile Bibliotecii, în condițiuni de păstrare moderne și de folosire metodică a tuturor colecțiilor, pînă ce se va putea construi clădirea definitivă a Academiei și Bibliotecii ei.

Acest nou local a fost dat în folosirea publică la 11 mai 1937.

În 1948, la transformarea fostei Academii Romîne în Academia Republicii Populare Romîne, Biblioteca posedă: 550.000 volume cărți și broșuri; 180.000 volume periodice; 120.000 foi volante; 8.200 volume manuscrise; 200.000 documente istorice; 22.000 stampe și fotografii; 2.800 hărți; 2.020 atlase; 1.050 albume; 8.000 note muzicale; 30.000 monete; 2.500 medalii; 158 ponduri; 200 sigilii; 780 mărci poștale; 714 obiecte de muzeu.

De la 1898, cînd Biblioteca Academiei a devenit publică și pînă în 1948, într-o perioadă de 50 de ani, aceste colecții au fost cercetate, studiate și folosite în lucrările lor de peste 800.000 persoane — printre care se socotesc și mulți savanți și cercetători străini — după cum urmează: 700.000 persoane au consultat 3.000.000 volume imprimate; 40.000 persoane au împrumutat 250.000 volume; 60.000 persoane au cercetat 150.000 volume manuscrise și 700.000 documente istorice.

Publicații bibliografice. Nu putem sîrși această trecere în revistă a activității Bibliotecii, fără să ne oprim asupra publicațiilor sale bibliografice, opere gîndite și executate de Ioan Bianu și colaboratorii săi din Biblioteca Academiei. În sesiunea generală a Academiei Romîne din martie 1894, în urma unor lungi discuții preliminare, Ioan Bianu a fost însărcinat să întocmească planul bibliografiei generale romînești. Prezentat Academiei în ședința de la 28 februarie 1895, planul a fost aprobat și Ioan Bianu a trecut la executarea lui. Cea dintîi lucrare de mari proporții din marea plan bibliografic elaborat de Ioan Bianu a fost „Bibliografia romînească veche”, 1508—1830, care a început să apară, în fascicule, în 1898. Ea s-a bucurat de o primire plină de interes din partea învățaților, mai ales a celor străini. Operă încheiată în 4 tomuri. (apărute astfel: Tom. I în 1903, tom. II în 1910, tom. III în 1912 și 1936, iar tom. IV, cuprinzînd addenda și corrigenda, în 1944), „Bibliografia romînească veche” trebuia să fie urmată de „Bibliografia romînească modernă”, de la 1831 înainte pînă în zilele noastre. Acest mare repertoriu bibliografic a putut fi pus în lucrare de abia în 1957. Pentru periodicele romînești s-a întocmit și a apărut în 1913 tomul I, pentru anii 1820—1906; tomul II, care trebuia să încheie prima perioadă pînă la 1920, precum și continuarea lui, s-a pus în lucru în 1956 și va fi dat la tipar în 1958. Tot lui Ioan Bianu și colaboratorilor săi de la Biblioteca Academiei se datoresc catalogele de manuscrise romînești (tom. I—III) și grecești (tom. I—II) apărute între 1907 și 1940 și publicația periodică „Creșterea colecțiilor”, apărută pentru anii 1904—1942 (pentru imprimate numai anii 1904—1919 și 1926—1937).

Aceasta este moștenirea pe care Biblioteca Academiei R.P.R. a primit-o de la biblioteca fostei Academii Romîne. O bibliotecă mică, putem spune, ca număr general de volume, cu multe goluri în numeroase discipline — căreia guvernările din trecut i-au precupețit totdeauna sprinjinul, Academia fiind, precum se știe, o instituție autonomă, — dar totuși o bibliotecă mare prin colecțiile ei naționale, reprezentate aci în marea lor majoritate. Datorim această adevărată mîndrie a poporului nostru vocației și sacrificiului de sine al lui Ioan Bianu, întemeietorul de fapt al Bibliotecii, care timp de peste o jumătate de veac a adunat, printr-o neasemuită muncă, rarele colecții științifice pe baza cărora se poate studia întreaga viață a poporului nostru.

(Urmare în numărul viitor)

Un eveniment remarcabil în Luna Culturii și totodată o mărturie strălucită a realizărilor statului nostru democrat popular, a fost fără îndoială „Expoziția Cărții” organizată în sala Dalles în cadrul manifestărilor închinată celor 10 ani de la proclamarea Republicii Populare Române. Prezentind o sinteză a producției editurilor noastre în răstimpul celor 10 ani de democrație populară, Expoziția cărții a izbutit să înfățișeze în modul cel mai sugestiv înaltul nivel cultural al țării noastre, așa cum reiese din multiplele și variatele probleme, aparținând tuturor domeniilor de activitate, care se oglindesc în sutele de milioane de cărți tipărite de editurile din țara noastră.

Ceea ce impresionează pe vizitatorii acestei expoziții, în special pe cei care au cunoscut soarta cărții sub vechiul regim, este enorma diferență dintre activitatea editorială din trecut și cea de astăzi, diferență care nu e mai puțin izbitoare și în ceea ce privește calitatea tematicii ca și condițiile tehnice de prezentare grafică. Nu e de loc întâmplător faptul că astăzi tipărirea cărților se face cu o grijă deosebită și cu un profund sentiment de respect față de cititori; unele cărți, în special cele tipărite pentru bibliofili și colecționari, ating o înaltă perfecțiune artistică, cum nu s-a putut realiza în țara noastră în trecut. Sînt de amintit în această privință expozitele Editurii în limbi străine, dintre care unele albume, lucrări de artă și cărți pentru copii pot rivaliza cu cele mai de gust lucrări străine, ca și edițiile pentru bibliofili scoase de E.S.P.L.A., Editura tineretului etc.

Un loc de frunte în Expoziție îl ocupă cartea politică și ideologică. Rolul ei ca

transmițătoare a învățării marilor dascăli ai socialismului și ca purtătoare de cuvînt a politicii partidului, rezultă din cifrele de bilanț ale Editurii de stat pentru literatură politică. Vizitatorii standului respectiv află cu o satisfacție deosebită că de la înființarea ei această editură, de unde pornesc izvoarele de instruire și educare comunistă, a publicat 5.351 lucrări care totalizează un tiraj de 161.794.500 exemplare. Succesiunea crescîndă a tirajelor și a numărului cărților tipărite în acest domeniu, arată cît au crescut cerințele pentru literatură ideologică și politică, precum și perspectivele ei în viitor.

Dezvoltarea gustului de citit al maselor în anii de democrație populară se reflectă și în imensa producție editorială din domeniul beletristicii. Cît de mult a crescut prestigiul cărții literare în anii aceștia și cît de important este rolul ei ca factor educativ reiese din cîteva cifre comparative prezentate în expoziție și care, prin ele înșile, sînt o mărturie a marelui progres cultural realizat sub Republică. Iată, de pildă, un exemplu oarecare, extrem de grăitor pentru drumul pe care cartea românească l-a parcurs în anii puterii populare: în timp ce romanul *Venea o moară pe Siret* al lui Mihail Sadoveanu, cel mai cîlit dintre scriitorii noștri, s-a tipărit înainte de 23 August 1944 într-o ediție maximă de 5.000 exemplare, romanele aceluiași scriitor tipărite după eliberare, au atins tiraje de 35.000 exemplare într-o singură ediție și care bineînțeles s-au epuizat cu cea mai mare repeziune.

Versuri de Argezi în ediție definitivă, au putut trece pe vremuri de 2226 exemplare, pe cînd după 23 August 1944 volumul de poezii *Cîntare omului* a fost editat într-un prim tiraj de 15.000 exemplare.

Și dacă ne vom opri asupra activității fiecărei edituri în parte, vom aprecia fără doar și poate progresele pe care le-au făcut în tehnica prezentării grafice, dar nu vom putea trece cu vederea că îmbunătățirea condițiilor tehnice a mers mîna în mîna cu progresul numeric al cărților în fiecare sector. Am ajuns la tiraje care se cifrează în anii aceștia la zeci de milioane, fie că e vorba de cărți literare, cărți pentru copii, cărți profesionale sau cele de înalt nivel științific.

Să spicuiim la întîmplare cîteva cifre din panourile expoziției:

Între 1951—1957 E.S.P.L.A. a dat 785 titluri din operele scriitorilor romîni contemporani cu un tiraj total de 14.065.000 exemplare, iar din operele clasice universale a tipărit 3.917.000 exemplare.

Numai în 1957 au fost date în librării 1.147.000 exemplare din operele clasice romîni.

Din totdeauna literatura rusă și cea sovietică s-au bucurat de dragostea și aprecierea cititorilor români. Faptul că în anii de la înființarea Republicii Populare Române s-au tipărit 13.483.600 exemplare din operele literaturii ruse și sovietice, confirmă pe deplin interesul ce există la noi pentru literatura clasică rusă și cea sovietică și nu se poate să nu considerăm aceasta ca un aspect îmbucurător al prieteniei poporului nostru cu marele popor sovietic.

Nu mai puțin semnificative sînt cifrele privind activitatea editurilor științifice: Editura Academiei R.P.R., Editura științifică, Editura tehnică, Editura agro-silvică de stat, etc.

Ajungînd în fața acestor standuri vizitatorul are o viziune impresionantă a unui bogat ansamblu de probleme care preocupă pe cititorii din diferitele domenii științifice. Să trecem peste cele 237 titluri tipărite de Editura Academiei R.P.R. în anul 1957, Academia fiind de fapt promotorul întregii activități științifice de la noi și să ne oprim numai o clipă asupra unor date din bilanțul de 10 ani al Editurii științifice. Iată cifre care au o putere de convingere mai mare decît vorbele: 285 titluri cu lucrări de drept și legislație, cu un tiraj de 2.754.164 exemplare; lucrări din domeniul economiei financiare 4.227 titluri cu 2.294.766 exemplare; din domeniul istoriei și filozofiei 139 titluri cu 907.900 exemplare. Asemenea cifre nu suferă nici o comparație cu trecutul cînd nu a existat nici o preocupare pentru promovarea problemelor de știință, iar ce privește popularizarea tehnicii înaintate nici atît. În 44 de ani, adică de la 1900 la 1944 au apărut în România doar 82 cărți tehnice în timp ce după această dată istorică, dacă luăm numai cărțile tehnice tipărite între 1950—1957, avem dintr-odată 331 titluri.

Suferă oare vreoa comparație cele peste 15 milioane de cărți scoase în ultimii 5 ani de Editura agro-silvică de stat, cu neînsemnatele broșurele de plugărie ce s-au scos ici-colo înainte de război? Desigur că nu.

Străbătînd expoziția de la un capăt la celălalt, și oprindu-se în fața standului prezentat de fiecare editură, vizitatorul e bucurat nu numai să constate pe calea cifrelor statistice, realizările obținute de acestea, dar să dea și sugestii asupra felului cum ar dori să vadă desfășurîndu-se în viitor activitatea editorială. De aceea,

Aspecte de la Expoziția cărții

bine au făcut editurile că au pus la dispoziția vizitatorilor — am spune mai exact: a cititorilor — condici de impresii și sugestii care vor fi de un real folos conducerii editurilor în orientarea activității lor pentru perioada viitoare. În timp ce unii sugerează anumite cărți pe care ar dori să le vadă tipărite, ținînd seama de profilul editurii respective, alții susțin necesitatea unei prezentări grafice și mai îngrijite, sau ridică, uneori cu destulă competență, probleme privind ilustrarea cărților, legatul sau broșatul lor, etc.

În concluzie putem spune, între altele, că dacă unul din scopurile acestei expoziții a fost să prilejuiască un contact mai strîns al creatorilor cu masele de cititori, acest scop a fost pe deplin atins, căci entuziasmul cu care miile de vizitatori părăsesc expoziția, constituie cel mai puternic imbold pentru o mai largă răspîndire a cuvîntului scris în masele poporului nostru muncitor.

DIN EXPERIENȚA MUNCII NOASTRE

GHEORGHE POPESCU

Directorul bibliotecii regionale Constanța

Terminarea colectivizării în regiunea Constanța constituie un mare succes pe drumul transformării socialiste a agriculturii, dovedind totodată justețea liniei partidului nostru în problema transformării socialiste a satului. Astăzi toate familiile de țărani muncitori, s-au unit în marea familie a colectivștilor și pășesc ferm înainte spre noi succese în munca pentru înflorirea economică și culturală a regiunii Constanța, pentru progresul continuu al scumpei noastre patrii pe calea socialismului.

În această luptă cu mentalitatea țăranului dobrogean, ținut zeci de ani în cea mai cruntă mizerie și neștiință, a triumfat cuvântul partidului, cuvântul care a arătat calea luminoasă a țăranimii spre bunăstare și cultură. Munca culturală de masă prin toate formele ei de activitate, prin toți activiștii ei, și-a concentrat toată atenția spre această problemă centrală, aducându-și aportul ei însemnat în colectivizarea regiunii. Sute de activiști culturali au lucrat ca agitatori în satele dobrogene. Tov. Gh. Culea, bibliotecar șef al raionului Adam-Clisi, tov. Lambridi de la biblioteca sătească din Făcăieni, tov. Gh. Carabă, tov. M. Nedeleșcu, tov. E. Amenție etc., sînt numai cîteva exemple de bibliotecari frunțași în munca de colectivizare. Numele acestor tovarăși se va înscrie cu mîndrie lingă numele miilor de activiști care au cîtreerat neobosiți satele dobrogene pentru a răspîndi cuvîntul partidului, pentru a învinge întunericul și a duce lumină și fericire.

*

Încă din vara anului 1956, centrul de greutate a muncii cu cartea în regiunea Constanța s-a mutat în bibliotecile sătești, cele ale căminelor culturale și colțurilor roșii din G.A.C. Întreaga muncă cu cartea s-a axat în jurul problemelor centrale, politice și economice ale comunei respective și în mod deosebit în jurul problemei cooperativizării și apoi a colectivizării agriculturii. Pentru acest lucru, majoritatea bibliotecarilor sătești au ținut o strînsă le-

gătură cu sfaturile populare respective, devenind un sprijin efectiv și practic în munca lor. Acest lucru a făcut ca sfaturile populare să privească cu mai multă încredere munca bibliotecarilor, să înțeleagă importanța practică a muncii cu cartea și ca atare s-o sprijine. Multe sfaturi populare care în trecut priveau cu neîncredere sau desconsiderare această muncă, consideră astăzi biblioteca ca un mijloc important pentru realizarea sarcinilor lor. În comunele Ostrov, Râmnic, Rasova, Sarichioiu, Kogălniceanu, etc., bibliotecarii s-au impus tocmai datorită faptului că au îndreptat munca cu cartea spre realizarea sarcinilor concrete ale comunelor respective. Această colaborare strînsă între organele puterii locale și bibliotecile sătești s-a vădit în mod deosebit în timpul campaniei de colectivizare, cînd bibliotecarii din multe comune și-au dovedit capacitatea organizatorică și intelectuală.

Munca de colectivizare, este în primul rînd o muncă individuală cu oamenii. Fiecare om are mentalitatea lui, are problemele sale specifice, de care trebuie să se țină seama și de care depind și fazele muncii politice. De aici rezultă și importanța deosebită a colportajului de cărți, singura formă a muncii cu cartea, cu ajutorul căreia putem să ne apropiem de fiecare om. Colportajul de cărți a fost dus în strînsă legătură cu întreaga muncă politică și a devenit astfel o parte integrantă a acestei munci. Bibliotecarii au discutat cu fiecare echipă de agitatori, pentru a vedea unde trebuie acționat deosebit, ce anume greutăți concrete s-au întîmpinat, la cine și în ce problemă. În regiunea Constanța se obișnuia ca în fiecare seară echipele de agitatori să se adune și să discute rezultatele muncii din ziua respectivă, problemele care s-au ivit și modul lor de rezolvare. La aceste consfătuiri zilnice participau și bibliotecarii, care pe baza celor discutate își întocmeau planul de colportaj pe ziua următoare. Așa a procedat și tov. Zaharia Victoria de la biblioteca sătească din Sarichici, tov. Suciș de la biblioteca sătească din Dobromir Vale ș.a., care toc-

mai prin legătura strânsă cu agitatorii au știut totdeauna spre cine anume să-și îndrepte atenția, ce anume cărți să ducă țăranilor respectivi și asupra căror probleme să insiste. În multe locuri, ca de pildă, la Ion Corvin, Lipnița, Jurilofka, etc., echipele de agitatori luau cărțile cu ei când porneau prin sat și le lăseau la familiile pe care le vizitau, cărți alese cu grijă pentru fiecare caz în parte, încă cu o seară înainte. În munca de colportaj au fost atrași și colectivști fruntași, care pe lângă faptul că prindeau ei înșiși gustul cititului, deveneau și activiști apropiați ai bibliotecii.

O atenție deosebită s-a acordat popularizării cărților care tratează problemele transformării socialiste a agriculturii. În bibliotecile satești de la Tândărei, Ion Corvin, Făcăeni, s-au organizat expoziții de cărți care tratează problema socializării agriculturii. Asemenea expoziții s-au organizat și la unele biblioteci de casă, ca de pildă, în comuna Tândărei, unde tov. I. Bucura, învățătoare și tov. E. Enache, sanitară, au organizat la ele acasă asemenea expoziții. Tot în comuna Tândărei s-a luat inițiativa de a se organiza biblioteci de casă speciale, dotate numai cu cărți care tratează problema transformării socialiste a satului.

În multe biblioteci satești au fost organizate rafturi speciale cu cărți care tratează problemele socializării agriculturii. Aceste rafturi au fost consultate în primul rând de agitatori, care împrumutau cărți atât pentru documentarea lor proprie, cât și pentru munca de lămurire pe teren. Asemenea rafturi speciale s-au înființat sub forma unor biblioteci mobile și la Sfaturile populare, unde se adună zilnic agitatorii și de unde ei împrumutau cu mai multă ușurință cărțile necesare. În comuna „N. Bălcescu” unde s-a înființat de asemenea o bibliotecă mobilă la Sfatul Popular, ea a funcționat cu rezultate foarte bune pe toată perioada cit brigada de lămurire și-a dus munca în această comună. Tot pentru a ajuta munca unor agitatori, s-au întocmit liste de recomandare pe tema socializării agriculturii iar în unele comune s-au întocmit pentru fiecare echipă de agitatori lista tuturor cărților care există în bibliotecă în problema colectivizării agriculturii.

În ceea ce privește formele muncii de masă (cercuri de citit, seri literare, lecturi în grup, recenzii, etc.) desigur că și ele au fost axate pe problema colectivizării. Totuși, am vrea să accentuăm asupra a două lucruri pe care le-am constatat în regiunea noastră. În primul rând, a trata problema colectivizării, nu înseamnă a populariza, răspîndi sau folosi în diferite acțiuni, cărți care tratează această problemă, exclusiv din punct de vedere politic sau

economic. Viața ne-a arătat că asemenea cărți sînt mai greu accesibile maselor largi și că acestea preferă mai mult cărți literare în care să se trateze problemele colectivizării. Deosebit de mult au fost cerute *Desfășurarea* de M. Preda, *Bărăgan* de V. Em. Galan, *Pe Donul liniștit*, de M. Șolohov. etc. De aici a rezultat necesitatea de a ne ocupa în mod deosebit de aprovizionarea bibliotecilor respective cu cărți corespunzătoare. De multe ori din lipsa acestor cărți la bibliotecile satești a fost nevoie să se recurgă la ajutorul interbibliotecar. Raioanele Medgidia și Istria au făcut aceste împrumuturi în mod organizat, în așa fel încît cărțile respective au fost îndreptate în mod deosebit în acele comune unde în momentul dat s-a concentrat bătălia pentru colectivizare. Mai considerăm ca bună inițiativa unor biblioteci raionale ca Medgidia și Fetești, care în perioada colectivizării raioanelor lor, au făcut biblioteci mobile cu cărți care tratează în special această problemă, pe care apoi le-au dirijat în acele comune unde la un moment dat se concentra munca de colectivizare.

În al doilea rînd, am vrea să atragem atenția asupra faptului că în această perioadă am folosit în acțiunile noastre (colportajul, cercurile de citit, recenzii, etc.) în mod deosebit pe colectivști, căci puterea exemplului este argumentul cel mai eficient în această muncă. Oare ce rezultate ar putea da un colportaj de cărți la țăranii mai greu de conștinși, dacă acest colportaj ar fi făcut tot de țăranii care n-au intrat în G.A.C.?

În munca de colectivizare s-au ivit probleme noi, deosebite, neprevăzute. Dacă am fi lucrat după șablon, am fi făcut o mare greșală. Tocmai de aceea și formele muncii culturale au fost cit mai variate, adaptate de la caz la caz, chiar de la om la om. În decursul acestei munci s-au născut multe inițiative valoroase, multe forme noi ale muncii cu cartea, care trebuiau popularizate. Tocmai de aceea munca de îndrumare metodică a căpătat o importanță deosebită. În regiunea Constanța, pe lângă seminariile raionale și regionale s-au ținut două consfătuiri regionale (la Tulcea și Medgidia) axate special pe problema contribuției muncii culturale la colectivizarea agriculturii. Aceste consfătuiri largi, la care au participat toate cadrele culturale și didactice din regiune, au fost un bun prilej pentru răspîndirea noilor forme ale muncii culturale. La consfătuirea de la Tulcea de pildă, s-au dezbătut pe larg metodele și formele muncii cu cartea folosite la bibliotecile satești din M. Kogălniceanu (numai asupra referatului cu privire la munca cu cartea au luat cuvîntul 7 bibliotecari raio-

nali, 17 bibliotecari sătești și 82 alți activiști culturali). Rezultate bune în studierea și răspunderea noilor forme ale muncii cu cartea, au dat și cele două brigăzi formate din câte 2 bibliotecari șefi raionali și un lucrător al bibliotecii regionale, care au lucrat timp de o lună în raioanele Medgidia și Adam-Clisi. Aceste brigăzi au avut ca sarcină, pe de o parte să ajute munca bibliotecarilor din aceste două raioane, pînă la terminarea completă a campaniei de cooperativizare, pe de altă parte să ajute bibliotecarilor șefi raionali din brigăzile respective, să cunoască și să studieze practic pe teren noile forme aplicate de bibliotecii în această campanie, urmînd ca ele să fie folosite apoi și în raioanele lor. Constatările și concluziile celor două brigăzi au fost ulterior dezbătute în cadrul unui seminar regional.

În această uriașă bătălie care s-a dus pentru completa colectivizare a regiunii Constanța, bibliotecarii au lucrat în majoritatea cazurilor cu simț de răspundere și abnegație. Totuși — și aceasta era inerent într-o muncă de asemenea amploare — în munca cu cartea am avut și unele lipsuri a căror cunoaștere va permite altor regiuni să le ocolească.

Noi considerăm că unul din punctele cele mai slabe ale muncii noastre a fost îndrumarea, mai bine zis neîndrumarea unităților de jos de către biblioteca centrală regională. Noi n-am reușit nici pînă astăzi să cunoaștem inițiativa noi care s-au născut în focul bătăliei, să le răspundim și dezvoltăm. Munca de jos s-a desfășurat spontan, în majoritatea cazurilor impulsivă, datorită de uriașul val al frământărilor care a cuprins regiunea și sub îndrumarea organelor locale de partid și de stat. Noi, biblioteca regională am făcut însă foarte puțin pentru a coordona, ajuta și analiza această mare creștere a muncii cu cartea la sate.

De multe ori munca noastră a fost lipsită de operativitate. Am fost depășiți de

ritmul colectivizării. Pînă cînd am reușit să răspundim o nouă inițiativă, să dăm îndrumările necesare, în satul respectiv, s-a terminat deja colectivizarea. Putem spune că de multe, de foarte multe ori, fazele muncii noastre au rămas în urma vieții și nu îndrumarea sau ajutorul nostru au făcut ceea ce au făcut, ci însăși viața, cerințele ei au tras de noi, au săltat munca noastră.

Terminarea completă a colectivizării în regiunea Constanța ne-a impus găsirea unor forme noi în organizarea și metodele muncii cu cartea. De altfel, în momentul de față mai multe brigăzi analizează deja această problemă. Ceea ce putem să spunem de pe acum este faptul că centrul de greutate al muncii trebuie axat în G.A.C. Pentru aceasta este necesar să studiem caracterul specific al fiecărui G.A.C. în parte și să axăm munca noastră pe acest specific. Bibliotecile vor trebui să devină un sprijin practic în întărirea economico-organizatorică a G.A.C. Munca cu cartea va trebui îndreptată spre brigăzi. Se pot face biblioteci mobile pe brigăzi, sau în orice caz în fiecare brigadă biblioteca să aibă un tovarăș, care să se ocupe cu colportajul de cărți în brigada respectivă. În G.A.C. mai bine organizate au apărut pentru prima oară în țara noastră biblioteci ale gospodăriei, create prin voința unanimă a colectivităților respective. Ele constituie mînaștele viitoarelor mii de biblioteci ale gospodăriilor agricole colective. Tocmai de aceea trebuie să ne ocupăm de acestea cu multă grijă, să studiem în mod științific specificul muncii lor și să generalizăm toate rezultatele bune obținute de ele.

Studiind profund și atent munca cu cartea din perioada colectivizării complete a regiunii Constanța, lichidînd cu lipsurile constatate, vom pune la îndemîna tuturor activiștilor care lucrează în domeniul muncii cu cartea un prețios material în munca lor pentru colectivizarea regiunilor respective. Noi le dorim mult succes și spor la muncă.

Mai multă atenție desfășurării concursului între bibliotecile din mediul rural

ANATOLIE CRUHER
din serviciul metodic al Bi-
bliotecii Centrale de Stat

Prima etapă a concursului din mediul sătesc s-a încheiat la 31 decembrie 1957.

Pentru mulți bibliotecari, concursul inițiat de Ministerul Invățămîntului și Culturii a constituit un prilej de emulație și înbold pentru dezvoltarea activității lor.

În regiunea Suceava, unele realizări înregistrate cu prilejul încheierii bilanțului la sfîrșitul acestei etape sînt destul de grațioase. A crescut numărul cititorilor (în raionul Cîmpulung cu aproape 37%), au fost împrumutate mai multe cărți. Manifestările de masă au fost mai numeroase, mai atractive și orientate spre rezolvarea problemelor locale de ordin politic, economic și gospodăresc.

Un recent control efectuat în această regiune a confirmat că obiectivele concursului sînt pe deplin realizabile. Aceasta ne-o dovedește activitatea unor biblioteci ca aceea din Vama-Cîmpulung, sau biblioteca căminului cultural Buda, raionul Dorohoi, unde cartea își are prietenii săi aproape în fiecare casă.

Dar această activitate meritorie a unor bibliotecari este umbrită de rămîinerile în urmă, indiferența și pasivitatea altora.

Tocmai asupra acestor lucruri am vrea să zăbovim puțin.

Experiența pozitivă a bibliotecilor fruntașe s-ar fi putut extinde în scurt timp în întreaga regiune. În realitate însă, în multe comune și sate nu s-a făcut decît puțin în direcția atingerii obiectivelor concursului.

În timp ce bibliotecile raionale din centrele orășenești au făcut progrese incontestabile, unele biblioteci sătești ca cele

din raioanele Vatra Dornei, Siret și Darabani, au sub 500 cititori înscrși, ceea ce le situează mult sub nivelul posibilităților reale. Ce se poate spune cînd o bibliotecă sătească dintr-o comună cu un pronunțat profil agricol cum este Brăiești-Dorohoi, nu a difuzat într-un an de zile, cu excepția celor expuse la arie, decît 5—6 cărți agrotehnice?

Care poate fi apîrtul unor asemenea biblioteci la acțiunea de transformare socialistă a agriculturii? Se poate oare concepe orientarea țărănimii muncitoare spre cooperativizarea agriculturii fără ca metodele agrotehnice înaintate să fie popularizate și cu ajutorul cărților? Desigur că nu.

Biblioteci ale căminelor culturale, ca cele din Salcia și Stroești, raionul Suceava, au încetat de mult să mai existe. Cîteva cărți uitate într-un dulap al școlii, un director de cămin cultural care are „alte griji” și un bibliotecar care „a plecat de un an”, sînt date pe care le-ai putea culege din aceste comune cu privire la munca cu cartea.

Concursul bibliotecilor din mediul sătesc trebuie să determine schimbarea atitudinii față de munca cu cartea. Ce se întîmplă însă? În majoritatea raioanelor din regiunea Suceava instruirea bibliotecarilor din mediul sătesc asupra obiectivelor concursului, s-a făcut cu multă întîrziere, în majoritatea cazurilor abia în luna octombrie. Secțiile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare raionale Suceava (șeful secției I. Corduban), Gura Humorului (T. Macioapă), Cîmpulung (Gh. Dan), Vatra Dornei (insp. Lungu și Prisăcaru) s-au

mulțumit să instruiască numai o parte dintre bibliotecarii voluntari care au venit la prima chemare, fără să se mai preocupe și de instruirea celorlalți.

Bibliotecile raionale respective au uitat (cu excepția celei din Vatra Dornei) atribuțiile ce le revin ca organe de îndrumare metodică. Așa se explică de ce la sfârșitul lunii noiembrie mai existau încă bibliotecari străini de concurs, când firesc ar fi fost ca pînă atunci nici o bibliotecă sătească și de cămin cultural să nu fi rămas în afara concursului.

Dar vinovații mai sînt, pe alocuri, și alți factori.

O analiză a muncii cu cartea în raionul Cîmpulung, de pildă, raion cu o experiență frumoasă în acest domeniu — va duce la constatări care subliniază lipsa de interes arătată de unele comitete executive ale sfaturilor populare în sprijinirea bibliotecilor. Cum ne-am putea aștepta la o activitate mai intensă a bibliotecii din Pojorîta, cînd sfatul popular al acestei comune și directorul căminului cultural nu s-au interesat de loc de asigurarea combustibilului pentru bibliotecă? Bibliotecara Paula Constantinescu muncește bine, dar rezultatele muncii ei ar fi și mai bune dacă ar avea și sprijinul organelor locale. De altfel, și în raionul Botoșani sînt cazuri similare. La Bucecea, biblioteca sătească în loc să aibă combustibilul asigurat, tov. președintele al sfatului popular comunal cere ca bibliotecara „să-și aducă lemne din pădure”, ca și cînd biblioteca ar dispune de vreun vehicul.

Pe de altă parte, sfaturile populare neglijează să analizeze periodic activitatea bibliotecilor. Așa se explică de ce în comune cu biblioteci sătești și cu biblioteci capabile, ca tov. Leuștean Aurora din Fundul Moldovei, nu funcționează nici un cerc de citit. Cadrele didactice care au primit cîndva sarcina să se ocupe de activitatea acestor cercuri de citit, și-au uitat de mult atribuțiile și comitetele executive ale sfaturilor populare nu găsesc necesar să le reamintească. Nu ne poate mulțumi nici „descoperirea” secției de învățămînt și cultură a raionului Cîmpulung (tov. insp. Dan și Gîncă) că munca artistică „de masă” (chiar dacă e reprezentată printr-un cor de învățători) care aduce „laurii” cu mai multă ușurință decît munca cu cartea, ar justifica activitatea secției. Așa se face că în raionul Cîmpulung, o bună parte dintre învățătorii „care cîntă la cor” sînt

absoluți de orice altă sarcină social-culturală. Nu ne este în intenție să negăm importanța muncii artistice de amatori, dar ne ridicăm împotriva unor măsuri unilaterale care se iau în detrimentul altor forme de activitate cultural-educativă.

Acțiunea interesantă a creierii unei iargi rețele de biblioteci mobile, nu a fost suficient sprijinită de secția de învățămînt și cultură a comitetului executiv din raionul Cîmpulung și nu s-au căutat soluțiile cele mai potrivite pentru asigurarea transportului de cărți din fondul mobil al bibliotecii raionale, spre sate.

Nu numai în raionul Cîmpulung, ci și în alte raioane (excepțînd raioanele Dorohoi și Trușești) secțiile de învățămînt și cultură nu urmăresc îndeaproape pe teren desfășurarea muncii cu cartea. Nu se încheie acte constatatoare și nu se dau îndrumări concrete. Aceasta e cu atît mai regretabil, cu cît fluctuația mare a cadrelor de bibliotecari voluntari face deosebit de necesară o instruire continuă a lor. Nu se țin seminarii cu bibliotecarii, decît la răsămuri rare și fără o tematică bine pregătită. În această privință însă răspunderea le revine în egală măsură și bibliotecilor raionale. Unii bibliotecari șefi consideră că antrenarea lor în sarcini și campanii de interes obștesc i-ar scuti de răspunderea pe care o au pentru munca cu cartea. Nu este cu nimic justificată situația din raionul Botoșani unde tov. E. Grosu, bibliotecar șef al bibliotecii raionale, deși mereu pe teren, nu cunoaște starea bibliotecii sătești Bucecea și nu ia măsuri pentru îndreptarea lucrurilor.

Acum cînd a început să se desfășoare o nouă etapă a concursului între bibliotecile de la sate se impune o revizuire categorică a felului în care s-a lucrat pînă acum. Este necesar ca sfaturile populare să urmărească îndeaproape activitatea bibliotecilor și să le acorde tot sprijinul; secțiile de învățămînt și cultură trebuie să verifice și să îndrume pe teren munca bibliotecarilor, iar intelectualii din comună, în frunte cu învățătorii, să devină colaboratori activi ai bibliotecarului. În același timp biblioteca regională și bibliotecile raionale să intensifice instruirea metodică de specialitate organizînd, sub îndrumarea secțiilor de învățămînt și cultură seminarii, să intensifice activitatea cercurilor de citit.

Prin muncă perseverentă, înlăturînd lipsurile semnalate, bibliotecarii din regiunea Suceava se vor putea situa în primele rînduri ale celor ce slujesc cauza ridicării nivelului cultural al poporului.

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE

CONCURSUL INSTITUȚIILOR CULTURALE

de la sate

P. DOMULINA

*Inspector-șef pentru biblioteci
al Direcției culturale
regionale din Ulianovsk*

În urma unei hotărâri a biroului comitetului regional al P.C.U.S. și al comitetului executiv al sovietului de deputații regiunii, s-a organizat în cinstea celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie un concurs al instituțiilor culturale de la sate de la 1 mai pînă în octombrie 1957.

În toate raioanele regiunii au fost create comisii de concurs raionale și sătești formate din reprezentanți ai partidului, ai consomolului, ai sovietului și ai altor organizații obștești.

Comisia regională a concursului a fost formată din 15 persoane.

Condițiile concursului, elaborate de direcția culturală regională, au fost multiplicat și trimise tuturor comitetelor executive raionale și sovietelor de la sate.

Lucrătorii instituțiilor culturale regionale și raionale (inspectori, metodiști, bibliografi) au fost trimiși pe teren să ajute bibliotecile sătești și cluburilor la pregătirea unor dări de seamă ce urmează să fie ținute în fața cititorilor și la luarea unor măsuri în vederea bunei desfășurări a concursului.

În cursul discuțiilor problemelor culturale, activiștii culturali regionali au făcut diverse observații critice precum și propuneri pentru îmbunătățirea activității lor.

În ședințele de dări de seamă au fost alese sfaturi ale cluburilor și bibliotecilor precum și delegații pentru conferințele raionale ale lucrătorilor culturali.

În fiecare raion adunările au fost ținute conform unui grafic, zilnic, în cel mult 2—3 centre populate. Aceasta a dat posibilitatea tuturor lucrătorilor din centrul raional să participe la ele.

Tot în conformitate cu graficul s-au ținut și conferințele raionale ale lucrătorilor din domeniul culturii, unde au fost discutate sarcinile activității culturale la sate, precum și probleme de gospodărie (reparații la instituțiile culturale din fonduri locale).

Totodată au fost aleși delegați pentru conferința culturală regională care a avut

loc la 12—14 iulie 1957, și la care au participat aproape 1.000 de persoane.

Secretarul Comitetului regional de partid a ținut un referat despre măsurile necesare pentru îmbunătățirea deservirii culturale a oamenilor muncii din regiune.

În holul teatrului regional de dramă, unde s-a ținut conferința, s-a organizat și o expoziție. Fotografii, cifre, diagrame, lucrări ale cercurilor de amatori, vorbeau despre viața culturală a orașului și satului, despre marea activitate pe care o depun instituțiile culturale ale regiunii. Atenția tuturor a fost atrasă de standurile cu titlul 40 de ani de putere sovietică unde a fost expusă pe larg activitatea bibliotecilor fruntașe din regiune.

Una din camere a fost rezervată activității bibliotecii sătești din Krasnoiarsk, raionul Cerdaklinsk. Aci s-au aflat cele mai necesare cărți care trebuie să existe în fondul oricărei biblioteci sătești, totalizînd aproximativ 2.500 exemplare. Toate au fost oglindite într-un catalog alfabetic și sistematic. În afară de aceasta, delegații conferinței au putut să facă cunoștință cu două fișiere cuprinzînd articole din ziare și reviste, pe teme de actualitate, cu afișe de bibliotecă, expoziții de cărți, liste de recomandare efectuate de biblioteca sătească din Krasnoiarsk. Bibliotecarii de la sate au dat asigurări că au învățat multe în urma acestei acțiuni și că vor face la ei tot ce au văzut aci.

În regiunea noastră sînt 454 de biblioteci de masă cu 3 milioane de cărți și 250 de mii cititori. Pregătindu-se pentru concurs, unele biblioteci și-au îmbunătățit mult activitatea legînd-o mai strîns de sarcinile producției colhoznice.

De pildă, Ekaterina Grigorievna Belova, responsabilă bibliotecii sătești din Validovsk, raionul Karsunsk, fiind ajutată de

un numeros colectiv format din intelectuali, a desfășurat o propagandă sistematică a cărților agricole. Biblioteca are aproape 500 de cititori dintre care 250 colhoznici și muncitori de la S.M.T. În 1956 ea a împrumutat 10.000 de cărți. Membrii fiecărei familii din acest sat sînt cititori ai bibliotecii.

Bine organizată este și activitatea de masă. În fiecare trimestru se țin consfătuiri cu cititorii sau seri literare. Se țin cu regularitate lecturi în colectiv din cărți care tratează despre experiența frunțașă.

Ca o expresie a respectului pe care îl poartă, locuitorii satului au ales deputată în sovietul raional pe tovarășa Belova.

Merită să fie larg răspîndită experiența activității bibliotecii satești din Berezovsk, raionul Veïškajmsk.

Fosta învățătoare, Alexandra Grigorievna Krilova a început munca de bibliotecă acum 4 ani. Ea și-a pus ca sarcină să atragă în rîndul cititorilor pe toți adulții și copiii de pe teritoriul colhozurilor „Voroșilov” și „Bolșevik” pe care îi deservește biblioteca.

De obicei planul bibliotecii este discutat de statul clubului și al bibliotecii sau de comitetul executiv al sovietului sătesc, împreună cu colectivul.

Biblioteca acordă o atenție deosebită recomandării cărților care popularizează experiența frunțașă. Intreaga activitate a bibliotecii este legată de problemele producției colhoznice. Astfel, după consfătuirea cu cititorii pe tema Răspîndirea experienței frunțașe în creșterea animalelor colhoznicii au pus în fața conducerii colhozului o serie de cerințe în legătură cu îmbunătățirea întinerii animalelor. În urma acestei acțiuni colhoznicii au început să dea animalelor hrană în plus și s-au amenajat grajduri pentru vite.

A. G. Krilova deservește în mod diferențiat pe cititori. Ținînd seama că în aceste colhozuri se seamănă porumb, biblioteca a organizat o consfătuire chiar la locul de muncă asupra problemelor legate de această cultură.

Anul acesta la colhozul „Voroșilov” s-a hotărît să se semene sfecla de zahăr. Biblioteca a acordat țăranilor un ajutor concret pentru cultivarea acestei plante noi. Împreună cu colectivul s-a organizat o consfătuire cu cititorii pe tema: **Cultivarea sfeclei de zahăr.** Tinerii colhoznici Ania Nikanoriva și Valea Osipova precum și altele au început să vină mai des la bibliotecă pentru a cere cărți în legătură cu această problemă.

Pentru popularizarea cărții A. G. Krilova folosește agitația vizuală. În preajma campaniei de strîngere a recoltei, au fost ex-

puse la bibliotecă afișe bibliografice — unul pentru tractoriști și altul pentru toți colhoznicii.

Numai în prima jumătate a anului 1957 au fost împrumutate 5.350 de cărți printre care 439 politico-sociale și aproape 500 de cărți agricole și tehnice. A. G. Krilova se bucură de multă dragoste din partea populației și este deputată a sovietului sătesc.

Biblioteca raională din Radișcev popularizează cu pricepere cărți despre agricultură. În raion lucrează 3 cercuri economice. Bibliotecarii au pregătit liste de cărți necesare studiului și au procurat cărțile care lipseau. Un ajutor deosebit s-a dat conducătorilor cercurilor, alegîndu-se pentru ei literatură suplimentară și întocmindu-se liste de cărți noi.

Cu muncitorii de la S.M.T. s-a organizat o consfătuire asupra cărții **Căile de economisire a mijloacelor pentru repararea tractoarelor S.M.T.** și asupra unor articole din revista **Stațiunile de mașini și tractoare.**

Concursul instituțiilor culturale de la saleta a contribuit, fără nici o îndoială, la îmbunătățirea activității bibliotecilor, la răspîndirea experienței frunțașe și la înlăturarea lipsurilor.

Tot cu această ocazie s-au înființat noi instituții culturale. Astfel, nu de mult s-a inaugurat biblioteca regională pentru copii; localități noi au fost construite pentru bibliotecă satească din Bogdașkinsk și pentru bibliotecile satești din Krasno-Recensk și Pomajensk. De asemenea noi localități, mai încăpătoare, au obținut biblioteca raională din Jadovsk, 5 biblioteci pentru copii și multe alte biblioteci satești.

În cinstea celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie vor fi inaugurate biblioteci noi. Numai în raionul Karsunsk 5 biblioteci satești au primit localuri noi. Alte cinci instituții culturale se organizează în raionul Radișcev.

În prezent, se construiesc în regiune 126 cluburi, unele dintre ele avînd și camere pentru bibliotecile satești. Lucrările stau mai bine și în ceea ce privește aprovizionarea cu combustibil. Mai mult de 90% dintre biblioteci au primit pînă la 1 august lemne pentru toată iarna.

În momentul cînd a fost scris articolul, încă nu s-au dat rezultatele complete ale concursului, dar datele culese arată cît de mult s-a ridicat nivelul activității instituțiilor culturale din regiunea noastră.

Fără nici o îndoială că cu ajutorul organizațiilor locale de partid, al sovietelor și al consomolului, concursul va contribui la ridicarea la un nivel nou a activității instituțiilor culturale de la saleta.

Din revista „Bibliotekar” nr. 11, 1957.

Unele probleme în legătură cu activitatea

BIBLIOTECILOR SINDICALE

DIMITRIE MESTER

Activist

Secția Educație și Cultură din C. C. al
Sindicatului Muncitorilor din Metalurgie și
Electricitate

Recent am studiat metodele de muncă și eficacitatea activității de masă desfășurată de un număr de biblioteci ale comitetelor de întreprindere din metalurgie și electricitate.

Gădesc util, pentru îmbogățirea experienței bibliotecarilor și a colectivelor lor obștești, să împărtășesc aici unele aspecte deosebite din munca unora din bibliotecile asupra cărora s-a desfășurat studiul întreprins de noi.

Nu cu mult în urmă, pentru muncitorii din întreprinderea „Electro-Motor“ era o mândrie felul cum se desfășoară activitatea bibliotecii lor. De altfel, despre activitatea ei plină de conținut și cu caracter de masă, despre munca bibliotecarei, tov. Ziegenlaub Reghina, și despre sprijinul dat de comitetul de întreprindere, (președinte, tov. Milea Romulus) au fost scrise multe lucruri frumoase chiar în paginile acestei reviste.

Astăzi însă, nu se mai poate scrie la fel.

În prezent, biblioteca comitetului de întreprindere de la „Electro-Motor“ Timișoara, este rămasă în urmă. Domnește dezordinea în organizarea fondului de cărți; acestea sînt astăzi răvășite, cataloagele nu mai sînt completate la zi, iar munca de masă cu cartea a rămas ca o amintire. Nu se mai țin recenzii, nu se mai organizează seri literare, popularizarea cărților și atragerea de noi cititori sînt neglijate. Comitetul de întreprindere nu a mai con-

trolat activitatea bibliotecii, mulțumindu-se cu rezultatele obținute cu un an în urmă.

Iată unde a dus autoliniștirea și lipsa de control.

De aceea, este necesar ca, analizînd temeinic starea de lucruri existentă, să se ia măsurile corespunzătoare pentru a ridica din nou munca cu cartea la nivelul posibilităților care în prezent sînt superioare celor de acum un an.

La C. S. Hunedoara, nu se poate spune că nu sînt mulți cititori. Aproape jumătate din totalul celor ce muncesc acolo au fișe de cititori permanenți.

Dar față de setea de cultură ce se manifestă acolo la tot pasul, aceasta este prea puțin. Și de ce se întîmplă astfel, nu-i greu de explicat. Cele două biblioteci și în special tov. Mateescu Elena, și-au înțeles greșit rolul lor. Cititorii nu vin de la sine, ei trebuie atrași la bibliotecă, trebuie împrietenii cu cartea. Acest lucru nu constituie o preocupare pentru bibliotecarele clubului „Al. Sahia“ de la C.S. Hunedoara. Ele se rezumă în a servi „la ghișeu“ pe cei ce vin să ceară cărți, după cum se mulțumesc doar să fie înscrise în planul de activitate a clubului unele acțiuni ale bibliotecii, rămase însă în bună parte nerealizate, așa cum a fost prezentarea unei expoziții cu cărți pe tema *Lunta omenilor muncii pentru unitatea internațională*, o șezătoare ghicitoare literară (fără nici o tematică definită) și altele.

Nici directorul clubului, tov. V. Militaru și nici responsabilul cultural, tov. Gh. A. him, ambii membri în comitetul de întreprindere, nu s-au sesizat de aceste aspecte. Este de neconceput ca într-o organizație sindicală cu asemenea largi posibilități materiale, cu doi bibliotecari scoși din producție, să existe o asemenea indiferență față de activitatea culturală de masă cu ajutorul cărții.

Este bine ca acești bibliotecari să țină seama de sarcinile ce le-au fost încredințate de muncitori și să folosească multiplele forme de manifestări ce le pot organiza.

Pot lua exemplul bunăoară de la biblioteca Uzinelor „Semănătoarea“ ca și de la cea a Întreprinderii „Clement Gottvald“, ambele din București, unde bibliotecarele — tov. Elena Trandafir și Galina Grosu îndrumate și ajutate de comitetele de întreprindere, au reușit împreună cu colectivele lor obștești, ca, într-un timp relativ scurt, să facă din bibliotecile lor adevărate instituții de culturalizare.

Iată de exemplu, cîteva aspecte din viața bibliotecii Uzinelor „Semănătoarea“.

În primul rînd biblioteca și-a propus să ridice numărul de cititori la proporții de

masă, ajutându-i să-și dezvolte cultura generală și cea profesională.

După ce au folosit metode de popularizare a cărții cunoscute cum sînt anunțuri, afișe, vitrine, s-a constatat că creșterea numărului de cititori era încă prea puțin satisfăcătoare.

De aceea, bibliotecara, tov. Elena Trandafir, s-a hotărît să ceară sprijinul celor mai buni cititori. Sfătuiindu-se cu aceștia i-a solicitat să se ocupe de prietenii și tovarășii lor de muncă, atrăgîndu-i la bibliotecă.

Angajamentele acestora au devenit curînd fapte. Zeci de agitari au împînzit sectoarele uzinei și, în trei luni, numărul cititorilor s-a ridicat la peste 80% din întregul colectiv de muncă al uzinei.

Listele de cărți noi apărute le găsești acum afișate la fiecare bibliotecă mobilă și la fiecare gazetă de perete.

Alături de fiecare bibliotecă mobilă, a apărut, odată cu începutul trim. II panoul „Ce doriți să citiți?”

Pe jumătatea unui carton întocmit cu grijă artistică, sînt expuse coperte false, iar pe cealaltă jumătate au fost puse două buzunare de hîrtie.

Intr-unul, doritorii găsesc formulare pe care sînt scrise la mașină următorul text.

„Doresc să citesc cartea . . . autorul . . .
. mă numesc. de profesie
. și lucrez în sectorul
lierul.

Pe al doilea buzunar scrie: „Puneți aici cererea voastră”.

În fiecare zi, bibliotecarii voluntari de la bibliotecile mobile controlează buzunarele panoului, ridică biletele completate și, la ieșirea din schimb, le predă bibliotecii centrale.

A doua zi el primește cărțile respective, și le dă solicitantului la locul său de muncă, completîndu-i fișa de cititor.

Metoda aceasta s-a dovedit eficace; ea este aplicată din plin astăzi în toate sectoarele uzinei.

Evidența statistică a bibliotecii este folosită pentru a studia încotro trebuie îndreptată mai mult atenția.

Așa, de pildă, la un moment dat s-a putut trage concluzia că dacă în domeniul beletristicii se citea din ce în ce mai mult, în domeniul literaturii ideologice, atît numărul cititorilor cit și al cărților citite era încă scăzut.

Cunoscînd că la învățămîntul de partid, U.T.M. și la cursurile de instruire a activului sindical participă un număr mare de oameni, bibliotecă și-a procurat bibliografia necesară acestor cursuri, a controlat fondul de cărți, l-a completat și, apoi, a

confectionat panouri tematice pentru fiecare formă de învățămînt în parte, indicînd bibliografia corespunzătoare și înștiințarea că lucrările respective pot fi împrumutate de la bibliotecă.

Este ușor de constatat creșterea masivă a cititorilor literaturii ideologice după această acțiune.

Frumoase acțiuni au fost întreprinse și la Uzinele „Semănătoarea” prin folosirea altor forme ale muncii de masă cu cartea.

Cu prilejul comemorării a 50 de ani de la răscoala țaranilor din 1907, biblioteca, în colaborare cu cercul literar, a organizat o seară literară foarte reușită. După ce a ales cu grijă conferențiarul, biblioteca s-a adresat în același timp și Uniunii Scriitorilor cu ajutorul căreia au invitat pe poetul Teodor Balș, care a citit versuri din volumul său 1907. Totodată, tov. Ion Hornaru, membru al cercului literar al uzinei, a făcut lectura schiței sale *Oana* care redă un aspect emoționant din zilele răscoalei. Participanții la seara literară au vizionat și filmul documentar 1907 precum și expoziția tematică amenajată cu acest prilej de bibliotecă.

Nu numai că seara literară a avut o bună reușită, dar după aceea s-a constatat că 56 cititori au cerut cărți care tratează despre evenimentele din anul răscoalelor.

Mai rețin din metodele de muncă ale bibliotecii Uzinelor „Semănătoarea” organizarea serilor distractive. *Să dansăm cu eroii cărții.*

De obicei acestea se organizează în club și încep cu o șezătoare ghicitoare literară dotată cu premii, alegîndu-se temele din cărțile cu cea mai largă circulație printre cititori. Participanții primesc cite o inimioară de carton ce li se prinde de reverul hainei sau pe rochie, pe care sînt scrise numele eroilor principali ai cărților cele mai răspîndite.

Pornind la dans ai să vezi pe Mitrea căutînd pe Nastasia (*Mitrea Cocor* de M. Sadoveanu) dacă bineînțeles purtătorul inimioarei pe care scrie Mitrea a citit cartea. Te poți întîlni și cu situații puțin plăcute ca aceea pe care a trăit-o tov. Munteanu Lili din sectorul II montaj, care — necitînd *Tinăra Gardă* de Fadeev n-a știut să-și caute partenerul, pe Oleg. Alți tovarăși, cu jenă firească, au încercat să-și scoată de pe piept inimioara, necunoscînd ce partener să caute. Dar animatorul serii, tov. N. Dumitrache nu a scăpat prilejul ca pe de o parte să stea de vorbă în public cu eroii cărților, iar pe de altă parte să scoată în evidență rolul cărții în formarea culturii generale a oamenilor, invitînd pe participanți să devină cititori permanenți ai bibliotecii.

Și după asemenea acțiuni, întotdeauna biblioteca are noi cititori — și nu puțini.

Biblioteca Întreprinderii „Clement Gottwald” cunoaște azi o activitate cu totul diferită de cea existentă cu un an și jumătate în urmă. În prezent, aproximativ 60 % din totalul celor ce muncesc în fabrică sînt cititori permanenți ai cărților bibliotecii, față de numai 12% cit erau în aprilie 1956.

Biblioteca era dezorganizată iar aprovizionarea cu cărți se făcea de 2—3 ori pe an, ceea ce nu permitea să se procure toate noutățile, deoarece acestea se epuizau curînd după apariție.

Reorganizînd fondul de cărți, asigurînd cu ajutorul colectivului obștesc o evidență a cărților, cititorii pot consulta în prezent fișiere bibliografice, cataloage, listele noutăților intrate în bibliotecă.

De mult ajutor în atragerea de cititori este aprovizionarea bibliotecii cu noutăți la interval de 2 săptămîni.

Îndată după procurarea cărților, cititorii află cu ajutorul stației de amplificare, al ziarului de uzină „Dinamul”, al vitrinei cu noutăți, al afișelor atrăgătoare, ce așina cărți noi pot găsi la bibliotecă.

Cum știu însă bibliotecara să aducă cele mai bune și mai dorite cărți? Toy Galina Grosu folosește printre altele, două metode care au dat roade bune pînă în prezent. Ea nu neglijează niciodată gustul cititorului. Cînd ai însă atît de mulți, este necesar să lucrezi ordonat, sistematic și să poți studia și satisface în același timp. De aceea, la bibliotecă a fost introdus un caiet în care sînt scrise dorințele cititorilor.

Cum afli dorințele acestea? Nu e chiar așa de greu. S-a statornicit în fabrică bunul obicei ca bibliotecarii bibliotecilor mobile din secții să-și sprijine activitatea pe delegații culturali din grupele sindicale. Cînd de două ori pe lună, stau de vorbă cu tovarășii lor de muncă, întrebîndu-i cam ce au mai citit, ce ar dori să mai citească. Și fiecare delegat își notează numele tovarășului și cartea pe care vrea s-o citească. Listele acestea strinse de bibliotecar, ajung la biblioteca centrală care se preocupă de procurarea cărților cerute și apoi de înmînarea lor celor ce le-au dorit.

Sînt cazuri cînd C.L.D.C. nu poate satisface comanda, unele volume fiind epuizate. Tov. Grosu nu dezarmează; pentru dînsa esențialul constă în faptul că „cititorul trebuie satisfăcut”.

De aceea, se împrumută de la alte biblioteci cu care a stabilit relații permanente de schimb, sub formă de împrumut interbibliotecar.

Biblioteca Clubului Semănătoarea

Așa a putut satisface pe tov. Gh. Buf, Ion Azamfirei, C. Roceryc și alții. Mulți tineri au devenit cititori permanenți și datorită faptului că bibliotecara a cunoscut că ei urmează cursurile serale ale școlilor medii de cultură generală. Ea i-a invitat la bibliotecă, rînd pe rînd și aici a stat de vorbă cu ei despre nevoile lor bibliografice. Le-a oferit de la bibliotecă tocmai ceea ce le trebuia pentru studiu și astăzi aceștia citesc cu nesăț opere literare ale clasicilor romîni, ruși și universalii, antologii, studii literare, conferințe și monografii.

Vitrinele sînt un mijloc eficace de prezentare a cărților și de atragere a cititorilor.

De aceea, la biblioteca întreprinderii „Clement Gottwald” ele se bucură de atenția cuvenită și, cu ocazia fiecărui eveniment deosebit din viața politică internă și internațională, se organizează asemenea vitrine.

În ultimul timp, bunăoară, au fost amenajate vitrine pe teme: *Al patrulea congres mondial al sindicatelor de la Leipzig, 40 de ani de luptă pentru fericirea oamenilor sovietici, Oamenii muncii din R.P.R. construiesc socialismul* și altele.

Mult sprijin acordă activității de masă cu cartea, colectivul stației de radio-amplificare. Toată lumea s-a obișnuit să asculte simbăta ora cărții la stație. În cadrul acestei emisiuni speciale, poți auzi noutățile intrate în bibliotecă alături de o recenzie scurtă; un articol despre o carte sau despre un autor, publicat în „Veac Nou”, „Contemporanul” sau „Gazeta literară” vești despre noi cititori sau obiceiuri urite ale unora care mai măzgălesc sau deteriorează cărțile, ori uită timp îndelungat să le înapoieze. N-aș vrea să închei fără a relata aci încă două lucruri bune care au

devenit metode obișnuite în munca bibliotecii de la întreprinderea „Clement Gottvald”.

Intr-o zi, s-a prezentat la bibliotecă, trimisă de delegatul cultural din grupă, bobinatoarea Florica Vasilescu. Avea 19 ani. Nu citise pînă atunci mai nimic. Voia să citească și ea. A cerut să i se dea de citit. Ce? Orice!

Pentru ca să cîștigi cu adevărat un prieten devotat cărții, trebuie să știi cum să fii bun pedagog, un bun psiholog. Și la baza muncii bibliotecarei de la „Clement Gottvald” stă tocmai acest considerent.

Tov. Grosu a stat de vorbă cu tov. Vasilescu despre multe lucruri, nu savante, ci fapte mărunte, obișnuite, din viața de fiecare zi. Astfel a aflat că-i plac basmele, dar nu le-a citit. Și încet, încet, i-a recomandat pe Creangă, pe Ispirescu iar mai tîrziu pe Andersen.

Astăzi, deși nu a trecut decît un an, Florica Vasilescu citește și înțelege bine lucrările lui A. Gaidar, I. Turgheniev, M. Sadoveanu și Petre Dumitriu.

La fel s-a întîmplat cu turnătorul Vasile Nicolae, și alții, care recent au devenit purtători ai insignei „Prieten al cărții”.

Intr-o altă zi, tov. Elena Constantinescu, dactilografă de 19 ani, a venit la bibliotecă și a cerut neapărat să i se împrumute cărțile: *Filozofia amorului* de Paul Bourget, *Graiul ochilor* de Neimouger, *Divanul iubirii* de Geoffrei.

Bibliotecara a înțeles ce avea de făcut. Exprimînd pentru început regretul de a nu o putea satisface cu ceea ce a cerut, i-a recomandat cu căldură *Un cuib de nobili* de Turgheniev. Cititoarea a primit cartea cu destulă neîncredere. După două săptămîni a înapoiat-o satisfăcută, solicitînd o altă carte; de astă dată încrezătoare în recomandarea ce i se face. A primit *Jurnalul Aurorei Serafim* de S. Drăgușanu, apoi *Ivan Ivanovici* de A. Kopteaeva și altele.

Mulți cititori devin unilaterali în lectura lor. Iată, de pildă, pe turnătorul Marin Nicolae care nu citea decît romane de aventuri. Colectivul bibliotecii l-a făcut să citească *Pe Donul liniștit* de M. Șolohov și altele, iar nu de mult a trecut și la cărți tehnice.

„Ca să influențezi în bine pe cititor, să-l orientezi în lectura sa, trebuie să te apropii de el, să-l cunoști, să-i afli gustul, psihologia și, apoi, să acționezi ținînd seama și de receptivitate, de gradul de cultură pe care și l-a format”, iată ce ne-a mărturisit Galina Grosu.

Am înțeles atunci de ce merge treaba bine la bibliotecă întreprinderii „Clement Gottvald”.

Sfatul

Bibliotecarilor sindicali

din București

În ultimul timp tot mai numeroase sînt preocupările bibliotecarilor din țara noastră pentru a găsi noi metode de muncă menite să asigure o mai bună deservire a cititorilor, ale căror cerințe față de bibliotecă devin de la o zi la alta mai exigente.

O frumoasă inițiativă în acest scop au avut-o bibliotecarii sindicali din orașul București, care au constituit în luna noiembrie, anul 1957, „Sfatul bibliotecarilor”. Scopul acestei inițiative o arată însăși denumirea ei. Este vorba de o nouă formă de colaborare între bibliotecari menită să sprijine activitatea bibliotecilor prin înlesnirea unui contact permanent între toți lucrătorii din bibliotecile sindicale pentru cunoașterea reciprocă a realizărilor, creînd astfel posibilitatea unui larg schimb de păreri în vederea promovării și generalizării experienței fruntașe.

Sfatul bibliotecarilor va funcționa pe lângă Consiliul Sindical Local și își va duce activitatea în cadrul Casei de Cultură a Sindicatelor din Capitală. Conducerea a fost încredințată unui colectiv format din 10 membri și un președinte aleși din rîndul bibliotecarilor cu experiență îndelungată în această muncă, cum sînt tov. Badea Eugenia, bibliotecară de mai bine de cinci ani a clubului Uzinelor „7 Noiembrie”, tov. Aristide, bibliotecarul plin de inițiativă de la biblioteca clubului C.F.R. „Grivița Roșie” și alții.

Activitatea Sfatului se desfășoară potrivit unui plan de muncă lunar, întocmit de colectivul său de conducere și aprobat de Consiliul Sindical Local.

O atenție deosebită se acordă îndrumării practice a bibliotecarilor pentru ca aceștia să-și însușească tehnica de organizare a

manifestărilor de masă, urmărindu-se extinderea experienței celor mai buni bibliotecari. În vederea acestui obiectiv, Sfatul bibliotecarilor a organizat în luna decembrie în cadrul celei mai bune biblioteci de club din fiecare raion al capitalei, câte o manifestare de masă model, la care au participat toți bibliotecarii din raionul respectiv. Așa, de exemplu, în ziua de 12 decembrie, a avut loc la clubul Uzinelor „7 Noiembrie” din raionul T. Vladimirescu o seară de ghicitori literare pe tema **Chipul comunistului în literatura noastră**. Bibliotecarii participanți au ascultat fragmente din cărțile **Moromeții** de Marin Preda, **Bărăganul** de V. Em. Galan, **Pășrea furtunii** de Petru Dumitriu și **Lazăr de la Rusca** de Dan Deșliu după care bibliotecara Badea Eugenia le-a explicat metodele folosite pentru organizarea unei manifestări pe tema acestor cărți și felul cum se face alegerea cărților și a fragmentelor pentru ilustrarea temei, legătura cu cititorii și mobilizarea lor pentru o participare cât mai activă și în număr cât mai mare.

Pentru bibliotecarii din raionul Grivița Roșie s-a organizat de către biblioteca clubului C.F.R. din acest raion o seară literară model pe tema **M. Eminescu, cîntărețul dragostei și al naturii**.

Pentru a veni în ajutorul bibliotecarilor, deosebi a celor începători, Sfatul a organizat pe lângă biblioteca Casei de Cultură a Sindicatelor un punct de consultații individuale și colective. Aici se dau solicitanților lămuririle și îndrumările de care au nevoie în rezolvarea problemelor curente. Punctul de consultații este mult frecventat și se bucură de o bună apreciere din partea bibliotecarilor.

În prezent Sfatul bibliotecarilor din București întocmește o tematică pentru organizarea instruirii profesionale a bibliotecarilor prin conferințe și referate de specialitate.

De asemenea, el ține o strinsă legătură cu instituțiile din oraș care pot contribui la îmbunătățirea activității bibliotecilor cum sînt: Biblioteca Centrală de Stat care editează materiale de îndrumare metodică, C.L.D.C. pentru o mai bună completare a fondurilor de cărți a bibliotecilor. Un accent însemnat se pune pe colaborarea cu diverse edituri și Uniunea Scriitorilor, cu ajutorul cărora se vor organiza în cadrul bibliotecii sindicale întâlniri periodice între scriitori și cititori.

Un rol deosebit în buna desfășurare a tuturor acțiunilor ce le organizează Sfatul bibliotecarilor, îl au comitetele de întreprindere; acestora le revine obligația să sprijine pe bibliotecari în îndeplinirea importantelor lor sarcini de a contribui la

educarea patriotică a oamenilor muncii și la ridicarea nivelului lor de cultură generală.

O cheazășie a succesului acțiunilor inițiate de Sfatul bibliotecarilor o constituie participarea activă a bibliotecarilor cu îndelungată experiență care vor trebui să împărtășească realizările din munca lor, dînd nu numai un ajutor teoretic ci și unul practic la locul de muncă al bibliotecarilor mai slabi, făcînd din experiența lor un bun al tuturor bibliotecarilor.

VERIFICAȚI-VA CUNOȘTINȚELE

- 1) Cine este inventatorul hîrtiei?
- 2) Ce inovații în domeniul tehnicii cărții a introdus Aldus Manutius?
- 3) Cine este primul tipograf rus?
- 4) Care este primul manual de biblioteconomie?
- 5) Unde au fost găsite cele mai vechi manuscrise din țara noastră și care sînt acestea?
- 6) Care este cel mai vechi catalog de bibliotecă din țara noastră?
- 7) Cine în țara noastră a scos prima colecție de literatură denu-mind-o Biblioteca portativă și la ce an a început să apară?
- 8) Unde și cu ce prilej un scriitor român făcîndu-și un autoportret satiric s-a prezentat „fost bibliotecar, cînd a și predat biblioteca, fost revizor, etc.”
- 9) Care este prima bibliografie generală din țara noastră și cînd a fost tipărită?

Răspunsurile în pag. 33

Cîteva aspecte ale muncii de documentare

V. MOLDOVEANU

Sintem la începutul anului al treilea al celui de-al doilea plan cincinal.

Sarcini noi și de o deosebită importanță revin în noul an intelectualității noastre tehnico-științifice și tuturor oamenilor muncii pentru asigurarea promovării progresului tehnic în toate domeniile.

Ținînd cont de amploarea acestor sarcini, lucrătorii din domeniul muncii de documentare trebuie să intensifice străduințele lor de a ține în permanență la curent pe oamenii de știință, tehnicienii și muncitorii din R.P.R. cu ultimele realizări ale științei și tehnicii mondiale. În acest scop, este necesar să se treacă de îndată, în mod curajos, la măsuri de organizare sau reorganizare care ar putea mări randamentul și rentabilitatea muncii noastre de documentare.

Sarcina de a organiza informarea curentă a oamenilor de știință, ingineri, tehnicieni, etc. asupra a tot ce există și apare în lumea întreagă este complexă și grea. Ea necesită eforturile coordonate ale bibliotecarilor și documentaliștilor, precum și concursul tuturor instituțiilor direct interesate. Se impune, în primul rînd, organizarea unei informații globale asupra activității editoriale mondiale, o activitate de semnalare sistematică a oricărui material documentar important apărut în publicații tehnico-științifice din lume, precum și elaborarea de lucrări monografice de informare — studii, cercetări, bibliografii etc. — asupra stadiului și perspectivelor principalelor probleme legate de bogata tematică a celui de-al doilea plan cincinal.

Crearea unei informații globale asupra activității editoriale mondiale necesită procurarea metodică a principalelor publicații editoriale (cataloge, buletine, liste de anunțuri editoriale, buletine și cataloge de precomandă, etc.) din întreaga lume, precum și organizarea lor sistematică după

criterii științifico-biblioteconomice — pe țări, probleme, edituri, etc. O astfel de sarcină, deși aparent simplă, este în realitate destul de complexă și nu poate fi realizată de o singură bibliotecă sau instituție, oricare ar fi ea. Avînd în vedere vastitatea acestui domeniu, precum și existența a diverse criterii, interese și puncte de vedere, (comercial, științific sau tehnic-informativ, de schimb internațional etc.) organizarea temeinică a unei astfel de informații trebuie să fie rezultatul unei multiple, strînse și bine organizate colaborări. Dintre forurile care ar trebui să colaboreze la o asemenea muncă amintim CARTIMEX-ul și I.D.T.-ul și celelalte centre și institute de documentare, Biblioteca Academiei R.P.R., Biblioteca Centrală de Stat, Institutul de Relații Culturale cu Străinătatea, Ministerul Învățămîntului și Culturii, Departamentul Comerțului Exterior, ș. a.

În ceea ce privește activitatea de semnalare a materialelor documentare mai importante care apar în lume, ea s-ar putea realiza cu ajutorul unor publicații speciale (reviste referative, abstracturi, indexuri cumulative, etc.), astfel de publicații existînd deja în străinătate (Ex.: Referativnii Jurnal, Bulletin Signalétique, Chemisches Zentralblatt, Cumulative Index Medicus, etc.). La noi însă, problema creării unor instrumente românești de acest gen, nu se poate pune încă. Ne rămîne deci sarcina de a ne ocupa cu mai multă grijă de procurarea sistematică a tuturor acestor instrumente care apar în lumea întreagă, pentru a le avea în țară în cît mai multe exemplare.

În privința elaborării de lucrări monografice de informare — studii, cercetări, bibliografii etc. — legate de stadiul și perspectivele principalelor probleme tehnico-științifice ale celui de-al doilea plan cinci-

nal, trebuie spus că astfel de studii se întocmesc de către diferite foruri și instituții de la noi. Este suficient să amintim — cu titlu de exemplu — că numai I.D.T.-ul a întocmit și difuzat în fiecare lună a anului 1957 cca. 240 de astfel de lucrări. Totuși, e necesar ca pe viitor numărul lor să ajungă cu mult mai mare, ca să se poată acoperi toate domeniile tehnico-științifice curente.

În această direcție se simte, de asemenea, nevoia unei mai strânse colaborări între instituții, realizându-se participarea acestora ca și a specialiștilor în număr cât mai mare.

Procurarea în mod judicios a unui minimum de exemplare din principalele publicații care apar în lume necesare oamenilor de știință, inginerilor și tehnicienilor din țara noastră este o sarcină grea, față de producția editorială enormă care apare astăzi în lumea întreagă. În realitate situația este perfect rezolvabilă, dacă se realizează două condiții și anume: o judicioasă selecționare a comenzilor și o perfectă coordonare a achizițiilor.

Este clar că astăzi când apar în lume peste 50.000 cărți și cca. 50.000 publicații periodice ar fi o utopie să se creadă că o singură instituție sau bibliotecă ar putea să ducă o politică „cu totul independentă”, „pe cont propriu” în problema achizițiilor. De aceea, pentru o mai bună selecționare a publicațiilor trebuie folosiți cei mai competenți specialiști, coordonându-se cât mai judicios achizițiile.

O a treia problemă importantă a muncii noastre de documentare o constituie *evaluarea și actualizarea pe baze noi a documentației deja existentă în biblioteci.*

Folosirea rezervelor interne de documentație din țara noastră ne va oferi posibilitatea ca, din miile de colecții incomplete, disparate și risipite în sute de biblioteci, să reconstituim un număr minim de exemplare complete din principalele publicații străine, cu care să putem acoperi, într-un fel nevoile de documentație veche. Această sarcină este subordonată problemei — mai generale — a repartiției raționale a documentației în bibliotecile noastre, iar realizarea ei începe prin capitolul *catalogelor colective*. Într-adevăr, experiența acumulată ca ocazia întocmirii *Repertoriului general al periodicelor științifice și tehnice străine aflate în principalele biblioteci din R.P.R.*, folosul real adus miilor de cercetători, tehnicieni, etc. care au consultat această lucrare în forma ei provizorie — de fișier — precum și perspectivele deschise de ea ne îndreptătesc să sprijinim întocmirea unor noi cataloage colective.

Cea mai bună soluție în această direcție ar fi crearea unui for central la fel ca și în alte țări care să se ocupe exclusiv de coordonarea și conducerea tuturor acestor lucrări. Avantajul mare ca randament și rentabilitate pe care îl prezintă cataloagele colective pentru munca modernă de documentare, determină necesitatea susținerii oricărei inițiative de acest fel, indiferent de proporții: de la cele locale, pe centre științifico-universitare, până la cele de proporții naționale — și în orice domeniu: de la cel al publicațiilor tehnico-științifice, literare, artistice etc., până la cel al operelor de artă, timbrelor, notelor sau discurilor muzicale etc. Printre cele mai urgente cataloage colective de proporții naționale care trebuie realizate, în afară de extinderea *Repertoriului general* în domeniul științelor sociale, literaturii și artei, și continuarea lui prin ediții anuale de creștere amintim publicarea regulată a listei abonamentelor la revistele străine pe anul în curs, cataloagele colective ale cărților străine aflate în posesie, precum și ale celor care intră în biblioteci, catalogul colectiv al fondului național de publicații, ș. a. Aceste eforturi trebuie coordonate și eșalonate în ordinea importanței, pentru a nu se suprapune, întocmirea cataloagelor colective pentru fiecare categorie de publicații trebuie să fie urmata de măsurile — tot colective — necesare regrupării, comasării și completării lor — adică raționalizării repartiției lor în bibliotecile din R.P.R.

Organizarea unei folosiri cât mai raționale a documentației din biblioteci, constituie o altă sarcină de frunte a bibliotecarilor și documentaliștilor noștri.

Printre condițiile obligatorii în atingerea acestui obiectiv trebuie amintită, în primul rând, folosirea pe scară largă a *împrumutului interbibliotecar*. Trebuie dată o mai mare amploare împrumutului de publicații între bibliotecile din țara noastră, făcându-l totodată cât mai eficient rapid și sigur. Trebuie dărimate unele bariere care mai există pe alocuri între biblioteci și întărit simțul răspunderii și al încrederii reciproce, în scopul realizării unei perfecte folosiri în comun a publicațiilor, în condiții de maximă securitate pentru colecții. Trebuie asigurată respectarea strictă a condițiilor de împrumut interbibliotecar și de folosire a colecțiilor (în bibliotecă, nu acasă, la cititor); trebuie realizată o educare crescândă a cititorilor și — în sfârșit — trebuie create și folosite articolele din codul penal contra acelor care distrug, deteriorează, înstrăinează sau împiedică buna circulație a colecțiilor.

O cale importantă de folosire în comun a documentației este și *schimbul de documentație prin fotocopii și mai ales prin microfilme*. În această privință mai sînt multe de făcut. Din păcate mai persistă concepția total greșită că executarea și expedierea unei fotocopii sau a unui microfilm nu ar constitui o obligație pe bază de reciprocitate, ci un act de favoare. De asemenea, mai persistă concepția perimată că obținerea unui microfilm ar constitui doar o excepție, nu dreptul elementar al oricărui om de știință, inginer, tehnician sau om al muncii.

Trebuie să luptăm ca toate aceste concepții greșite, de mult perimate amintite mai sus să dispară, să ne lărgim rețeaua de centre de microfilmare, fotocopiare și de lectură de microfilme; să dezvoltăm pe scară largă schimbul de fotocopii și mai ales de microfilme, luptînd ca el să devină rapid și ieftin, rentabil, la îndemîna oricărei instituții, om de știință, tehnician sau om al muncii. Ar trebui să fie clar pentru oricine că aceste modeste investiții vor fi însușite recompensate din punct de vedere al avantajelor pentru munca de documentare și pentru realizarea progresului tehnico-științific în toate domeniile.

Legată de realizarea unei mai bune folosiri a documentației aflate în bibliotecă, instituții etc. este și *dezvoltarea schimbului de documentație prelucrată* (bibliografii, consultații, studii și cercetări bibliografice, dosare documentare, etc.). Fără a adînci prea mult diferențele aspecte ale acestei importante sarcini, trebuie menționat că ea presupune — după părerea mea — rezolvarea prealabilă a unei serii de probleme ca:

a) Existența unei reale reciprocități între serviciile și munca de documentare a diverselor bibliotecă, instituții etc. Este firesc și strict necesar ca instituțiile și bibliotecile să coopereze între ele pentru a se ajuta în domeniul muncii documentare.

b) Profilarea muncii documentare a fiecărei instituții sau bibliotecă.

c) Planificarea — pe circuit național — a sarcinilor bibliografico-documentare precum și evidența lucrărilor deja efectuate sau în curs de efectuare.

Pentru a se obține o colaborare și un randament maxim în munca de documentare, fiecare bibliotecă, centru de documentare, instituție etc. trebuie să știe la ce lucrează toate celelalte. În felul acesta va putea îndruma consultațiile și cererile de materiale documentare spre bibliotecă, instituția etc. unde problema respectivă poate să fie rezolvată. Fără a insista mai mult asupra importanței planificării muncii bibliografico-documentare pe întreaga țară, trebuie pre-

cizat că de aci încolo ea trebuie să constituie o parte integrantă din planurile noastre de dezvoltare. Numai astfel vom putea evita paralelismul în activitatea bibliotecilor și instituțiilor noastre, asigurînd atît realizarea obiectivelor individuale și colective, cît și folosirea în comun a rezultatelor obținute.

Vreau să mai vorbesc și de o altă problemă pe care o consider la fel de importantă și de care depinde uneori succesul muncii noastre de documentare: *reorganizarea muncii fiecărei bibliotecă sau instituții de documentare*, pentru a o face cît mai rentabilă și eficientă.

În general, în activitatea unor bibliotecă apare uneori și tendința greșită, contradictorie, paradoxală, de a deforma această muncă, de a o complica excesiv și inutil, scăpînd din vedere tocmai sarcinile cele mai importante. Pe cititor îl interesează să piardă cît mai puțin din ziua lui de muncă pentru a ajunge cît mai repede la documentația care-i este necesară. Iată de ce, trebuie să ne străduim să găsim soluții organizatorice noi, valoroase, care să economisească timpul cititorilor și să ne asigure stima și recunoștința lor. E nevoie să se ducă în toate bibliotecile și centrele de documentare lupta pentru realizarea unui timp mediu de servire a publicațiilor. Să recunoaștem că și în această problemă mai avem multe de făcut.

Amplificarea, reprofilarea și planificarea *schimbului internațional de publicații* este o problemă importantă care trebuie de asemenea temeinic rezolvată. Trăim într-o perioadă caracteristică printr-o creștință largă a schimbului de publicații. Preocuparea principală trebuie să fie aceea de a ști cum să organizăm — pe plan național — acest schimb, pentru a-l face cît mai judicios, rațional, profitabil. În acest scop, socotesc că ar trebui să se procedeze la o profilare principală a schimbului pe instituții, bibliotecă și centre de documentare, la stabilirea unei înțelegeri și eventual a unei evidențe comune — colective — a publicațiilor cerute și obținute prin schimb, la asigurarea în comun a unei rezerve de exemplare din publicațiile noastre naționale noi și vechi, la găsirea în comun a noi resurse de schimb internațional de publicații.

Și acum mă voi opri și asupra problemei colaborării care trebuie să existe între instituții, bibliotecă și bibliotecari.

În trecut, munca de bibliotecar și documentalist nu era apreciată, stimată, dar nici bibliotecarii nu luptau împotriva acestei mentalități. De exemplu, în vechea Bibliotecă a Academiei Romîne bibliotecarii cu o activitate meritorie de 20—30 ani, nu

ÎN LEGĂTURĂ CU PROBLEMA BIBLIOGRAFIILOR LOCALE

Dr. VACZY LEONA

cunoșteau pe bibliotecarii cu o activitate tot de câteva decenii, de la alte instituții, de exemplu de la Institutul Geologic, Ministerul Lucrărilor Publice, etc.

Astăzi condițiile s-au schimbat radical atît în ceea ce privește aprecierea muncii de bibliotecă și documentare, cît și relațiile de colaborare dintre biblioteci, instituții și centre de documentare. Și totuși trebuie încă luptat pentru a impune în mod cît mai hotărît concepția că munca de documentare este grea, cere pricepere, eforturi, abnegație și devotament. Noi sîntem siguri că pe viitor, problemele muncii de documentare și de bibliotecă vor ocupa într-o mai mare măsură zierele centrale sau publicațiile cu caracter social, politic și cultural.

În ce privește relațiile personale dintre bibliotecari și documentaliști este vădit că Asociația Bibliotecarilor din R.P.R. va avea un valoros aport de adus, în acest sens.

Trebuie să recunoaștem că în problema colaborării dintre biblioteci, instituții, centre de documentare, s-au făcut pași mari înainte. Poate că mai persistă unele piedici legate de așa zisul „patriotism local” sau de instituție” sau din cauza ignorării perspectivelor generale ale sarcinilor comune ce ne revin. Dar credem că odată cu dezvoltarea activității Asociației Bibliotecarilor din R.P.R., a sezișării și menținerii permanente actuale a sarcinilor și obiectivelor generale ale muncii noastre de documentare, problema colaborării va deveni o realitate puternică și valoroasă.

★

Aceasta credem că sînt în general principalele sarcini care stau în fața bibliotecilor și centrelor noastre de documentare. De unele din ele ne preocupăm încă de mult — și trebuie să continuăm să luptăm pentru soluționarea lor cît mai bună; de altele ne-am preocupat mai puțin. A venit însă timpul să le găsim o rezolvare calitativă. În sfîrșit, alte probleme sînt cu totul noi — pentru că noi sînt și situațiile prin care trecem, în drumul nostru spre socialism. De felul în care le vom considera în ansamblu, de felul în care ne vom încorda puterile pentru a le rezolva și a răspunde marelui chemări a Partidului și a Guvernului nostru, vor depinde nu numai rezultatele muncii noastre de documentare, dar și cîntea numelui de bibliotecar sau documentalist în R.P.R.

01

Problema bibliografiilor locale, respectiv regionale, a format obiectul mai multor articole valoroase, publicate în nr. 5 și 8 ale revistei „Călăuza bibliotecarului”. Intrucît această problemă este destul de nouă și puțin cunoscută unora din bibliotecarii noștri, cred că o continuare a discuțiilor asupra ei este binevenită.

Deocamdată nu este destul de lămurit însuși conținutul noțiunii de „bibliografie locală”, acest termen fiind întrebuințat atît pentru a indica bibliografia unei singure localități, cît și ca termen general pentru bibliografiile regionale sau de țînut, ba chiar și pentru fondul de tipărituri apărut într-o singură localitate sau regiune. Ca o precizare a noțiunii din urmă, ar fi bine dacă acest fel de bibliografie s-ar numi *bibliografia tipăriturilor locale*.

Desigur sînt mult mai valoroase bibliografiile care oglindesc istoria, economia, arta, geologia, etc. unei localități sau regiuni, deci acelea ale tipăriturilor locale și prin aceasta întocmirea lor este mai urgentă. Totuși și bibliografiile tipăriturilor locale ar fi de dorit să fie întocmite concomitent cu primele, așa cum procedează tov. Mina Ring de la biblioteca regională din Tg. Mureș.

Bibliografiile tipăriturilor locale constituie cele mai prețioase izvoare pentru întocmirea istoriei cărții. Materialul aranjat în ordine cronologică poate reflecta bogăția sau decadența editărilor, dintr-o oarecare perioadă de timp, aducînd mărurii asupra apariției diferitelor ramuri de știință și totodată indică problemele ce preocupau pe oamenii din acele timpuri, dimpreună cu concepțiile lor ideologice. În felul acesta materialul constituie o bogată sursă pentru diferite studii locale.

Necesitatea întocmirii bibliografiilor locale, pe lîngă valoarea lor ca izvoare ale studiului acelei regiuni, se mai impune și pentru motivul că stau la baza *monografiilor de localități*, a căror lipsă se resimte astăzi tot mai mult.

Pentru a se ajunge la întocmirea unei bibliografii geografice amănunțite a țării, este necesară colaborarea tuturor bibliotecilor regionale din țară, pentru furnizarea

organelor centrale de prelucrare datele regiunilor respective. Pentru a putea utiliza cit mai bine materialul adunat, este nevoie de emiterea unor instrucțiuni teoretice și practice ceea ce va duce la efectuarea unitară a acestei munci colective, deci la coordonarea lucrărilor, așa cum a cerut și tov. Mina Ring. (Vezi „Călușa bibliotecarului” nr. 8/1957). Uniformizarea acestor lucrări ar avea ca urmare și ar ușura realizarea unei colaborări între bibliotecile respective angajate în această muncă. Utilitatea colaborării interbibliotecărești se impune mai ales în cazurile în care unele reviste locale — să zicem, de pildă, cele din Cluj — neafiate în fondul altor biblioteci, sau dacă există nu fac obiectul unei despuieri — ar conține materiale valoroase și pentru alte localități, ca de exemplu pentru Oradea, Tg. Mureș, etc. Trimițând acestor biblioteci fișa bibliografică a acestui material despuis, biblioteca din Cluj contribuie incontestabil la completarea materialului lor, ușurându-le munca. La rândul lor și aceste biblioteci ar putea să trimită la Cluj materialul aflat în bibliotecile lor, care fără îndoială ne-ar fi foarte util. Prin această colaborare lucrarea propusă s-ar efectua mai rapid și ar fi mai completă.

Bineînțeles că aceasta cere de la început să se facă o planificare, adică o precizare a granițelor teritoriilor de prelucrat pentru fiecare bibliotecă aparte, în scopul de a se evita paralelismul lucrărilor privitor la anumite localități și mai ales pentru a se evita scăpări, adică omiterea unor părți teritoriale. De exemplu, bibliografia regiunii Cluj este prelucrată de Biblioteca Centrală Universitară din Cluj — teritoriul Regiunii Autonome Maghiare se prelucurează de Biblioteca regională din Tg. Mureș, etc. Dar care dintre biblioteci va prelucra problemele privind Ardealul în general, necesare întocmirii bibliografiei geografice a R. P. Române? Vor aborda această problemă comună toate bibliotecile regionale sau nici una din ele?

La întocmirea bibliografiilor locale se ridică două probleme principale:

— ce material să intre într-un astfel de catalog, și

— cum să fie aranjat materialul?

În catalogul bibliografiilor locale, întregul material care furnizează date informative în legătură cu localitatea sau regiunea respectivă, precum sînt cărțile, sau numai un capitol din ele, iar uneori chiar numai unele pagini dintr-o carte, articole din reviste și ziare, extrase din calendare, albume, stampe, ilustrații, etc. Se întimplă ca nici titlul, nici tabla de materii a unei

cărți să nu trădeze existența materialului căutat în legătură cu localitatea bibliografică; totuși despoierea acestui material „ascuns” ne poate fi utilă. Uneori și anunțurile scurte din periodice sînt utile, putînd rezulta din ele date importante culturale, economice, istorice, etc. De exemplu: deschiderea unei băi publice — dată importantă pentru istoria igienei publice locale; sau anunțul primei reprezentații date de artiști romîni la Cluj, importantă pentru istoria teatrală locală, etc. În această privință sînt de acord cu tov. Bugnariu, ca o bibliografie mai de grabă „să dea mai mult, decît să dea mai puțin”, căci ceea ce ni s-ar părea nouă neesențial, poate să fie pentru un cercetător deosebit de valoros.

Este bine dacă bibliografia regională, în afară de materialul fondului său, își mai amplifică catalogul și cu material luat din alte biblioteci, așa cum s-a procedat de fapt și la întocmirea bibliografiei orașului Cluj, alcătuiindu-se în acest mod un fel de catalog central asupra problemelor cercetate. Indicîndu-se o literatură mai completă asupra unei localități, cercetătorul va fi mai mult ajutat în munca sa, acest material putînd fi cerut pe calea împrumutului interbibliotecar. Aceste date îi mai pot da sugestii și pentru alte teme de prelucrat, mai ales cînd va observa că bibliografia îi furnizează material bogat în anumite probleme, în legătură cu care constată că nu s-a scris suficient în anumite priviște.

O problemă mai dificilă este organizarea, adică sistematizarea catalogului.

Desigur, este cu atît mai avantajos, cu cît sînt mai multe feluri de cataloage asupra unui fond, deoarece astfel problemele vor fi evidențiate mai multilateral. Totuși, găsesc că puține biblioteci vor fi în măsură să întocmească atîtea feluri de cataloage, cîte a întocmit tov. Mina Ring în legătură cu studiul regiunii, și anume: alfabetic, sistematic, geografic, personalia și de ilustrații. Rămîne la apreciere, care dintre aceste cataloage ar fi mai util, deci care să fie obligatorii pentru toate bibliotecile. Dacă scopul bibliografiei, în afară de studiul regiunii, este și întocmirea unei bibliografii geografice amănunțite pentru întreaga țară, atunci catalogul cel mai important ar fi *catalogul geografic*, adică fișele să fie aranjate după localitățile regiunii pe care le înglobează. Cu cît vom intra mai amănunțit în partea geografică, cu atît ne vor rămîne mai puține fișe pentru a le împărți după alte criterii.

O altă problemă este cum să se aranjeze materialul unor localități care dispun de o

literatură mai bogată. S-ar putea sistematiza problemele după clasificarea zecimală, adică aranjându-se fișele bibliografice după conținut și anume, în ordinea indicilor: economia, geologia, flora, fauna, arhitectura, etc. Dar aceste probleme ar putea fi orînduite și analitic pe subiecte, așezîndu-se problemele în ordine alfabetică: arhitectură, economia, fauna, flora, geologia, etc.

Dacă dorim să mai întocmim, în afară de catalogul geografic și un al doilea catalog asupra acestui fond, ar fi bine dacă acel catalog ar fi pe probleme, care ar fi sau sistematic, după clasificarea zecimală, sau analitic, pe subiecte, numit și index-catalog, de care am amintit mai sus.

Pe măsură ce catalogul geografic ajunge să reflecte problemele după localități, catalogul pe probleme ar strînge fișele cu conținut de același fel din toate localitățile cuprinse în catalog.

Desigur pentru cărțile sau articolele care tratează mai multe probleme ar fi necesar să se întocmească atîtea fișe, cîte probleme sînt. Atît în cazul catalogului sistematic, cît și al celui analitic pe subiecte, catalogul pe probleme va putea cuprinde și biografiile personalităților marcante ale acestei regiuni. Se poate face o rubrică cu „localitatea în literatură”, unde vom aduna toate produsele literare (poezii, romane, schițe, etc), care tratează aspecte legate de localitatea respectivă.

Separarea materialului vechi de cel de după 1944, așa cum s-a propus în articolele amintite, ridică utilitatea catalogului din punct de vedere istorico-politic.

Tov. G. Baiculescu recomandă ca fișele bibliografice folosite la întocmirea bibliografiilor locale să aibă mărimea de 15x11 cm., ca să permită adnotările necesare. Întrucît Biblioteca regională din Tg. Mureș și Biblioteca Centrală Universitară din Cluj, și cred că și Biblioteca Centrală de Stat din București, au și început să lucreze la bibliografia regiunilor lor pe fișe internaționale (12,50x7,50), pe care adnotările scurte și precise încep foarte bine și deoarece toate bibliotecile regionale dispun de astfel de fișe internaționale, și în fine, dat fiind că fișierele au aceste dimensiuni, ar fi de dorit să se decidă ca lucrările să fie executate în mod uniform pe asemenea fișe.

Se mai naște întrebarea: cum să organizăm catalogul tipăriturilor locale? Organizarea aceasta depinde de scopul pe care-l urmărim. Tov. Baiculescu arată că: „fondul local de tipărituri organizat într-un fișier alfabetic ar înlesni foarte mult organizarea bibliografiei naționale retrospective românești (vezi „Călăuza bibliotecărilor” nr. 5). Dacă bibliografia se întocmește cu acest

scop, aranjarea alfabetică este potrivită. Socotesc însă că, pentru interesele cercetărilor locale ar fi și mai utilă o organizare cronologică, adică făcută după anul editării, iar în cadrul anilor aranjarea să se facă alfabetic. Avantajele acestei aranjări le-am expus, de altfel mai înainte.

Prin articolele scrise în legătură cu acest subiect s-a arătat în mod amplu necesitatea și avantajele bibliografiilor locale din punct de vedere științific, politic, economic și cultural. Dar este învederat că o cunoaștere mai bună a frumuseților naturii, a avuțiilor, a artei, a trecutului ținutului în care trăiești, duce fără îndoială la trezirea sentimentului patriotic care reprezintă una din sarcinile de bază ale bibliotecilor noastre.

RĂSPUNSURI

1) Tzai-lun, mare funcționar al împăratului Chinei, în anul 105.

2) Aldus Manutius, vestit tipograf din Veneția, a creat un nou caracter de literă numit „cursiv” și a introdus formatul standard de carte.

3) Diaconul Ivan Fodorov.

4) Advis pour dresser une bibliotèque de Gabriel Naudé publicat în anul 1627.

5) La biblioteca minăstirii Tismana s-a găsit Evangheliarul (1404—1405) lui Nicodem, iar la minăstirea Neamț un Evangheliar scris în anul 1429.

6) Catalogul cărților veneratei și domneștii minăstirii a Preasfintei Treimi din Văcărești, datat anul 1723, al Minăstirii Văcărești.

7) Ion Eliade Rădulescu în anul 1859.

8) Mihail Eminescu la una din ședințele Junimii.

9. Annale bibliografice romine. Repertoriu chronologicu sau catalogu generalu de cărțile romane imprimate de la adoptarea imprimeriei, diumetate seclu XVI și pină astadi. 1550—1865 exclusivu.. de Dimitrie Iarcu, apărută în anul 1865 și apoi în ediția a doua în anul 1873.

Considerațiuni asupra diviziunii 63 — Agricultura din clasificarea zecimală

Ing. C. V. ROSKE
șeful bibliotecii I.C.A.R.

Dezvoltarea pe care a luat-o agricultura în ultimii ani, lărgirea relațiilor cu alte științe, prin folosirea tehnicii celei mai înaintate, aplicarea izotopilor radioactivi în cercetările agrobiologice, crearea de soiuri noi de plante și folosirea unor metode tot mai complexe pentru cultura plantelor, au contribuit, fără îndoială, la editarea unui număr tot mai mare de publicații de specialitate.

De aceea, în afară de cele câteva biblioteci de specialitate din țară, existente în trecut, au început să se dezvolte în ultimii ani biblioteci noi în cadrul departamentelor Ministerului Agriculturii și Silviculturii, bibliotecile institutelor pentru Cultura porumbului, Horti-Viticol, I.C.Z., I.C.M.E.A., — apoi bibliotecile celor câteva zeci de secțiuni și stațiuni de cercetări agronomice, precum și sutele de biblioteci din G.A.S.-uri, S.M.T.-uri, G.A.C.-uri, cu fonduri de cărți apreciabile. Ca urmare la înmulțirea cărților din domeniul agriculturii și a creșterii fondurilor de cărți în bibliotecile cu profil agricol se simte în prezent tot mai mult necesitatea unei clasificări zecimale mai dezvoltate pentru diviziunea 63 — Agricultură, care să fie la îndemâna tuturor bibliotecarilor și documentaliștilor din acest sector.

Desfășurarea diviziunii 63, prin traducerea și prelucrarea edițiilor străine de clasificare zecimală (cu introducerea indicilor specifici științei agricole avansate), va folosi unui cerc larg de cercetători, întrucât ea cuprinde, printre altele, următoarele subdiviziuni importante:

- 631.2 Clădiri agricole
- 631.3 Mașini agricole
- 632 Bolile plantelor
- 633 Cultura plantelor
- 634 Viti-pomicultură și silvicultură
- 635 Horticultură
- 636 Zootehnie
- 637 Produsele animalelor domestice.

Este știut că, fiecărei dintre subdiviziunile menționate le corespunde dezvoltarea unor ramuri importante ale agricul-

turii, institute și facultăți, cu biblioteci mari pînă la gradul II și I cum sînt mai ales bibliotecile institutelor de cercetări.

În ce privește utilizarea clasificării zecimale curente (diviziunea 63 — Agricultură), s-au scos la iveală o serie întregă de lipsuri, din care menționăm câteva întîmpinate în cadrul lucrărilor serviciului bibliotecii I.C.A.R.

I. INSUFICIENȚA DEZVOLTĂRII UNOR NOȚIUNI

Abundența de publicații clasificate la subdiviziunea 633 — Cultura plantelor utile, adună de pildă, la un moment dat, la unele subdiviziuni sute de fișe. De pildă, din sondajele făcute asupra fișierelor din biblioteca I.C.A.R. s-au constatat următoarele:

subdiviziunea 633.11 Grîu cuprinde 245 fișe;
subdiviziunea 633.15 Porumb cuprinde 277 fișe.
(De la aceste date sînt excluse fișele pentru articolele din periodice, care se numără cu miile).

Fără îndoială că în asemenea cazuri operativitatea în aflarea subiectului oprit este mult îngreunată, întrucît chiar întrebunțarea indicilor auxiliari de loc, de timp sau de formă, nu ușurează situația, aceștia fiind foarte puțin utili la subdiviziunile privind culturile agricole.

În acest caz vor trebui folosiți indicii de relație sau se pot introduce indicii speciali, pentru simplificare:

Pregătirea solului în vederea semănării grîului 633.11:631.1 sau 633.11—1.

Recoltarea grîului 633.11:631.5 sau 631.11—5.
De asemenea, sînt noțiuni ca, de pildă, Bolile plantelor (632), Floricultura (635.9), Viti-cultura (634.8) și Pomicultura (634.1/7) care nu sînt dezvoltate de loc în ediția romînă a clasificării zecimale.

Cu ocazia traducerii clasificării zecimale pentru agricultură vor trebui introduși indicii noi, corespunzători noilor sisteme de exploatare agricolă, sistemelor și metodelor de ameliorații agricole, ameliorații agrosilvice, etc.

II. SUPRAPUNEREA DE NOȚIUNI

Subdiviziunea 632 — Bolile plantelor (Protecția Plantelor) corespunde ca terminologie și nu poate fi deosebită decît din foarte puține puncte de vedere de subdiviziunea 58.2 — Bolile plantelor (Fitopatologie).

Lucrările de topografie agricolă au fost clasificate nu numai la 631.47 ci și la 526 (Topografie, Geodezie) și chiar la 333.34 (Cadastru) sau 622.1 (Topografie minieră). Întrucît indicele 631.47 este extrem de puțin folosit și poate fi înlocuit foarte bine prin indicele de relație (526:63), el ar putea fi folosit în viitor pentru acoperirea altor lipsuri din subdiviziunea 631.4 (Pedologie), care este în plină dezvoltare.

Prin terminologia dată, clasificatorul ezită, de asemenea, la folosirea subdiviziunii 631.6 (Lucrări de îmbunătățirea terenurilor din punct de vedere agricol. Drenaje, Irigări, Desecări), și la diviziunea 631.9 (Chestiuni diverse. Influența culturilor și a împăduririlor asupra solului și climatei).

Lupta împotriva secetei), la care se pot face confuzii în funcție de interpretare. S-ar părea că scopul subdiviziunii 631.0 ar fi cu totul altul (de văzut edițiile străine) și că noțiunile prevăzute aici ar fi mai degrabă subordonate capitolului de la 631.6, neputînd fi, în orice caz separate prin subdiviziunea 631.7/8 (Ingrășăminte). Atunci ar rămîne pentru 631.9 disponibile cu adevărat „chestiunile diverse” ale agriculturii.

*

În cadrul colectivului bibliotecii I.C.A.R. s-a hotărît ca împreună cu ceilalți specialiști din sectorul agricol, și sub îndrumarea Bibliotecii Academiei, să se traducă, să se studieze și să se dezvolte pe baza manualelor de clasificare străine și românești existente, diviziunea 63 — Agricultură și în special subdiviziunile luate în discuție, pentru a se putea pune la dispoziția cercetătorilor și clasificatorilor o lucrare adaptată necesităților reale.

Ș T I R I

○ Sub titlul **Pentru o mai strînsă legătură a bibliotecilor cu problemele vieții** ziarul *Sovietskaia Kultura* (12.XII.1957) organ al Ministerului Culturii din U.R.S.S. și al Comitetului Central al Uniunii Muncitorilor din domeniul cultural, dezbate problemele actuale ale bibliotecilor sovietice.

Dezvoltarea bibliotecilor în anii puterii sovietice — se spune în articol — este un indiciu al înfloririi culturii sovietice. În afară de numărul mare de biblioteci, Uniunea Sovietică ocupă primul loc în lume din punct de vedere al tirajului cărților.

Biblioteca are sarcina de a da cartea în mîna cititorului, avînd în același timp posibilitatea de a influența creația autorului. Din acest punct de vedere, sînt bine venite întîlnirile dintre scriitori și cititori, care au devenit o tradiție în activitatea bibliotecilor.

Bibliotecile au sarcini mărețe: ele trebuie să popularizeze materialele sesiunilor Sovietului Suprem, Declarațiile consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești, precum și Manifestul păcii.

Sarcini deosebit de mari au bibliotecile în ceea ce privește sprijinirea studierii istoriei, economiei și valorificării bogățiilor locale. În această privință, merită să fie menționată inițiativa bibliotecii regionale „N. A. Dobroliubov” din Arhanghelsk, care a pus la dispoziția cititorilor materiale cu caracter local, organizînd totodată expoziții de cărți tehnice. Multe biblioteci republicane, țînutale și regionale au început să editeze bibliografii cu caracter local, atît pe problema generale, cît și pe ramuri de producție.

O altă sarcină importantă a bibliotecilor este popularizarea inovatorilor din industrie și agricultură. Biblioteca tehnico-științifică a Combinatului din Magnitogorsk, care deservește peste 20.000 de muncitori și specialiști, popularizează prin expoziții tematice, prin buletine, radio și presă, cartea politică și tehnică.

Și bibliotecile sătești au obținut multe succese, găsind forme noi de popularizare a cărții. Ele organizează difuzarea cărții pe brigăzi și în ferme.

În concluzie, articolul subliniază că legătura cit mai strînsă cu producția, cu cerințele poporului și ale societății, este o condiție principală pentru transformarea bibliotecilor în factori activi de sprijinire a organizațiilor de partid în munca lor educativă și de agitație, pentru dezvoltarea economiei și culturii în Uniunea Sovietică.

In ultimul timp, concursurile se bucură de mult succes, atit in rindurile tineretului cit și al maturilor.

Orientindu-se just și bibliotecarii au inceput să folosească din ce in ce mai mult concursurile literare, fie sub forma de „Drumeții veseli” fie de „Ghicitori literare”, aceste manifestări fiind apreciate de cititori.

Deoarece nu toate bibliotecile au posibilitatea de a întocmi tematica unui concurs, revista își propune să le vină în ajutor, prin publicarea unor materiale care să le folosească la organizarea de concursuri literare.

In numărul de față, oferim bibliotecarilor material pentru organizarea unui concurs cu tema: Cu maestrul Mihail Sadoveanu pe plaiurile patriei noastre.

Concursul poate fi conceput în diferite feluri. Astfel, se poate ca pe baza bibliografiei cititorii să se înscrie la concurs răspunzind oral la întrebările puse, sau să se afișeze atit bibliografia cit și întrebările, participanții răspunzind în scris.

Pentru a asigura secretul răspunsurilor, acestea vor fi trimise la cerere, de către redacție, tuturor bibliotecilor care vor organiza un astfel de concurs.

Cu maestrul Mihail Sadoveanu pe plaiurile patriei noastre

Nu este figură de scriitor mai cunoscută și nici operă mai răspândită în țara noastră ca a lui Mihail Sadoveanu. Scriitor clasic în viață, cum i se spune, poartă pe umeri cu o neobosită vigoare povara celor 77 de ani și în ochii albaștri dragostea imensă de oameni, lumina înțelegerii și a trăirilor care au dat naștere la cele peste o sută de scrieri ale sale, atit de iubite ca: *Șoimii, Locul unde nu s-a întâmplat nimic, Apa morșilor, Neamul Șoimăreștilor, La noi în Viișoara, Țara de dincolo de negură, Nunta domniței Ruxandra, Zodia Cancerului, Baltagul, Venea o moară pe Siret, Frații Ideri, Valea Frumoasei, Poveștile de la Bradu Strimb, Mitrea Cocor, Aventură în lunca Dunării, Nicoară Potcoavă* și altele, multe altele.

Tradus în aproape toate limbile Europei și în multe graiuri ale popoarelor de pe celelalte continente, Mihail Sadoveanu este unul din solii cei mai îndrăgiți ai puterii noastre, care poartă peste mări și țări imaginea acestor plaiuri minunate, pe care poporul nostru, asuprit în trecut, clădește azi o viață fericită sub semnul luminii al socialismului. Reînviind cu o măiestrie neîntrecută episoade din istoria mai îndepărtată a poporului, Mihail Sadoveanu este totodată cîntărețul neîntrecut al frumuseților patriei, doinitor al graiului românesc, punindu-și întreaga sa putere de creație și de muncă în slujba celor umiliți. Dușmanit de oficialitate în trecut, cărțile lui au fost arse în piață de către barbarii legionari care cînd auzeau cuvîntul cultură puneau mîna pe pistol asemeni fraților lor nașiști.

După eliberarea țării de sub jugul fascist și după alungarea exploatatorilor și instaurarea Republicii, Mihail Sadoveanu și-a continuat cu mai mult avînt munca sa pe tărîmul creației și al culturii, primind funcții de răspundere ca aceea de Vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, președinte al Uniunii Scriitorilor, Membru în Consiliul Mondial al Păcii și multe altele, fiind cînstit și cu înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste.

Cunoașterea operei sale este o datorie a fiecărui cetățean din țara noastră căci prin ea va învăța să înțeleagă mai bine natura și oamenii din jur, înțelegîndu-i să-i iubească mai mult.

I N T R E B Ă R I

1. Care este prima carte cu însemnări de călătorie a maestrului Sadoveanu și când a apărut ea?

2. În volumul *Oameni și locuri* autorul face pe scurt istoricul unui oraș. Cum se numește lucrarea, care-i orașul pe care-l descrie și la ce perioadă se referă autorul?

3. În *Istorie pe scurt a Țirgului Pașcani* e vorba de un boier, fost stăpînitor al moșiei pe care era așezat Țirgul. Cum se numea boierul și ce funcție administrativă a îndeplinit el la un moment dat în oraș?

4. În călătoria sa prin țara Moldovei, scriitorul vizitează și ruinele unei cetăți „acoperită de fulgere și îngrădită cu pustiu” cum spunea cronicarul. Despre care cetate este vorba și care poet a proslăvit în versuri legenda amintită cu acest prilej de Sadoveanu?

5. Cine a fost Vasile cel Mare, unde și cu ce prilej aude autorul povestea lui?

6. În general, bucățile cuprinse în volumul *Oameni și locuri* sînt scrise în 1906—1908 și au apărut în acești ani în revistele „Albina” și „Semănătorul”. Două dintre ele conțin însă impresii vechi. Care sînt aceste bucăți și cînd au fost scrise?

7. În ultima din bucățile cuprinse în volumul *Oameni și locuri*, intitulată *Rădășeni și sărbătorirea sfîntului Mercurie*, este descris un hram al harnicilor, gose podari din acest sat moldovenesc.

Unde se află acest sat, lingă ce oraș e așezat, care e forma de relief predominantă aici și principala ocupație a locuitorilor?

8. Impresiile despre Dobrogea și oamenii ei le înmănușează scriitorul în volumul *Priveliști dobrogene*.

În ce an a apărut volumul și în ce an a făcut M. Sadoveanu prima călătorie în Delta?

9. Ce hotel au întîlnit la un moment dat în drumul lor călătorii de pe vapoasă. Numele „hotelului”?

10. La ce folosea el și cui aparținea?

11. Luncînd cu luntrea pe un canal călătorii sînt martorii unei lupte dramatice, rare, între niște viețuitoare ale bălții. Între cine se ducea lupta și care e sfîrșitul ei?

12. Cum se numea „Diavolul bălții”?

13. În ce loc pe Dunăre a întîlnit autorul amintiri despre un conducător de oști care a avut lupte cu bulgarii, pecenegii,

bizantinii, etc. Cum se numea acest conducător priceput de oști și cînd a trăit el?

14. Cui e închinat și cum e intitulat prologul cărții *Țara de dincolo de negură*?

15. Unde și cînd a ieșit pentru prima dată scriitorul M. Sadoveanu la vinătoare de rațe?

16. Cine este „prietenul meu poetul”, „omul cu logica de fier”, despre care vorbește scriitorul M. Sadoveanu în bucățile *April, O clipă, Sitarii, Cînd prietenii mei se ceartă. Ploaie, în păduri depărtate și Lupii de la Cucoare*, din volumul *Țara de dincolo de negură*?

17. În cartea *Țara de dincolo de negură* este o bucată *Kiki dă examen în fața onoratei comisii*. Cine este comisia și cine sînt concurenții ceilalți?

18. Care este „Împăratul apelor”?

19. Cine a fost primul învățător și tovarăș de pescuit al scriitorului, unde l-a întîlnit și în ce loc minunat l-a dus acesta?

20. Cum se procură apă rece la *Nada Florilor* și cine dintre locuitorii insulei e cel mai meșter în această operație?

21. Insularii de la *Nada Florilor* sperau în fiecare zi să le cadă în undiță o știucă minunată. Cine o prinde și cite kilograme avea ea?

22. Din gura cui a auzit scriitorul întîmplarea cu Vrăjitorul de șerpi de pe lacul Snagov, și în ce loc anume?

23. În ce bucată povestește autorul o vedenie de groază, a unei bătrîne bolnave secerînd în genunchi pe lan boieresc?

24. În bucată *Din Moldova*, e vorba de doi vînători care vor să împuște o vulpe. Cum îi cheamă pe cei doi vînători și care este soarta vulpii?

25. Unde a căzut Moș Calistru?

26. În bucată *Ursul*, un copil, Petrică, povestește cum l-a atacat un urs în pădure. Înfricoșat, el s-a suit într-un brad, dar ursul s-a urcat după dînsul. De cine s-a speriat totuși fiara și a fugit?

27. După ce vînat rar umblau vînătorii din Bărăgan și în ce volum povestește autorul întîmplări din aceste părți?

28. Care este ultima carte tipărită a maestrului Sadoveanu în care descrie frumoșii ale patriei noastre, cînd a apărut și despre ce loc anume se vorbește în ea?

BIBLIOGRAFIE

OAMENI ȘI LOCURI. In vol.: **Opere.** [Vol.] 4. București, E.S.P.L.A., 1955, p. 105 — 275.

PRIVELIȘTI DOBROGENE. In vol.: **Opere.** [Vol.] 6. București, E.S.P.L.A., 1955, p. 7—164.

ȚARA DE DINCOLO DE NEGURĂ. In vol.: **Opere.** [Vol.] 8. București, E.S.P.L.A., 1956, p. 321—460.

IMPARAȚIA APELOR. In vol.: **Opere.** [Vol.] 9. București, E.S.P.L.A., 1957, p. 349—484.

OPERE ALESE. Vol. 2. București, E.S.P.L.A., 1952, 240 p. (Biblioteca pentru toți)

ȘTIRI

○ Biblioteca Academiei de Științe din R. P. Ungaria a fost fondată în anul 1826 de contele Joseph Teleki, președintele Academiei, care a donat colecția sa compusă din 30.000 volume. În 1844, biblioteca și-a deschis porțile pentru public, iar în 1865 a fost instalată în actuala clădire a Academiei, pe cheiul Dunării, în unul din cele mai pitorești locuri din Budapesta.

După 1950, biblioteca a cunoscut un mare avânt.

În prezent, intră anual în bibliotecă cam 16.000 volume, iar numărul revistelor primite se ridică la peste 3.000. La sfârșitul anului 1955 fondul bibliotecii era de 500.000 cărți și reviste.

○ Teatrul de copii de la Biblioteca municipală din Stockholm datează din anul 1942. El a luat ființă în urma lecturii poveștilor organizate de bibliotecă. Reprezentațiile sînt gratuite, ca de altfel toate celelalte servicii ale bibliotecii. Materialele ne-

cesare confecționării costumelor și decorurilor sînt cumpărate prin subvenții date de municipiu.

Costumele și decorurile se confecționează sub îndrumarea studenților din ultimul an al Colegiului public de arte și meserii.

Reprezentațiile se țin de 2 ori pe săptămîna. În fiecare sîmbătă, înainte de reprezentarea piesei, se organizează reprezentații mimice, spectatorii fiind invitați pe scenă să participe la ele.

În general, tinerii între 15—16 ani, pun în scenă piesele autorilor clasici sau moderni, făcînd astfel cunoștință cu specificul diferitelor epoci și a diferitelor regiuni, confecționînd ei înșiși costumele și decorurile.

Copii de toate vîrstele și din toate cartierele orașului participă la aceste lucrări, unii ca actori, alții ca mașiniști.

Repertoriul este foarte variat, el cuprinzînd de la piesele lui Shakespeare pînă la povești dramatizate. De multe ori, scriitori celebri suedezi au scris special pentru acest teatru.

BIBLIOTECI DIN ALTE ȚĂRI

din activitatea bibliotecilor DIN CEHOSLOVACIA

JAN IRMLER

Șeful cabinetului metodic-științific al Institutului Matija-Slovenska din Martin

027(437)

Într-una din cunoscutele sale dări de seamă reunite în volumul **In țară iubită**, eroul nostru național, Julius Fucik, descrie întâlnirea avută în expresul transiberian, cu o actriță eminentă din Moscova, care nu și-a precupețit nici timpul, nici oboseala, făcând un drum lung de peste două săptămâni, pentru a da o reprezentare într-o fabrică din Siberia îndepărtată, în acea vreme neexistând încă aeronavele TU 104.

Pentru ce? Pentru că binefacerile culturii socialiste nu trebuie să fie accesibile numai moscoviților, locuitorilor din capitală. În țările de democrație populară toate valorile social-culturale, izvorite din revoluții sociale, sînt accesibile tuturor oamenilor muncii, fie că trăiesc în capitală, fie într-un cătun din munți, greu accesibil.

Una din valorile culturale ale revoluției — lesne accesibilă — este și cartea, ea fiind în același timp și un mijloc important al revoluției culturale.

În țările de democrație populară, activitatea editurilor s-a dezvoltat într-un ritm demn de remarcat; s-a lărgit rețeaua de vânzare a cărților și a fost creată concomitent o rețea întinsă de biblioteci publice.

Cu un cuvînt — partidul și guvernul din statele socialiste s-au străduit ca binefacerea cărții să pătrundă în fiecare fabrică, în fiecare sat, iar modul de popularizare a cărții este oglindit în mod convingător, prin statisticile bibliotecilor.

SITUAȚIA REPUBLICII CEHOSLOVACE PE PLAN INTERNAȚIONAL

În articolul **Statisticile internaționale ale bibliotecilor**, publicat în revista „Bulletin de l'Unesco à l'intention des bibliothèques” (Paris, 1957, nr. 1, p. 16—17), s-a publicat un tabel comparativ al rezultatelor obținute de bibliotecile populare în anul 1954.

Din acest tabel aflăm, că Republica Cehoslovacă ocupă primul loc, în ce pri-

vește densitatea rețelei de biblioteci (la noi s-au organizat cu mulți ani înainte biblioteci populare în fiecare comună). În ceea ce privește aprovizionarea cu cărți, adică numărul de cărți pe cap de locuitor, sîntem pe locul al patrulea și în fine, pe locul al optulea în ce privește numărul mediu al împrumuturilor pe cap de locuitor.

REZULTATELE OBTINUTE DE BIBLIOTECILE DIN SLOVACIA ÎN RAPORT CU CELE DIN CEHIA

În Cehoslovacia se atribuie în mod constant o atenție foarte mare bibliotecilor populare, care progresează an cu an, fapt dovedit prin indicii generali de activitate a acestor biblioteci.

În comparație cu anul 1955, fondul de cărți al bibliotecilor populare s-a mărit în anul 1956 cu 8,7%, numărul cititorilor a rămas aproape la același nivel, iar numărul împrumuturilor a crescut cu 9%.

Important este că această creștere este în același timp și calitativă, prin faptul că numărul de volume din literatura științifică a crescut cu 17,7%, iar numărul împrumuturilor din aceeași literatură cu 11,2%, ceea ce înseamnă că structura fondului de cărți și cea a împrumuturilor s-a îmbunătățit (corespunzînd astfel creșterii structurale a numărului muncitorilor specialiști din societatea care construiește socialismul).

Este adevărat, că rezultatele obținute în regiunile din Cehia sînt mai bune, ceea ce reduce rezultatele din Slovacia, care are încă mult ce să ajungă din urmă Cehia, atît pe tărîmul economic și cultural cît și în domeniul bibliotecar.

Datele statistice despre bibliotecile populare arată, că Slovacia este în urmă, în ce privește numărul volumelor pe cap de locuitor, cu 0,58 volume, în ceea ce privește procentul cititorilor din numărul populației

cu 2,21%, iar în ce privește numărul împrumuturilor pe cap de locuitor chiar cu 1,68 volume.

Această rămânere în urmă este explicabilă prin mai multe cauze importante, dintre care moștenirea trecutului este una din cele mai de seamă.

În mod treptat vor fi înlăturate disproporțiile din toate sectoarele, iar statistica va juca aici rolul unui indicator valoric, arătând în mod sigur progresul, semnalizând în mod convingător și lipsurile, indicând în același timp, unde trebuie să depunem mai multă silință și unde trebuie îmbunătățit ceva.

Aș vrea să ilustrez acest lucru în chip mai sugestiv cu ajutorul datelor asupra dezvoltării bibliotecilor populare din Slovacia în ultimii patru ani.

APROVIZIONAREA CU CĂRȚI

Chiar la prima privire pe cartograma care indică situația la 31.XII. 1956, a numărului de cărți, de cititori și cel al împrumuturilor în fiecare raion din Slovacia, se poate observa, că regiunile noastre din est — Koșice și înainte de toate regiunea Prešov, au cel mai mare număr de cărți, cititori și împrumuturi.

La prima privire, fiecare se poate convinge de corelația ce există între numărul cărților și numărul cititorilor (împrumuturi), adică cu cit mai multe cărți, cu atât mai mulți cititori.

Regiunea Prešov a fost întotdeauna cea mai bine aprovizionată cu cărți.

Bazele sigure pentru înființarea regiunii Prešov au fost puse de inspectorii regionali ai bibliotecilor, care, începând de la victoria din februarie 1948, au luptat ani de-a rândul pentru obținerea mijloacelor financiare extraordinare necesare procurării de cărți — dându-și bine seama încă de pe atunci, că volumul cărților citite poate fi mărit numai acolo unde există un număr suficient de cărți pentru satisfacerea cerințelor și nevoilor cititorilor din toate păturile.

Așa fiind, regiunea Prešov își mărește în mod continuu avantajul său față de celelalte regiuni, datorită faptului, că sfaturile populare raionale din majoritatea raioanelor au asigurat cumpărarea literaturii grație unei cote de 2—3 coroane percepute pe cap de locuitor, pe cînd în celelalte regiuni aproape jumătate din sfaturile populare raionale nu au îndeplinit norma impusă de Stat (adică una coroană cehă pe cap de locuitor). Astfel din 15 raioane ale regiunii Prešov, 13 raioane se numără dintre cele mai bine înzestrate, ba chiar și celor 2 restante nu le lipsește mult ca să ajungă media pe întreaga Slovacie.

Aprovizionarea cu cărți în Slovacia, se face — trebuie să mărturisim în mod autentic — în asalt fapt care reiese evident din tabelul de comparare care arată cîte volume de cărți în medie pe 100 de locuitori, au avut unele regiuni la 31.XII.1952 și la 31.XII.1956.

	1952	1956
Regiunea Prešov	64,25	124
Regiunea Koșice	61,09	107
Regiunea Banska-Bistrița	54,23	98
Regiunea Zlin	50,78	80
Regiunea Nitra	41,25	68
Regiunea Bratislava	} 39,07	61
Satul Popular central		48
Bratislava	} 49,9	87
Media pe întreaga Slovacie		

Din această comparație statistică reiese clar sarcina responsabililor de bibliotecă de a lupta contra aprovizionării neplanificate cu cărți, de a regla în mod rezonabil completarea bibliotecilor de la centru, de la regiune și de la raion în așa fel ca diferența dintre bibliotecile regionale și raionale să fie treptat lichidată.

STRUCTURA FONDURILOR DE CĂRȚI

Este adevărat că au crescut nu numai fondurile de cărți ale bibliotecilor populare, dar și structura lor s-a îmbunătățit începînd din anul 1948 încoace, în urma îndepărtării din biblioteci a literaturii fascisto-clericale.

Structura fondului de cărți s-a îmbunătățit prin faptul că a început să crească și numărul volumelor de literatură politică.

În timp ce bibliotecile publice burgheze credeau că menirea lor este să popularizeze literatura distractivă, având la dispoziție exclusiv literatură beletristică, astăzi bibliotecile noastre își dau silința să fie promotorii educației noastre politice, procurând în acest scop din ce în ce mai multe cărți din literatura politică, agricolă și tehnică etc.

Felul cum bibliotecile din Slovacia sînt capabile de a îndeplini această sarcină, ne arată următoarele date statistice: din fondul total de cărți din 1956 au revenit pentru operele clasicilor marxism-leninismului 6,3%, pentru altă literatură politică 8,4%, pentru științele naturale 3,9%, pentru literatura agricolă 7,7%, literatură tehnică 3,6%, alte științe pentru tineret 18,6% și literatură beletristică pentru adulți 40,2% ș.a.

Pentru îmbunătățirea structurii fondului de cărți am fost ajutat de întrecerea organizată în întreaga țară pe o durată lungă sub lozincă: „Să organizăm biblioteca populară model” cînd s-au trasat pentru prima dată sarcini în ce privește literatura din care trebuie să se compună fondul de cărți. În conformitate cu aceste directive, bibliotecile trebuie să aibă 8% volume de literatură politică (inclusiv operele clasicilor marxism-leninismului) și 22% volume din literatură științifică, normă care în Slovacia a fost în medie depășită.

CITITORI

Pe cînd bibliotecile populare din regiunile cehe au atîns în anul 1956 13% cititori față de numărul total al populației, bibliotecile din Slovacia au obținut numai 10,79%, dezvoltarea în ultimii patru ani fiind următoarea:

a n u l 1952		a n u l 1956		creștere
Regiunea Koșice	17,2	Regiunea Prešov	14,00	+ 3,9
Regiunea Prešov	10,1	Regiunea Koșice	12,0	— 5,2
Regiunea Nitra	8,8	Regiunea Bratislava	10,3	+ 3,2
Regiunea Banská-Bistrița	7,3	Regiunea Banská-Bistrița	9,6	+ 2,3
Regiunea Zlín	7,2	Regiunea Nitra	8,9	+ 0,6
Regiunea Bratislava	7,1	Regiunea Zlín	7,4	+ 0,2
Slovacia medie	8,99	Media pe întreaga Slovacie	10,79	+ 1,80

Se observă și din datele tabelii de mai sus o dezvoltare spontană și neuniformă fiind vorba aici de o creștere neînsemnată a numărului cititorilor față de creșterea numărului de cărți, în medie cam 0,45% anual.

UTILIZAREA FONDURILOR DE CĂRȚI

Caracterul procesului realizat în alcătuirea fondurilor de cărți rezultă cel mai bine din tabelul de mai jos:

	1952	1956	Creșterea față de anul 1952
Regiunea Bratislava	71,8	94	—
Bratislava-Sfatul Popular central	71,8	217	—
Regiunea Prešov	67,6	138	70,4
Regiunea Nitra	62,6	88	25,0
Regiunea Banská-Bistrița	59,6	97	37,4
Regiunea Koșice	53,5	131	77,5
Regiunea Zlín	46,6	90	43,4
Media pe întreaga Slovacie	60,8	111	50,2

Media pe întreaga Slovacie aproape s-a dublat, regiunea Prešov trecînd în frunte. Baza pentru acest succes trebuie căutat

înainte de toate în faptul, că această regiune dispune de cele mai bogate fonduri. Totuși, și regiunea Prešov rămîne cu mult

în urmă față de media cehă (283 împrumuturi la 100 de locuitori).

Acest decalaj între regiunile cehe și slovace se explică printr-o activitate slabă cu cititorii.

În bibliotecile populare din Slovacia, cititorii împrumută în medie 10,9 cărți, pe cînd cele din regiunile cehe 21,7 — adică de două ori mai mult.

Trebuie însă să atragem atenția că după revizuirea bibliotecilor, calitatea fondului de cărți s-a îmbunătățit, iar calitatea împrumuturilor a devenit mai bună decît în trecut.

Cu privire la utilizarea fondurilor de cărți vorbesc mai departe următoarele cifre: Pe cînd în regiunile cehe în 1955 au revenit 195 împrumuturi, la 100 de volume, în Slovacia au fost numai 132. Fondurile bibliotecilor cehe au fost deci utilizate cam cu o treime mai bine.

PARTICIPAREA BIBLIOTECARILOR DE PROFESIE ȘI VOLUNTARI

Cam 60% din fondul total de cărți al bibliotecilor populare din Slovacia este încredințat bibliotecarilor voluntari, revenind în anul 1956 la un bibliotecar voluntar 575 volume, iar la un bibliotecar de profesie 4.400 volume (este adevărat că există biblioteci avînd 200 de cărți, dar sînt și biblioteci cu peste 3.000 de cărți).

Bibliotecarii voluntari au dăruit 66% din totalul numărului de cititori, revenind astfel de bibliotecar în medie 75 cititori, pe cînd la un bibliotecar de profesie 470.

În proporție cu numărul total al populației de la sate, 9,6% cititori au fost recrutați de bibliotecarii voluntari, iar la orașe 11,40% cititori au fost recrutați de bibliotecarii de profesie.

În bibliotecile de la sate cu colaboratori voluntari recrutați dintre cititori s-au împrumutat în anul 1956 în medie numai 7,4 volume; pe cînd în bibliotecile cu colaboratori de profesie 17,0 volume.

Din numărul total al împrumuturilor 43% au revenit bibliotecarilor voluntari; bibliotecile cu bibliotecarii voluntari au acordat 98 împrumuturi, iar bibliotecile cu bibliotecari de profesie 181, aproape de două ori mai mult.

Comparînd rezultatele obținute de bibliotecarii voluntari și de cei de profesie trebuie luate în considerare condițiile în care lucrează cei dintîi. Ajungem astfel la concluzia, că organizarea planificată și rapidă a unei rețele de biblioteci la sate este o necesitate de netăgăduit. Judecînd după articolele citite în revista „Călușa bibliotecarului”, această organizare a fost tradusă de mult în fapt cu deosebită energie în Republica Populară Romînă.

CONCLUZII

Datorită faptului că astfel de analize privind datele bibliotecilor nu s-au făcut încă la noi în mod sistematic, era firesc să crească decalarea la toți indicii. Obligația de a îndepărta aceste diferențe este legată nemijlocit de îmbunătățirea statisticii și cere înainte de toate deplină utilizare a datelor statistice.

Fiecare regiune, raion și bibliotecă trebuie să știe pe ce treaptă a scării este situată, pe întreaga țară, pe regiune sau raion.

Nu mai cînd metodiștii de la centru și regiune precum și conducătorii bibliotecilor raionale, folosind analiza justă a activității bibliotecilor, vor lua măsurile adecvate pentru îmbunătățirea activității, vom putea ajunge treptat la o egalare între raion și regiune, apropiindu-ne chiar de media cehă.

Acolo ne străduim să ajungem pentru a da ajutorul nostru cauzei revoluției culturale a oamenilor muncii din Slovacia și pentru ca Republica Cehoslovacă să-și păstreze locul de cinste pe plan internațional.

POPULARIZAREA LITERATURII ROMÎNE PRIN BIBLIOTECILE CĂMINELOR CULTURALE DIN BULGARIA

STOIAN SICLER

În vederea popularizării în rîndul maseselor de cititori bulgari a literaturii romine tradusă și apărută în limba bulgară, secția „Cămine culturale și propagandă prin lecții” din cadrul Consiliului Național al Frontului Patriei, a înscris regulat în planurile sale, începînd din 1955 pînă azi, organizarea de „seri consacrate literaturii romine”.

Pentru a înlesni activiștilor de la biblioteci să dea viață acestei inițiative, lucrătorii din cadrul secției „Biblioteci și cămine culturale” au întocmit și editat o listă de recomandare privind tema **Ce să citim despre Republica Populară Romînă**. Această listă a fost trimisă tuturor bibliotecilor orașenești și bibliotecilor căminelor culturale din satele mai mari, din întreaga țară. Datorită unor traduceri făcute de Vasile Hristu, Maria Orlianova, Boris Colev, Iordan Stratiev, Simin Melamed, Hristo Popov, Ianca Miteva, B. Gheorghievna și alții, cititorii bulgari au avut posibilitatea de a cunoaște mai în-deaproape viața și munca oamenilor din Republica Populară Romînă.

Asemenea seri, consacrate special literaturii romine, au fost organizate pentru prima oară la bibliotecile căminelor culturale din Burgas, Pomorie și Poleanov-Turtucaia, Silistra, Mihailovgrad, Dimitrovo, comuna Mahalata, comuna Pordim, Levschi — raionul Plevna, Balcic, iar mai tîrziu și cele din Ruse, Caverna, comuna Sabla — raionul Balcic, Plovdiv, Peștera, comuna Batac — raionul Peștera.

Anul acesta, cu prilejul împlinirii a 13 ani de la eliberarea Romîniei de sub jugul fascist și 80 de ani de la luptele de la Grivița, la care poporul romîn a participat activ, precum și 10 ani de la proclamarea Romîniei ca Republică Populară, au fost planificate alte 12 serii consacrate literaturii romine, din care șase au și fost organizate în cursul lunii august, iar alte șase, în septembrie. Pentru ținerea conferințelor despre literatura romînă, a fost însărcinat tov. Vasile Hristu.

Această inițiativă a secției este întîmpinată cu deosebit interes de către bibliotecarii și cititorii din întreaga țară.

Așa, de pildă, în orașul Ruse, la căminul cultural „Anghel Căncev”, în vederea bunei organizări și desfășurării a serii consacrată literaturii romine și pentru buna ei popularizare în mijlocul oamenilor muncii, activiștii bibliotecii au intrat în legătură cu comitetele orașenești ale Partidului Comunist Bulgar și Uniunii Tineretului Popular, cu secția „Cultură” a sfatului popular al orașului, cu comitetul regional al Frontului Patriei, etc.

Biblioteca a întocmit o listă de recomandare a cărților scrise de autori romini și aflate în fondul ei de cărți; lista a fost trimisă cititorilor din întreprinderi, fabrici, școli etc. prin organizațiile de masă și politice.

În același timp la postul local de radio s-a organizat o emisiune despre literatura romînă. De asemenea s-au întocmit panouri cu fotomontaje despre realizările R.P.R., iar în vitrinele din oraș au fost amenajate colțuri și mici expoziții de cărți rominești, traduse în limba bulgară, ca: Mihail Eminescu: **Poezii alese** (Lucafărul și altele); I. L. Caragiale: **O scrisoare pierdută**; Liviu Rebreanu: **Ion**; Mihail Sadoveanu: **Baltagul**, **Nicoară Potcoavă**, **Mitrea Cocor**; Cezar Petrescu: **Calea Victoriei**; Ion Călugăru: **Oțel și piine**; Istvan Horvat: **Brazdă peste haturi** și altele.

Au fost alese cărți care redau viața și munca poporului romîn, oglindind avîntul economic și cultural al R. P. Romine. Această întregă propagandă a contribuit deosebit de mult la popularizarea intensă a literaturii romine. În ziarul local a fost publicat un articol scris de Vasile Hristu în care se tratează despre literatura romînă. În perioada organizării serii, bi-

biblioteca a împărțit numeroase cărți de autori români astfel că interesul pentru ele a crescut neîncetat.

Cărțile cele mai căutate au fost: **Răscoala de Liviu Rebreanu; Mitrea Cocor, Baltagul și Nicoară Potcoavă de Mihail Sadoveanu; Bărăgan de Em. V. Galan; Antologia poezilor români, etc.**

În conferința expusă în seara consacrată literaturii române, tov. Vasile Hristu s-a oprit amănunțit asupra literaturii române în trecut și acum. Cu toate că conferențiarul a prezentat doar aspecte generale atât cit i-a permis cadrul unei expunerii, cititorii au întâmpinat conferința cu mare interes, putând culege suficiente informații despre noua literatură română.

Au participat circa 600 de persoane. După conferință, în cadrul discuțiilor, unii cititori au luat cuvântul spunând lucruri interesante. Din întrebările puse și discuțiile ce au avut loc s-a putut constata că în perioada pregătirii serii consacrate literaturii române au fost citite multe din cărțile românești traduse în limba bulgară.

La unele din seriile organizate pentru cunoașterea literaturii române au participat și reprezentanți ai Legăției române. Aceste manifestări au fost urmate de programe artistice bogate, susținute cu concursul artiștilor amatori.

Până în prezent, astfel de seri ale literaturii române au fost organizate în circa 30 de sate și orașe.

Interesul pentru literatura română a fost peste tot la fel de mare. A luat parte masivă populația, reprezentanți ai autorităților, ai organizațiilor și instituțiilor culturale.

Având în vedere că această inițiativă — organizarea serilor consacrate literaturii române — este întâmpinată bine de cititorii bulgari — adulți și cititori tineri — secția „Cămine culturale și propagandă prin lecții” a prevăzut în planurile sale, organizarea unor astfel de seri în fiecare an.

În felul acesta se oferă cititorului bulgar posibilitatea de a cunoaște lucrările scriitorilor români, al căror renume a depășit frontierele patriei lor.

VITRINA cu CĂRȚI

ISTORIE

REED, JOHN: Zece zile care au zguduit lumea. Prefețe de V. I. Lenin și N. K. Krupskaja. București, Editura de stat pentru literatură politică, 1957, 253 p. lei 20.

Publicată în S.U.A. în anul 1919, iar în U.R.S.S. pentru prima dată în anul 1923, cartea lui John Reed conține o descriere a primelor zile ale revoluției din Octombrie. Autorul înfățișază în mod veridic marea revoluție ca o revoluție populară de masă, punând în lumină în mod pregnant procesul de făurire a istoriei de către popor și marele rol al bolșevicilor, exponenții voinței clasei muncitoare, a maselor de țărani și soldați.

Amintiri ale foștilor voluntari români din Armata Roșie în timpul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și al Războiului civil. 1917—1922. București, Editura de stat pentru literatură politică, 1957, 275 p. + 1 h. lei 5,50 (Institutul de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.).

Lucrarea cuprinde mărturiile unora dintre voluntarii români care au participat în perioada Marelui Octombrie, cu arma în mână la lupta pentru triumful Revoluției Socialiste.

În cuvinte simple dar pline de simțire, 40 de voluntari români, vorbesc despre faptele lor de arme de la Arhanghelsk, Turkestan, Bender, Vladivostok și din alte locuri de luptă, reconstituind un documentar de o neprețuită valoare pentru trecutul revoluționar al poporului nostru.

LITERATURA

DUHAMEL, GEORGES: Nuvele. [Prefață de] Demostene Botez. În românește de Alex. Hodoș. Coperta de Sergiu Sandulovici. [București,] E.S.P.L.A., 1957, 212 p. lei 3,75.

Volumul cuprinde 12 nuvele pe teme variate, din care unele reprezintă atitudinea scriitorului în fața ororilor războiului, dragostea lui de oameni, adinca înțelegere pentru suferințele și năzuințele lor.

Prefața lui Demostene Botez reprezintă o caldă pledoarie pentru cunoașterea operei lui Georges Duha-

mel, care consideră ca o datorie a scriitorului de a scoate la lumină bogățiile morale ale sufletului omenesc.

ILF, I. și PETROV, E.: Douăsprezece scaune. Traducerea: I. Flavius și M. Leicand. Cu o prefață de Mihail Novicov. Coperta de Val. Munteanu I. [București, Cartea rusă, 1957, 412 p. lei 15. [Impreună cu volumul **Vișelul de aur**].

Luind ca pretext credulitatea unui fost mareșal al nobilimii ruse care s-a pornit în căutarea unei comori de bijuterii ascunse de soacră-sa într-unul din cele 12 scaune ale fostului ei salon, romanul satirizează rămășițele lumii vechi, surprinze de evenimentele revoluționare. Peripețiile pline de haz prin care trec eroii romanului nu fac decât să arate venalitatea oamenilor din vechea societate burgheză și ușurința cu care sînt gata să recurgă la tot felul de combinații ca să-și asigure o viață de huzur pe care le vine greu s-o uite.

ISTRATI, PANAIT: Ciulinii Bărăganului. În românește de Alexandru Talex. Prefață [de] Mircea Zăciu. Coperta de Tiberiu Nicoreanu. București, Editura tineretului, 1957, 115 p., lei 2,50.

Este povestea a doi copii și a doi părinți care fug de-acasă în preajma izbucnirii revoltei țărănești din 1907. Ajungînd într-un sat din Vlașca, pe lângă un frate mai mare, ei sînt martorii evenimentelor singeroase din acel an. Nuvela lui Panait Istrati este o măturie sguuitoare a uriașei mizerii îndurate de țărănimea muncitoare sub stăpînirea burghezo-moșierimii.

MANN, THOMAS: Casa Buddenbrook. [Vol.] 1—2. București, E.S.P.L.A., 1957, lei 33.

Vol. 1, 542 p + 1 f. portr. Vol. 2, 530 p. (Clasicii literaturii universale)

Prin **Casa Buddenbrook** Thomas Mann a tîns să scrie un roman al familiei burgheze germane, în care se oglindește întreaga societate a timpului, cu toate păcatele ei.

Prețuirea acestei opere — una din cele mai bune din literatura scrisă de Mann — i-a adus, de altfel, și consacrarea pe scară mondială, fiind distins în 1929 cu premiul Nobel pentru întreaga sa operă, dar în special pentru **Casa Buddenbrook**.

MORICZ, ZSIGMOND: Opere alese. [Cu o prefață de Nagy Pál]. În românește de Ion Urcan și Felicia Oșianu. București, E.S.P.L.A., 1957, 524 p., + 1 f. portr. (Clasicii literaturii universale) lei 12.

Sînt incluse în primul volum de **Opere** două din romanele de început ale marelui scriitor maghiar: **Un tîrg uitat de Dumnezeu**, apărut în 1911 și **Făclia**, apărut în timpul primului război mondial.

Ambele romane constituie un ascuțit rechizitoriu de demascare a burgheziei maghiare în plină descompunere, alături de care scriitorul înfățișază cu o înaltă putere artistică, tabloul mizeriei maselor exploatate.

PELTZ, I.: Max și lumea lui. Roman. [Coperta de Tia Peltz.] [București], E.S.P.L.A., 1957, 571 p. lei 13.

Alegîndu-și subiectul din lumea plină de ticăloșie a marilor magnați ai industriei românești, I. Peltz oferă cititorului posibilitatea unei adînci incursiuni în mediul corupt al afaceriștilor, al acelor paraziți pentru care banul smuls din munca poporului este suprema satisfacție.

În fața cititorilor se lîrîie ca într-un insectar uriaș industriașul **Max și lumea lui**, ilustrînd unul din cele mai caracteristice momente istorice ale transformărilor de la noi: momentul definitivei lor prăbușiri.

CARTI PENTRU TINERET

BUBENOV, V.: Nemurire. Povestiri. În românește de Emma Beniuc și Nicolae Gane. Coperta de P. Nazarie. Editura tineretului, 1957, 186 p. lei 3,75.

Volumul închinat aprigelor încleștări din timpul războiului civil, relevă eroismul maselor care au luptat în condiții grele împotriva gardștilor albi pînă la zdrobirea lor și victoria tinerei puterii sovietice. În povestiri scurte, Bubenov reușește să ne descrie sugestiv adevărate epopei. Cititorul urmărește cu emoție eroismul lui Mișka Mamai din nuvela **Nemurire**, al lui Larka din **Fiul de tașamentului**, sau transformarea lui Vaska Ohlin din nuvela **Foc în taiga**. Prin conținutul lui volumul **Nemurire** aduce noi pagini pentru cunoașterea evenimentelor din timpul războiului civil.

In atenția Bibliotecarilor

VASILE PIRVAN. 1882—1927. Studiul introductiv de Acad. prof. Emil Condurachi. Bibliografia întocmită în Secția de Bibliografie a Bibliotecii Academiei R.P.R. de către George Baiculescu (redactor principal) Cornelia Gilorteanu și Dorothea Sasu. [București] Editura Academiei R.P.R. 1957, 80 p. + 1 f. portr. (Biblioteca Academiei R.P.R. Seria de bio-bibliografii 10).

Continuând seria de bio-bibliografii consacrate oamenilor de știință și cultură din trecut din țara noastră, lucrarea de față reușește să ofere celor interesați un prețios instrument de muncă pentru cunoașterea vieții și operei cunoscutului istoric și arheolog V. Pirvan. Studiul introductiv *Vasile Pirvan. Opera și gândirea sa istorică* aparținând acad. prof. Emil Condurachi face o analiză profundă a cadrului în care a muncit și a luptat V. Pirvan, precum și a întregii sale opere. Urmează bibliografia cronologică a operelor lui V. Pirvan, unele însoțite de adnotări, și apoi enumerarea scrierilor celor mai importante privind viața și operele acestuia.

Materiale de specialitate din străinătate

M. B. СОКУРОВА: Общие библиографии русских книг гражданской печати 1708-1955. Аннотированный указатель. [Bibliografiile generale a cărților ruse în caractere civice] Ленинград, 1956, 284p + 1 tabel. [Государственная ордена трудового красного знамени публичная библиотека имени М. Е. Салтыкова Щедрина].

Lucrarea de față este întocmită sub redacția prof. P. N. Berkov care semnează și articolul introductiv în care semnaleză interesul crescând față de bibliografie, ridicând în același timp o serie de probleme de teorie și istorie ale bibliografiei sovietice. Urmează în continuare o scurtă prezentare a lucrării făcută de autor, care arată criteriile pe baza cărora a fost alcătuită. Lucrarea conține bibliografii generale începând din anul 1710 cu informații despre cărți. Bibliografiile sînt orinduite cronologic, în ordinea apariției și cuprind scurte referințe despre autor, coautor, despre importanța lucrării respective, etc. În anexă se dă un indicator alfabetic al materialelor folosite, alături de nume proprii și un tabel cronologic al bibliografiilor enumerate în cuprinsul lucrării.

Reisen und Abenteuer in aller Welt. Ein Auswahlverzeichnis von Reisebeschreibungen, Berichten und Reportagen. [Călătorii și aventuri în lumea întreagă. Bibliografie de recomandare a lucrărilor de călătorii, informații, reportaje]. Berlin, 1957, 64 p. [Lucrare elaborată de bibliotecile raionale Schwerin, Leipzig și Potsdam].

După cum se arată în prefață, bibliografia de față este menită a ajuta la îndrumarea lecturii tinerilor cititori care se interesează tot mai mult de literatura de călătorii.

Împărțită pe capitole, bibliografia recomandă lucrări care vorbesc despre descoperirea și cercetarea pământului, despre vechi călătorii în jurul lumii, despre continentul american, apoi despre Africa și țările capitaliste din Europa. Rubrici speciale sînt consacrate țărilor de democrație populară (despre țara noastră se găsește amintită lucrarea lui Ludwig Renn *Vom alten und neuen Rumänien*) și Uniunii Sovietice. În continuare găsim o literatură bogată despre Asia, și în mod special despre China, despre Australia și Oceania. Ultima parte a bibliografiei semnaleză lucrările despre regiunile polare (Artica și Antartica) precum dicționare și hărți. În anexă se dă o listă alfabetică a cărților recomandate.

ȘTEFAN STRAUS: *Bibliografia zróde do historii teatru w Polsce. Druki zwarte i ulotne*. [Bibliografia izvoarelor istoriei teatrului în Polonia. Publicații ca atare și ocazionale] (Wrocław, Zakład imienia Ossolinskich Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1957. XI + 495 p. (Polska Akademia Nauk. Instytut Badan Literackich).

Scurta introducere prezentînd lucrarea și principiile întocmirii ei este urmată de bibliografia propriu-zisă, imprimată pe două coloane, cuprinzînd descrierea fiecărei publicații (în ordinea: autorul — cu numele inversat, două puncte, titlul, t., cu numerotarea arabă, locul apariției, anul, editura sau imprimeria, dimensiunile în centimetri, paginația, cu menționarea bibliografiei, seria, indicații speciale asupra exemplarului descris dacă lucrarea e rară și locul unde se găsește); descrierea e urmată de o adnotare de lungime variabilă (poate avea și o coloană), culeasă cu corp mai mic (8).

Bibliografia cuprinde următoarele capitole: 1. Lucrări de bază; 2. Bibliografie specială; 3. Enciclopedii; 4. Expoziții, colecții speciale, muzee. 5. Teoria teatrului; 6. Probleme juridice; 7. Arhitectură teatrală; 8. Scenografie; 9. Invățămînt; 10. Istoria teatrului polonez; 11. Istoria teatrului străin; 12. Genurile reprezentațiilor; 13. Lucrătorii scenei; 14. Teatrul de amatori; 15. Teatrul școlar; 16. Istoria creației dramatice; 17. Critică; 18. Spectatorul.

Bibliografia, cuprinzînd în total 2980 titluri, este urmată de un *Index al colecțiilor scenice* (p. 377) de un *Index alfabetic al lucrărilor anonime* (p. 399), de un *Indice de nume* (p. 408) și unul *pe materii* (p. 409).

Metoda sigură și prezentarea remarcabilă recomandă lucrarea ca un model pentru bibliografie retrospectivă privind capitolele separate ale culturii unui popor. Despre teatrul românesc a se vedea notițele cu nr. 156, 386, 1685, 1713.

JAMES D. STEWART with **MURIEL E. HAMMOND** and **ERWIN SAENGER**: *British Union — Catalogue of Periodicals. A Record of the Periodicals of the World, from the Seventeenth Century to the present Day, in British Libraries*. Edited for the Council of the British Union. [Catalogul cumulativ englez al periodicelor. Evidența periodicelor mondiale din veacul XVII pînă în zilele noastre, din bibliotecile britanice, Editat de Consiliul Catalogului cumulativ al periodicelor]. Vol. I.: A—C; II: D—K; III: L—R. London, Butterworths Scientific Publications, 1955—1957. XXXI + 691 p. [I]; XXXI + 677 p. [II]; XXXI + 767 p. [III].

Apariția celui de al treilea volum al *Catalogului cumulativ britanic* al periodicelor ne oferă prilejul prezentării acestei importante lucrări de documentare a cărei editare se va încheia în curînd.

Introducerea aduce cîteva date istorice privitoare la întocmirea catalogului (care a fost inițiat de cunoscutul bibliograf Theodore Besterman, încă din 1942), dînd apoi relații cu privire la metoda de redactare a lucrării. Periodicele au fost ordonate alfabetic după titluri, în afara celor ale instituțiilor științifice (în acest caz se neglijează cuvinte ca *Buletin*, *Anale* etc., clasîndu-se în ordinea numelor instituțiilor respective. Din acest motiv publicațiile Academiei R.P.R. vor apare în vol. IV la... **Societatea Academică Romîină** din 1866.

Sistemul trimiterilor interioare în cadrul schimbărilor de titluri, contopirilor etc. este foarte simplu, caracteristic acestui aspect al bibliografiei britanice. Sediul principal al unui periodic este marcat totdeauna prin aldine, ceea ce reprezintă un bun mijloc mnemotehnic și adaugă aspectului plăcut al paginii imprimate.

Catalogul de evidență dă evidența colecțiilor de periodice aflătoare în 342 biblioteci britanice. El nu are numai rostul de a informa asupra posibilităților de a

găsi un periodic, ci tinde să împlinească și funcțiunea de a ușura completarea colecțiilor, semnalînd, prin abrevieri speciale, numerele căutate, în felul următor:

A = Biblioteca A are colecția completă a periodicului respectiv.

B 3—46 = Biblioteca B are numai vol. 3—46 din colecție.

C (w 17) = Biblioteca C are toată colecția în afara vol. 17 (w = *wanting* = caută).

D 6—8, = Biblioteca D are vol. 6—8 din colecție, dar incomplete etc.

Lista bibliotecilor cercetate (ale căror sigle sînt reproduse, ingenios, și pe coperta interioară), cuprinde și indicații asupra modului de consultare, împrumut sau reproducere mecanică a articolelor.

Vastul repertoriu englez reprezintă nu numai un instrument de documentare de care vor beneficia și cercetătorii străini (pentru găsirea unui periodic și împrumutarea lui) dar oferă și o interesantă experiență într-o lucrare, în curs de întocmire și la noi.

ȘTIATI CĂ?

● Richelieu (1585—1642) iubea cărțile „mai mult ca orice pe lume” după expresia lui J. Michelet.

Lui i se datorează crearea bibliotecii de la Sorbona. Ca fondator al Academiei franceze, Richelieu, nu recunoștea, în afara tronului, altă autoritate egală lui, decît aceea a scriitorului și a gînditorului.

● În multe opere ale lui Voltaire găsim frumoase gînduri despre carte. El scria marchizului de Villette „Vă invit, mai mult ca niciodată, de a vă dedica studiului. Omul care studiază capătă eu timpul o considerație personală, pe care nu o dă nici titlul nici bogăția. Cel care lucrează nu oferă ocazie să se vorbească rău de el”.

● Benjamin Franklin (1706—1790) a fost inițiatorul primelor biblioteci populare. El, cel dintîi, deși simplu lucrător tipograf, s-a gîndit să pună la dispoziția tovarășilor săi cărțile pe care le avea. „Sintem 12 — spunea el — și fiecare avem cîte o carte; dacă le vom pune împreună vom avea 12 cărți de citit rînd pe rînd”. Acestea au fost principiile și originea acestor biblioteci, astăzi răspîndite în toată lumea.

● Heinrich Heine (1797—1856) iubea romanul Don Quichotte „pînă la lacrimi”. A fost prima carte pe care a citit-o fiind copil încă și impresia pe care a resimțit-o după această primă lectură, i-a rămas neștersă.

● Asteriscul a fost cunoscut încă de pe timpul lui Aristofan, în manuscrise grecești și romane. El figura ca mici stelute sau ca un X înconjurat de patru puncte.

ȘTIATI CĂ?

● Prima bibliotecă publică a fost fondată la Atena de tiranul Pisistrate (561—521 î.e.n.). Ea avea ca scop stringerea operelor lui Homer, care pînă atunci erau păstrate doar în memoria rapsozilor, și de a face, cum spunem noi azi, o primă „ediție” a lor.

● Alexandru cel Mare (356-323 î.e.n.) avea o mare stimă pentru operele lui Homer. Următoarea întâmplare ilustrează foarte bine aceasta. După înfrîngerea lui Darius, o lădiță foarte bogat împodobită, a fost găsită printre lucrurile luate de la învins. Alexandru cel Mare și-a întrebat sfinții ce lucru de preț, după părerea lor, ar merita să fie păstrat în acea lădiță. Unii și-au spus o părere, alții alta, iar el le-a răspuns că o va folosi pentru păstrarea *Iliadei* lui Homer.

● Cele mai vestite biblioteci din Grecia au fost ale lui Policrate, tiranul din Samos, Euclide atenianul, Nicocrat din Cipru, Euripide și cea a lui Aristot, care a trecut apoi asupra lui Teofrast, apoi asupra lui Neleu și, în sfîrșit, a fost cumpărată de Ptolomeu Filadelfiu.

● La începutul erei noastre, un anumit Antemon, a compus un manual relativ la *Arta de a stringe cărțile și un altul despre Cum putem să ne folosim de cărți*.

● Impăratul Traian (52—117) a fondat o bibliotecă celebră la Roma, denumită Biblioteca Ulpiană (după numele de familie Ulpus a acestui împărat).

Instalată la început în forumul lui Traian, ea a fost mutată mai tîrziu la Băile lui Dioclețian.

În timpul lui Constantin (245—313) Roma număra 29 de biblioteci publice, printre care Biblioteca Palatină și Biblioteca Ulpiană erau cele mai mari.

● Impăratul Constantin a pus să se copieze multe cărți religioase, formînd o importantă colecție la Constantinopol. Impăratul Iulian numit Apostatul (331—363) a vrut să desființeze această bibliotecă, ceea ce însă nu l-a împiedicat să înființeze alte două, una tot la Constantinopol și alta în Antiochia. Pe frontispiciul acestor așezăminte a pus să se graveze următoarea mădu-risire: „Unii iubesc caii, alții păsările, alții animalele sălbatice; eu, din copilărie, am simțit o mare nevoie de a avea cărți”.

● Înainte de a începe lectura zilnică a capodoperelor literaturii antice, Machiaveli (1469—1530) avea obiceiul de a îmbrăca cele mai frumoase haine, pentru a onora acești „oaspeți iluștri”. El mărturisea: „Cînd vine seara, și mă întorc acasă și intru în cabinet, mă dezbrac la ușă, de aceste haine de țaran, pline de praf și pulbere; mă îmbrac cu îmbrăcămintea de la curte sau cu costumul meu, și, îmbrăcat decent, intru în sanctuarul marilor oameni ai anti-chității. Primit de ei cu bunătate și bunăvoință, mă hrănesc cu această hrană, care, singura îmi priește și pentru care sînt născut... Și astfel timp de 4 ore, scap de plictiseală, uit de toate grijile, nu mă mai tem de sărăcie și moartea nu mă mai înspăimîntă”.

găsi un periodic, ci tinde să împlinească și funcțiunea de a ușura completarea colecțiilor, semnalind, prin abrevieri speciale, numerele căutate, în felul următor:

A = Biblioteca A are colecția completă a periodicului respectiv.

B 3—46 = Biblioteca B are numai vol. 3—46 din colecție.

C (*w* 17) = Biblioteca C are toată colecția în afara vol. 17 (*w* = *wanting* = caută).

D 6—8, = Biblioteca D are vol. 6—8 din colecție, dar incomplete etc.

Lista bibliotecilor cercetate (ale căror sigle sint reproduse, ingenios, și pe coperta interioară), cuprinde și indicații asupra modului de consultare, împrumut sau reproducere mecanică a articolelor.

Vastul repertoriu englez reprezintă nu numai un instrument de documentare de care vor beneficia și cercetătorii străini (pentru găsirea unui periodic și împrumutarea lui) dar oferă și o interesantă experiență într-o lucrare, în curs de întocmire și la noi.

ȘTIATI CĂ?

● Richelieu (1585—1642) iubea cărțile „mai mult ca orice pe lume” după expresia lui J. Michelet.

Lui i se datorează crearea bibliotecii de la Sorbona. Ca fondator al Academiei franceze, Richelieu, nu recunoștea, în afara tronului, altă autoritate egală lui, decît aceea a scriitorului și a gînditorului.

● În multe opere ale lui Voltaire găsim frumoase gînduri despre carte. El scria marchizului de Villette „Vă invit, mai mult ca niciodată, de a vă dedica studiului. Omul care studiază capătă cu timpul o considerație personală, pe care nu o dă nici titlul nici bogăția. Cel care lucrează nu oferă ocazie să se vorbească rău de el”.

● Benjamin Franklin (1706—1790) a fost inițiatorul primelor biblioteci populare. El, cel dintîi, deși simplu lucrător tipograf, s-a gîndit să pună la dispoziția tovarășilor săi cărțile pe care le avea. „Sintem 12 — spunea el — și fiecare avem cîte o carte; dacă le vom pune împreună vom avea 12 cărți de citit rînd pe rînd”. Acestea au fost principiile și originea acestor biblioteci, astăzi răspîndite în toată lumea.

● Heinrich Heine (1797—1856) iubea romanul Don Quichotte „pînă la lacrimi”. A fost prima carte pe care a citit-o fiind copil încă și impresia pe care a resimțit-o după această primă lectură, i-a rămas neștersă.

● Asteriscul a fost cunoscut încă de pe timpul lui Aristofan, în manuscrise grecești și romane. El figura ca mici steluțe sau ca un X înconjurat de patru puncte.

ȘTIATI CĂ?

● Prima bibliotecă publică a fost fondată la Atena de tiranul Pisistrate (561—521 î.e.n.). Ea avea ca scop strângerea operelor lui Homer, care pînă atunci erau păstrate doar în memoria rapsozilor, și de a face, cum spunem noi azi, o primă „ediție” a lor.

● Alexandru cel Mare (356-323 î.e.n.) avea o mare stimă pentru operele lui Homer. Următoarea întimplare ilustrează foarte bine aceasta. După înfrîngerea lui Darius, o lădiță foarte bogat împodobită, a fost găsită printre lucrurile luate de la invins. Alexandru cel Mare și-a întrebat sfinicii ce lucru de preț, după părerea lor, ar merita să fie păstrat în acea lădiță. Unii și-au spus o părere, alții alta, iar el le-a răspuns că o va folosi pentru păstrarea *Iliadei* lui Homer.

● Cele mai vestite biblioteci din Grecia au fost ale lui Policrate, tiranul din Samos, Euclide atenianul, Nicocrat din Cipru, Euripide și cea a lui Aristot, care a trecut apoi asupra lui Teofrast, apoi asupra lui Neleu și, în sfîrșit, a fost cumpărată de Ptolomeu Filadelfiu.

● La începutul erei noastre, un anume Artemon, a compus un manual relativ la *Arta de a strînge cărțile și un altul despre Cum putem să ne folosim de cărți*.

● Impăratul Traian (52—117) a fondat o bibliotecă celebră la Roma, denumită Biblioteca Ulpiană (după numele de familie Ulpus a acestui împărat).

Instalată la început în forumul lui Traian, ea a fost mutată mai tîrziu la Băile lui Dioclețian.

În timpul lui Constantin (245—313) Roma număra 29 de biblioteci publice, printre care Biblioteca Palatină și Biblioteca Ulpiană erau cele mai mari.

● Impăratul Constantin a pus să se copieze multe cărți religioase, formînd o importantă colecție la Constantinopol. Impăratul Iulian numit Apostatul (331—363) a vrut să desființeze această bibliotecă, ceea ce însă nu l-a împiedicat să înființeze alte două, una tot la Constantinopol și alta în Antiochia. Pe frontispiciul acestor așezăminte a pus să se graveze următoarea mîndurire: „Unii iubesc caii, alții păsările, alții animalele sălbatice; eu, din copilărie, am simțit o mare nevoie de a avea cărți”.

● Înainte de a începe lectura zilnică a capodoperelor literaturii antice, Machiaveli (1469—1530) avea obiceiul de a îmbrăca cele mai frumoase haine, pentru a onora acești „oaspeți iluștri”. El mărturisea: „Cînd vine seara, și mă întorc acasă și intru în cabinet, mă dezbrac la ușă, de aceste haine de țaran, pline de praf și pulbere; mă îmbrac cu îmbrăcămintea de la curte sau cu costumul meu, și, îmbrăcat decent, intru în sanctuarul marilor oameni ai anticității. Primit de ei cu bunătate și bunăvoință, mă hrănesc cu această hrană, care, singura îmi prieste și pentru care sînt născut... Și astfel timp de 4 ore, scap de plictiseală, uit de toate grijile, nu mă mai tem de sărăcie și moartea nu mă mai înspăimîntă”.

Știri din lumea CĂRȚILOR și a BIBLIOTECILOR

○ Nu de mult a avut loc vânzarea unor ediții rare care au aparținut bibliografului și colecționarului de documente Lucien Graux, mort în timpul ocupației germane. Printre documente s-a vândut și un manuscris al poetului Arthur Rimbaud.

Reprezentantul Bibliotecii Naționale din Paris a declarat că un asemenea document valoros nu trebuie să nimerească în mâini particulare și deoarece Biblioteca Națională nu avea suficiente fonduri, el s-a oprit asupra dreptului priorității, cerînd să se sisteze vânzarea pînă ce instituția pe care o reprezintă va avea fondurile necesare.

○ Guvernul cehoslovac a predat R.D.G. valoroasa arhivă literară a scriitorului german Heinrich Mann.

○ Academia pentru literatură din India, a format un comitet sub președinția lui Nehru, pentru sărbătorirea a 100 de ani de la nașterea lui Rabindranath Tagore. Cu această ocazie se va publica o ediție jubiliară a operelor scriitorului, în trei-patru volume, traduse în toate limbile naționale ale Indiei. În prezent în Bengalia apuseană se adună materiale pentru completarea biografiei.

○ Biblioteca raională din Gulkevici, ținutul Krasnodar, a organizat o consfățuire cu cititorii asupra romanului **Primăvara** de scriitorul local Irșakov. Romanul este închinat actualei vieți a satului colhoznic.

Consfătuirea a fost temeinic pregătită, afît prin lecturi în colectiv, cit și prin discuții. Participanții au discutat atît problemele din roman cit și cele ale propriului lor colhoz. Ceea ce dovedește însă succesul consfăturii este cererea mai mare a romanelor care descriu viața colhoznică.

○ Pentru a evita paralelismul în achiziționarea cărților străine și pentru a îmbunătăți repartizarea lucrărilor importate, Biblioteca Dietei Naționale din Japonia a

întocmit cu concursul principalelor biblioteci publice și universitare din țară, un **Catalog** colectiv al lucrărilor străine.

○ În Republica Cehoslovacă, funcționează pentru calificarea bibliotecarilor două tipuri de școli de bibliotecari: școli profesionale și de învățămînt superior.

Școli de învățămînt profesional funcționează la Praga, Brno, Bratislava și au o durată de 4 ani. Biblioteconomia constituie pe de altă parte o disciplină specială a învățămîntului superior. Din 1950, facultatea de filologie a Universității Carol IV, din Praga și facultatea de filozofie a Universității Komensky din Bratislava au cîte o secție a acestei discipline care se studiază în 5 ani.

○ Biblioteca de istorie politică și socială din Djakarta (Indonezia) a primit sub formă de schimb nenumărate lucrări de la biblioteca Academiei de științe din Moscova.

○ Biblioteca Consiliului Municipal din Kochi (Japonia) a fost creată în 1947, iar în anul 1949 a primit denumirea de Biblioteca publică din Kochi. Ea avea atunci 5 000 de volume și a adoptat sistemul raftului liber. Pentru deservirea populației suburbane și sătești a pus în circulație două bibliobuze.

În 1956 biblioteca număra peste 40.000 volume, iar numărul împrumuturilor era de 400—500 pe zi, față de 200 cite erau în 1947.

○ Pentru atragerea cititorilor biblioteca publică din Medellin (Columbia) a organizat o serie de manifestări la care participă atît copiii cit și adulții. Printre cele mai importante sînt: concerte pentru copii, ședințe de muzică pentru adulți, cursuri de desen pentru copii și concursuri de artă grafică.